

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 12881

MAYSELEKH

Hans Christian Andersen

•

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

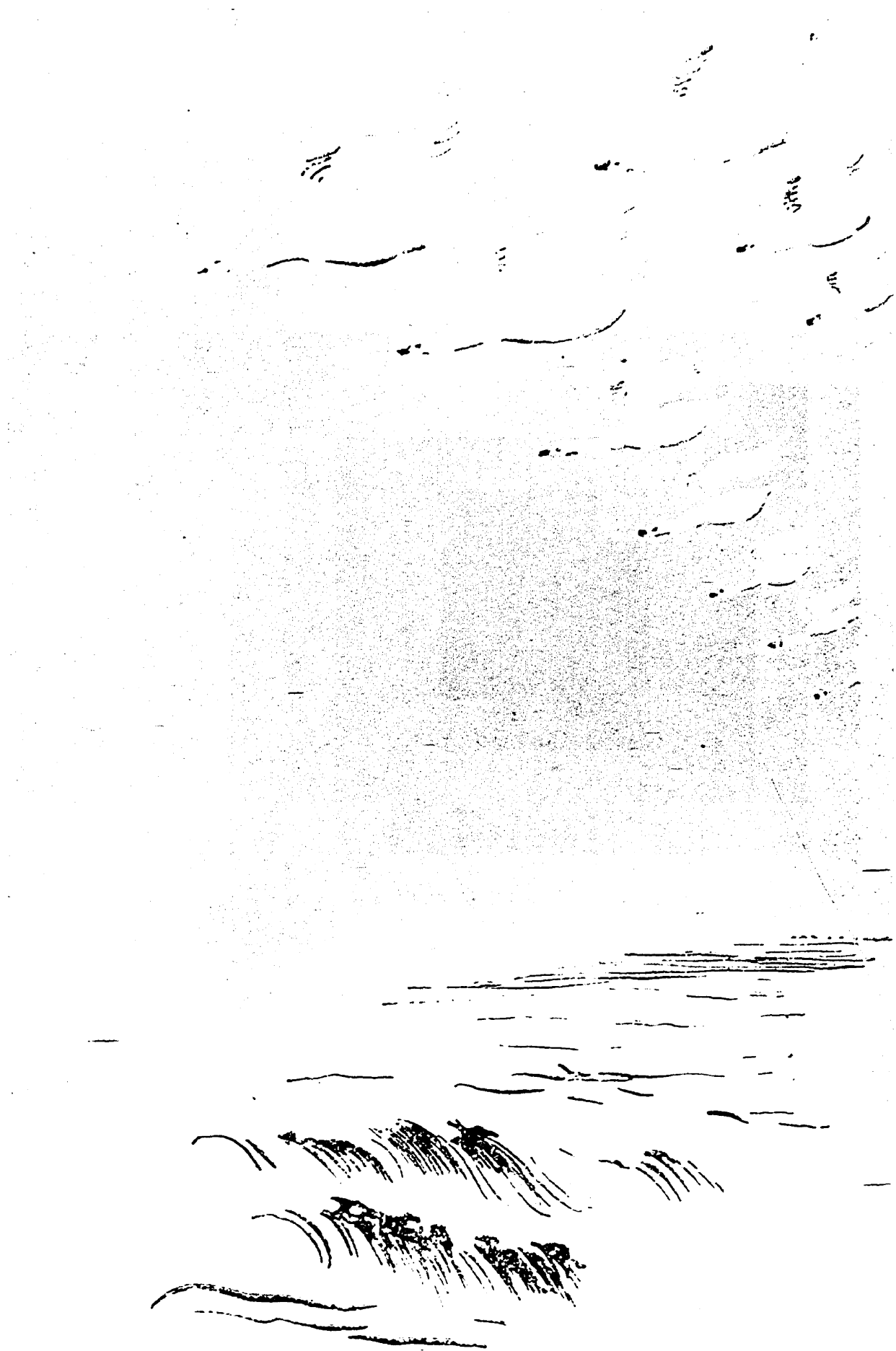
The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

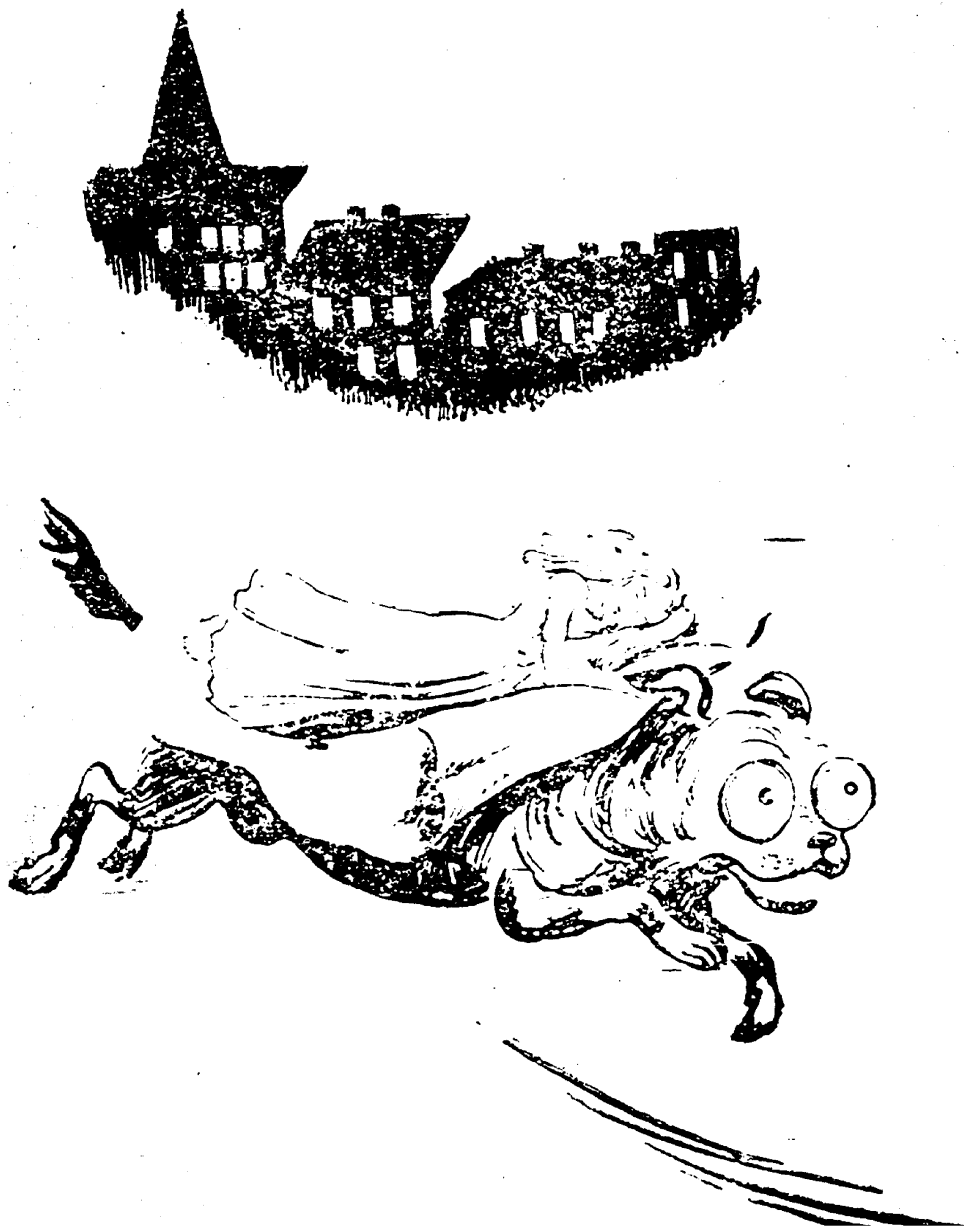
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x101, or by email at cmadsen@bikher.org.

ה.כ. אנדערסען

אוקרמעלעכענאצמינדפארלאג

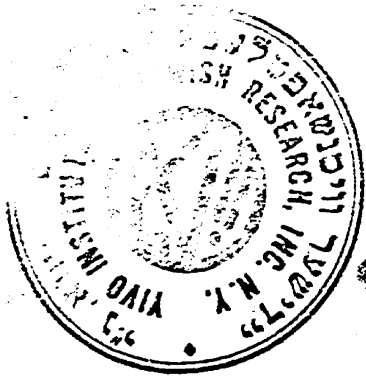
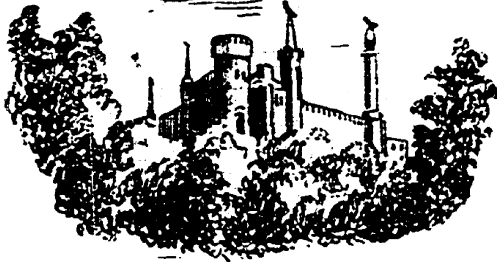

שול-פיבלזאטעק

ה. כ. אנדערסענ

מייסעלעך

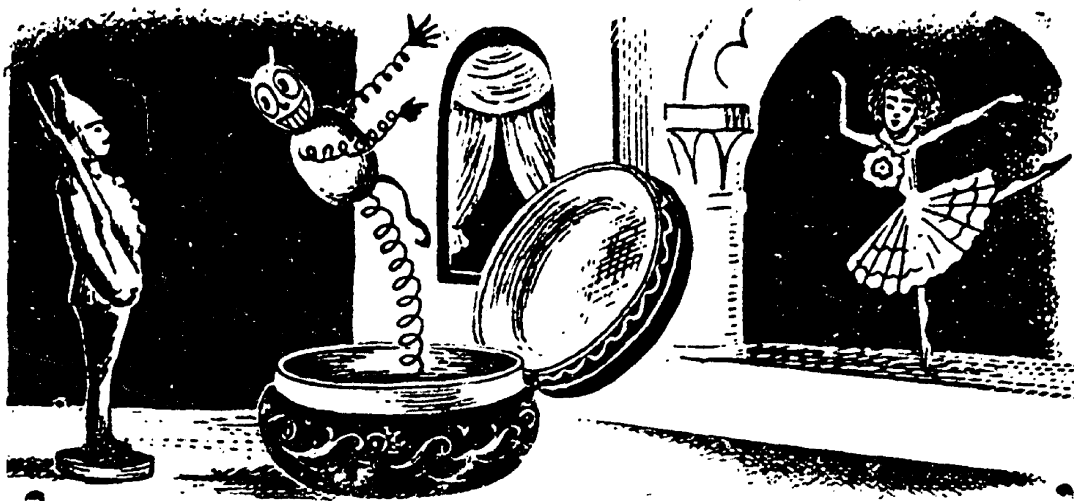
יידיש-א.י. קיפניס

אוקרמעלוכענאצמינדפארלאג

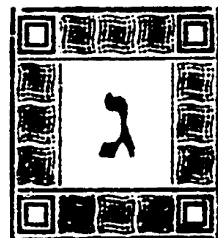
קינען - 1940

Printed in Soviet Union

דאָס שטאַנדהאַפטיקע צינערנע סאַלדאַטעלע

עווען זינען אמאָר פינף און צוואנציק צינערנע סאַל-
 דאַטעלעך. די פינף און צוואנציק סאַלדאַטעלעך זינען
 געווען אייגענע פרידער, וואָרעם איין מאמע האָט זיי
 אלעמען געהאַט — דאָס איז געווען די אלטע צינערנע
 לעפל.

שיין זינען געווען די סאַלדאַטעלעך, ווי גאַלד: יע-
 דערער מיט אַ ביקס אפן אקסל, די ברוסט — אויסגעפויגן, און דער
 מונדיר געפוצט אין רויט און אין בלוי, אז ס'איז אַ פארגעניגן צו קוקן.
 אלע פינף און צוואנציק סאַלדאַטעלעך זינען געלעגן אין אַ קאַרטאָ-
 נענעם שאכטל. דאָרט איז, דעם עמעס געזאָגט, געווען אי פּינצטער,
 אי ענג. אָפּער איינמאָל האָט זיך דאָס דעקל אַן עפּן געטאָן, און ס'האָט
 זיך דערהערט אַ פּריילעכער אויסגעשריי:

— אוי, צינערנע סאַלדאַטעלעך!

צעשריגן האָט זיך מיט אזא מיין פרייד אַ קליינינק יינגעלע. ער האָט
 אוש גענומען פליעסקען מיט די הענט. דאָס האָט מען אימ די דאָזיקע
 סאַלדאַטעלעך געשענקט צו זיין געבורטס־טאָג.

דאָס יינגעלע האָט גלייך גענומען אויסשטערן אפּן טיש די צינערנע
 סאַלדאַטעלעך, און דאָ האָט ער דערזען, אז פּיר און צוואנציק סאַלדא-
 טעלעך זינען אינגאנצן ענלעך איינע אפּן צווייטן, און נאָר דאָס פינף-

אונ-צוואנציקסטע סאָלדאטעלע אונטערשיידט זיך עטוואָס פון די איי-
בעריקע. ער פארמאָגט מער ניט ווי איין פוס. מע האָט אים, קענטיק,
אויסגעגאָסן צום לעצטן, און פארן צווייטן פוס האָט שוין מער קיין ציין
ניט געקלעקט. אָפער סע מאכט ניט אויס, אפן איינעם פוס איז ער גע-
שטאנען פונקט אזוי פעסט, ווי די איבעריקע אפ זייערע צוויי. און גראדע
מיט אָט דעם איינפֿיסיקן סאָלדאטעלע האָט זיך געטראָפן א מערקוויר-
דיקע געשיכטע. אָט הערט אומיסטן.

אפ דעם זעלבן טיש, ווו דאָס יאטל האָט אויסגעשטעלט זיינע ציי-
נערנע סאָלדאטעלעך, זיינען געווען נאָך אסאך פארשידענע שפילעכלעך.
אָפער מער פון אלץ האָט זיך געוואָרפן אין די אויגן דער ווונדערלעך-
שיינער קארטאָנענער פאלאז. דורך זיינע פענצטער האָט מען געקאָנט
זען, וואָס עס טוט זיך אין די צימערן. פארן סאמע פאלאז איז מיטן פאָ-
נעם ארום געלעגן א שפיגעלע, וואָס האָט אויסגעזען, ווי אן-עמעסע
אָזערע. ארום דער דאָזיקער אָזערע זיינען אפ הילצערנע שטעלעכלעך
געשטאנען צעשטעלט קריינע גרינע ביימער. איבער דער אָזערע זיינען
אומגעשווימען שוואנען, געמאכט פון וואקס. זיי האָבן אויסגעפויגן זייע-
רע לאנגע העלדזער און זיך געשפיגלט אין דער לויטערער טיפ. דאָס
אלץ איז געווען זייער און זייער ליב, נאָר ליבער פון אלץ איז געווען
די יונגפרוי, וואָס איז געשטאנען אפן שוועל פון דער ברייט-צעפענטער
פאלאצטיר. די דאָזיקע יונגפרוי איז געווען אויסגעשניטן פון קארטאָן;
געטראָגן האָט זי אפ זיך א קליידעלע פונעם סאמע איידלסטן מוסלין,
איבערן אקסל איז בא איר געווען אריבערגעוואָרפן א העל-בלוינער שארף,
און אפ דער פרוסט האָט זי געטראָגן א גלאנציק פליטערל, וואָס איז די
גרייס קימאט ווי דאָס גאנצע פאָנעם אירס. די דאָזיקע שיינהייט איז גע-
שטאנען אפ איין פוס, ביידע הענט אויסגעצויגן אפ פאָרויס — זי איז גע-
ווען א טענצערן. דעם צווייטן פוס האָט אונדזער טענצערן אופגעהויבן
אזוי הויך, אז דאָס צינערן סאָלדאטל האָט אים אינגאנצן ניט געזען, און
ער האָט גאָר געמיינט, אז בא דער יונגפרוי פעלט אויך איין פוס, פונקט
אזוויי בא אים.

„קיינ בעסער ווייב וואָלט איך זיך גאָר אליין ניט געווינטשן! — האָט
דאָס צינערנע סאָלדאטעלע א קלער געטאָן צו זיך אליין. — איך האָב נאָר
מוירע, צי קומט זי ניט ארויס פון זייער א געהויבענער פאמיליע. עפעס
א קלייניקייט ווינען אין אזא מין פאלאז! און איך, וויאזוי קאָן איך זיך

צו איר גלײַכנ, אז איך ווױב אינ א פּאָשעט שאַכטל, אונ נאָך ניט אליינ:
מיר זײַנען דאָ פינף אונ צוואַנציק מאַן. נײַן, פאַר איר איז עס ניט קײַן
זאָך! איך מײַן נאָר, אז סײַ וואָלט עפּשער גאָר ניט געשאַדט, איך זאָל
מיט איר זיך כאַטש פּרוּוונ באַקענענײַ.

אונ דאָס סאָלדאַטעלע האָט זיך פאַרטײַעט פּונ יענער זײַט טאַבעק-
פּושקעלע, וואָס איז געשטאַנען באַנאַנד טאַקע דאָ אפּן טיש. פּונדאַנען
האָט ער גרינג אונ אומגעשטערט געקאָנט קוקן אפּ דער פּרעכטיקער
טענצערן.

שפּעט אינאַוונט האָט מען אלע צײַנערנע סאָלדאַטעלעך ארײַנגעלייגט
צוריק אינ שאַכטל ארײַן. אלע, אויסער דעם, וואָס מיטן אײַנעם פּיסל,
ווייל מע האָט אים ניט געקאָנט געפּינען. דערנאָך זײַנען זיך די שטובֿ-
לײַט אוועק שלאָפּן. ערשט איצט, ווען אינ שטוב איז געוואָרן א טױטע
שטיקײַט, האָבן די שפּילעכלעך גענומען פאַרפּירן צווישן זיך אלערליי
שפּילן. זײַ זײַנען געגאַנגען קלױמערשט אינ געסט אײַנס צום צווייטן.
די דאָזיקע שפּיל הייסט „סקאַצל קומט“; זײַ האָבן געשפּילט אינ מילכאָ-
מעס, אונ, ענדלעך, אפּילע אײַנגעאַרדנט א גרויסן באל. די צײַנערנע
סאָלדאַטעלעך, דאָרט אינ שאַכטל, האָבן זיך אויך א רודער געטאָן. זײַ
האָבן געוואָלט ארויס אפּ דער פּרײַ אונ אַנטײַל נעמען אינ דער שפּיל,
האָבן זײַ אָבער ניט געקאָנט אופּהײַבן דאָס קאַרטאַנענע דעקל.

וואָס דאַרפּ מען מער, אפּילע דאָס קנאַקניסל האָט זיך גענומען פּרײַ-
לעך מאַכן, אונ דער גריפּעל איז אוועק א טאַנצ איבערן שוואַרצן טאָוול.
מע האָט זיך אזוי צעהוליעט, אז אפּילע דאָס קאַנאַריקל האָט זיך אופּ-
געכאַפּט באַ זיך אינ שטייגל אונ גענומען רײַדן צו זיך אליינ אונ דאַפּקע
ניט אַנדערש ווי נאָר אינ פּערזן.

בלױז דער אײַנפּיסיקער סאָלדאַט אונ די טענצערן זײַנען געשטאַנען
אונ זיך ניט גערירט פּונ זײַערע ערטער. זי איז זיך, ווי פּרײַער, געשטאַ-
נען אפּ אײַן פּוס, די הענט אויסגעצויגן אפּ פאַרויס, אונ ער איז געשטאַ-
נען פאַרגליווערט מיט דער פּיקס אינ די הענט, פּונקט ווי א וואַכמאַן
אפּ זײַן פּאַסטן, אונ האָט די גאַנצע צײַט פּונ איר קײַן אויג ניט אראָפּ-
גענומען.

דאָ האָט דער זײַגער גענומען שלאָגן צוועלפּ. סײַ האָט זיך פּלוצעם
דערהערט א קנאַק, אונ דאָס טאַבעק-פּושקעלע האָט זיך צעעפּנט.
אינ דעם-אַ טאַבעק-פּושקעלע איז, וויזט אויס, קײַנמאָל קײַן טאַבעקע

ניט געלעגנ. פונדאָרטן איז גאָר ארויסגעשפרונגען א קליין שווארצ רוד
כעלע — דאָס איז געווען אזא מין קונצ־שטיק — און זיכ צום אלעם ערשטן
גענומען ארומקוקן ארומ זיכ.

— היי, דו, צינערן סאָלדאטעלע! — האָט דאָס רוכעלע מיטאמאָל אויס־
געשריגן. — וואָס האלטסטו זיכ אינ־אַינ איינקוקן אינ דער טענצערן?
קוק בעסער אפ זיכ.

אַבער דאָס צינערנע סאָלדאטעלע האָט זיכ געמאכט ניט־הערנדיק,
גלייכ ווי ניט אימ מיינט מען.

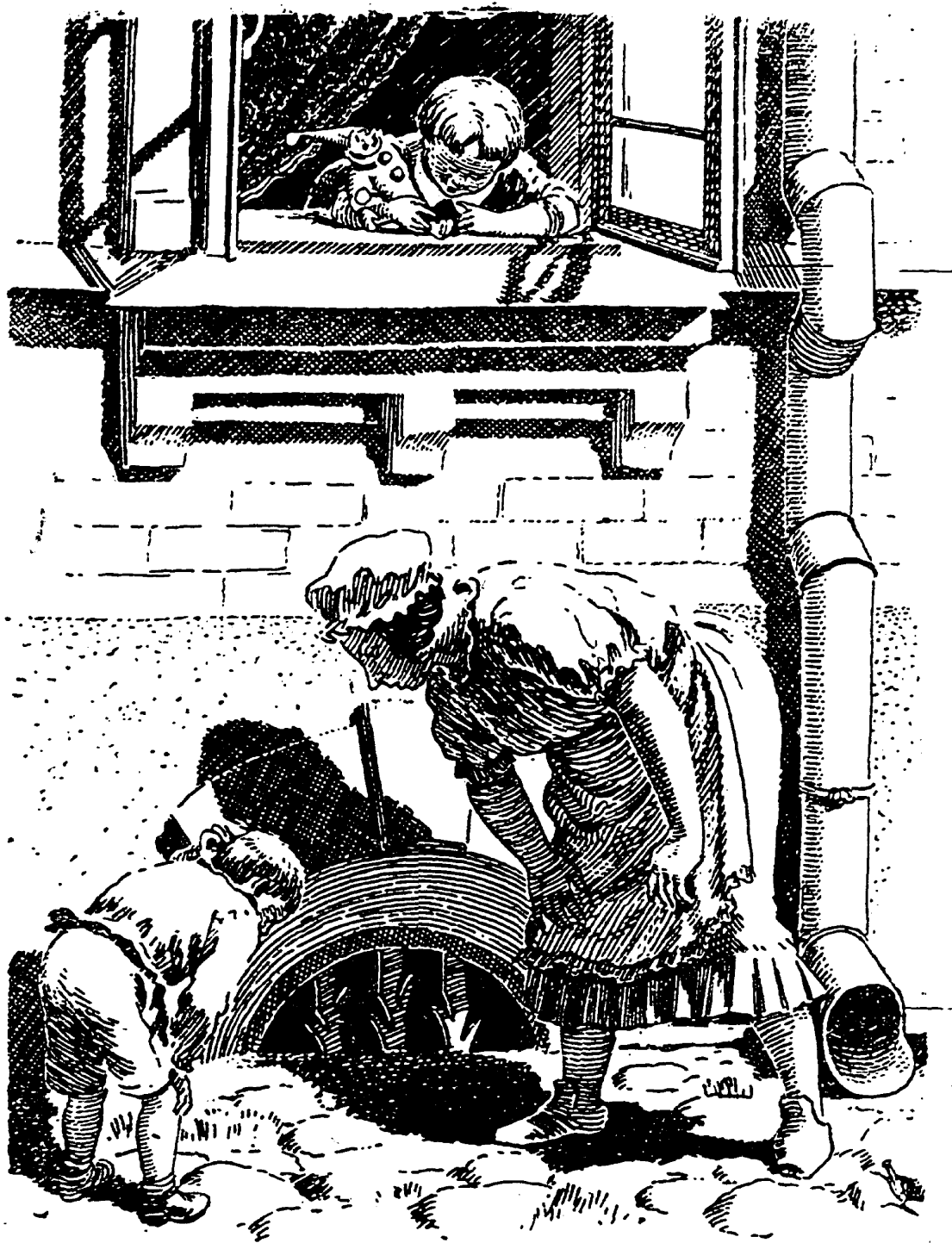
— אהא, אויב אזוי, — מאכט דאָס רוכעלע, — טאָ ווארט שוין צו ביז טאָג.
אז ס'איז געוואָרן טאָג און די קינדער האָבן זיכ אופגעכאפט, האָבן
זיי דערזען דאָס צינערנע סאָלדאטעלע לעמ דעם טאבעק־פושקעלע און
עס אוועקגעשטעלט אפן פענצטער.

פלוצעמ האָט זיכ דאָס פענצטער פאנאנדערגעפראגט — מעגלעכ, אז
דאָס איז געווען דעם רוכעלעס שפיצל, און עפּשער האָט דאָס פענצטער
זיכ פאָשעט צעעפנט פונעם צוגווינט — ווער ווייסט? נאָר דעם איינפּיסיקן
סאָלדאטעלע האָט עס א טראָג געטאָן פון אָרט, עס האָט זיכ איבערגע־
קערט און גענומען פליען פונעם דריטן שטאָק גלייכ מיטן קאָפּ אראָפּ!
אוכ, ס'ארא מיין שרעקלעכע ריזע דאָס איז געווען! איין רעגע איז נאָר
אדורכ, און דאָס סאָלדאטעלע שטעקט שוין מיטן איינציקן פוס ארופ,
דעם באַגעט און דעם קאָפּ איינגעראָבן צווישן די ברוק־שטיינער.

דאָס יינגעלע און דאָס שטוב־מיידל זיינען דאָפּקע ארויסגעלאָפּן
אינ גאס זוכן דאָס סאָלדאטעלע, אָבער, ווי אפּצולאָכעס, האָבן זיי
עס ניט געקאָנט געפינען. איינמאָל האָבן זיי אפּילע שיר ניט אָנגע־
טראָטן אפּן סאָלדאטעלע גופע, און דאָך האָבן זיי עס ניט באַמערקט.
ווען דאָס סאָלדאטעלע טוט נאָר איין פיפּס: „אַט בינ איכ!“ וואָלטן
זיי עס, פארשטייט זיכ, גלייכ געפונען. אָבער ס'איז אימ ניט אָנגעשטאנען
צו שרייען אינמיטן גאס — ער איז דאָך עפּעס פאָרט א סאָלדאט און גייט
אינ א מונדיר.

דערווייל האָט אָנגעהויבן גיין א רעגן, טאקע אן עמעסער מאַפּל.
ריטשקעס האָבן גענומען יאָגן איבער די גאסן. און ווי דער רעגן האָט
נאָר אופּגעהערט, זיינען פונקט צו דעם אָרט, ווי ס'האָט געשטעקט דאָס
סאָלדאטעלע, אָנגעלאָפּן צוויי גאסן־יינגלעכ.

— אהא! — האָט זיכ איינער פון זיי אָנגערופּן, — זע נאָר, א צינערן

סאלדאטעלע! לאמיר אימ אוועקזעצן אפ א שיפ, און זאל ער שווימען.
און זיי האבן ביידע געמאכט פון אן אלטער צייטונג א שיפעלע, אריין
געזעצט אהין דאס צינערנע סאלדאטעלע און אראפגעלאזט אין ריטשקע
אריין. דאס שיפעלע שווימט, און די יאטן לויפן נאך און פליעסקען
פאר פרייד.

א פלינקער שטראם האט געגעבן א כאפ דאס שיפעלע און עס גענו-
מען טראגן. די וואסער רוישט און פרויזט. וויאזוי זאל זי טאקע ניט רוישן
נאך אזא מין גאס-רעגן!

דאס צינערנע סאלדאטעלע האט געכאפט דעם עמעסן ציטער, אבער
דאך האט עס זיך באמיט האלטן פעסט, ווי עס פאסט פאר א עמעסן
סאלדאט: די ביקס אפן אקסל, דעם קאפ אינדערהייך און די ברוסט פארויס!
נאר פלוצעם איז דאס שיפעלע ארונטער אונטער א ברייטן, זייער
ברייטן בריק: עס איז מיטאמאל געווארן אזוי פינצטער, פונקט ווי דאס
סאלדאטעלע וואלט געטראפן צוריק אינעם קארטאנעם שאכטל אריין.
„וויאזוי טראגט דאס מיך אזוי? — האט דאס סאלדאטעלע א קלער גע-
טאן. — דאס רוכעלע פונעם טאפעק-פושקעלע, איך האב מוירע, אויב
סייט זיי ארבעט. אכ. ווען מיט מיר פאנאנד זאל דא זיצן מיין שיינ-
הייט — די טענצערן, וואלט דאך מיר גארניט אפגעגאנגען, סע זאל אפילע
זיינ צוואנציק מאל פינצטערער, ווי ס'איז!“
אינ די רייד שפרינגט דערוויל ארויס פון אונטערן בריק א וואסער-
שטשור.

— ווער קריכט עס אהער, — האט דער שטשור מיטאמאל אויסגע-
שריגן. — הער נאר אויס, א פאס האסטו? וויזן נאר גיכער אהער דיין פאס!
אבער דאס צינערנע סאלדאטעלע האט געשוויגן. עס האט נאר פעסט
געדריקט צו זיך די ביקס. דאס שיפל האט געהאלטן אין איין שווימען
אלצווייטער און ווייטער. און דער שטשור לאזט עס ניט אפ. ער האלט
זיך אין איין יאגן נאכן שיפל. ער האט ביז געקנאקט מיט די ציינ און
ניט אופגעהערט שרייען צו די שטרויעלעך מיט די שפענדלעך, וואס
זיינען געשווימען פארביי:

— האלט אימ! כאפט אימ! ער האט ניט אריינגעטראגן קיין אפצאל!
ער האט ניט באוויזן קיין פאס!

אבער דאך האט זיך דאס שיפל אוועקגעטראגן נאך פלינקער, און דאס
צינערנע סאלדאטעלע האט ענדלעך דערזען פאר זיך די שיינ פונעם

טאָג, ווייל דער בריק האָט זיך געענדיקט. אינ דער זעלבער רעגע
האָט זיך אָבער דערהערט אזא שרעקלעכער גערויש, אז אפילע דער
גרעסטער גיבער וואָלט זיך געמוזט דערשרעקן. עפעס א קליניקמט:
באלד נאָכן בריקל איז דאָס ריווטשאקל ארינגעפאלן אינ א גרויסן
רושיקן קאנאל אריין. איבער אזעלכע כוואליעס איז אומעגלעך זיך
שיפן אינ אזא מינ שיפל, פונקט ווי עס וואָלט געווען אומעגלעך פאר
אונדז אריינצופארן מיט א געוויינלעך שיפל אינ א גרויסן וואסערפאל
אריין.

אָבער זיך אָפּשטעלן איז שוין אויך געווען אומעגלעך. דאָס שיפל מיטן
צינערנעם סאָלדאטעלע האָט עס א טראָג געטאָגן אינעם גרויסן קאנאל
אריין. עמעס, דאָס סאָלדאטעלע האָט זיך אויך איצט געהאלטן פעסט אינ
אפילע מיט קיין אויג ניט קיין פינטל געטאָגן. דאָס שיפעלע האָט זיך אָבער
גענומען דרייען אפ איין אָרט פארכלינען מיט וואסער, און אינגיכט איז
עס געוואָרן פול, ווי אן אויג. אָט שטייט שוין דאָס סאָלדאטעלע ביזן
בויך אינ וואסער, און אָטאָ ביזן האלדז. און ענדלעך האָט די וואסער אימ
שוין צוגעדעקט איבערן קאָפּ. דאָ האָט ער מיט גרניס בענקשאפט זיך
דערמאנט אינ דער ליבער יונגפרוי. פארפאלן, ער וועט שוין מער קיין
מאָק און קיינמאָל ניט זען זיין שיינע טענצערן! און אינ דער לעצטער
רעגע זיינען פא אימ דורכגעפלוין אינ געדאנק די ווערטער פונעם
סאָלדאטישן לידל:

קריגסמאן, צו דעם טויט פאָרויס!

יא, יא, די קויכעס גייען אויס.

און ער איז שוין גרייט געווען מיט חירדע זיך אראָפּלאָזן צום גרויסן
אָבער גאָר אומגעריכט האָט שוין א צווייטער אומגליק אימ געלאָ-
קערט: א גרויסער פיש איז צוגעשווומען און האָט אינ איין ארינגעפליק
אינגעשלונגען דאָס צינערנע סאָלדאטעלע אינגאנצן, ווי גרויס עס איז.
אָכ, ווי ס'איז פינצטער באַם פיש אינ בויך און ווי ענג ס'איז דאָרטן!
אסאך פינצטערער, ווי אונטערן בריק, און אסאך ענגער, ווי אינעם קאר-
טאָנענעם שאכטל! אָבער דאָס צינערנע סאָלדאטעלע האָט אויך דאָ זיך
געהאלטן מוטיק. עס האָט זיך אויסגעצויגן, ווי גרויס עס איז, און האָט
נאָך פעסטער צוגעדריקט די ביקס.

אָפּגעלעגן איז עס אזוי גאנץ היפּשלעך. פלוצעם האָט זיך דער פיש
גענומען ווארטן אינ אלע זייטן. אָט שפרינגט ער אונטער, אָט טוט ער

זיכ א דריי, א ריס אונ א טוק אונטער, ביז ער איז ענדלעך מיטאמאל
שטיל געבליבן, פונקט ווי געפלעפט.

ס'איז ווייטער דורכגעגאנגען א היפש ביסל צייט. פאר לאנגוויילי-
קייט איז דאס סאָלדאטעלע גאָר אנדרעמלט געוואָרן. אָבער עס האָט
זיכ גלייך אופגעכאפט ניט טויט, ניט לעבעדיק. א שארפער מעסער האָט
איבער דעם א פליצ געטאָן. ס'איז מיטאמאל געוואָרן ליכטיק, אונ עמע-
צער האָט הויכ אפ א קאָל אויסגעשריגן: „אוי, דאָס צינערנע סאָלדא-
טעלע!“

לאָזט זיכ אויס, אז דעם פיש האָט מען געכאפט, געבראכט אפן
מארק פארקויפן, אונ פון מארק האָט ער זיכ געפאקט אהער אפ דער
קיכ. אונ אז די קעכנ האָט מיטן גרויסן קיכמעסער אופגעשניטן באמ
פיש דעם בויכ, האָט זי פלוצעם דערזען דאָס צינערנע סאָלדאטעלע. זי
האָט אָנגענומען מיט צוויי פינגער דאָס סאָלדאטעלע פא די זייטן אונ עס
אוועקגעטראָגן אינ צימער אריין. דאָס גאנצע שטוב־געזינד איז זיכ צו-
נויפגעלאָפן אָנקוקן דעם ווונדערלעכע ריזנדער, וואָס האָט זיכ פארגינט
אומרייזן אינעם פישס מאָגן. מע האָט אוועקגעשטעלט דאָס סאָלדאטעלע
אפן טיש, אונ פלוצעם—א, וואָס פאר א ווונדער סע קענען אפ דער
וועלט געשען!—דאָס סאָלדאטעלע האָט דערזען פאר זיכ דעם זעלבן
צימער, דאָס זעלבע יינגעלע, אפילע דאָס זעלביקע פענצטער, פונוואנען
ער איז ערשט ניט לאנג ארויסגעשפרונגען. ארום אימ זיינען געשטאנען
פונקט די זעלבע שפילעכלעך, אונ צווישן זיי האָט זיכ שטאַלץ אויסגע-
טיילט דער ווונדערלעכער קארטאָנענער פאלאצ מיט דער שיינער טענ-
צערן באמ סאמע שוועל. זי איז אויכ איצט, פונקט ווי דעמלט, געשטאנען
אפ איין פוס, דעם צווייטן האָט זי געהאלטן פארהויבן אינדערהייך, וואָ-
רעם זי איז אויכ געווען ניט ווינציק שטאנדהאפטיק!

דאָס צינערנע סאָלדאטעלע איז געוואָרן אזוי גערירט, אז ס'האָבן
זיכ אימ שיר-שיר ניט געשטעלט קיין צינערנע טרערן אינ די אויגן.
אָבער ער האָט זיכ גלייך דערמאנט, אז פאר קיין סאָלדאט פאסט ניט
צו טון אזעלכע זאכן. דערומ האָט ער אפילע קיין פינטל געטאָן מיט קיין
אויג אונ נאָר געהאלטן אינ איין קוקן אפ דער טענצערן; זי אפ אימ קוקט
אויכ, נאָר ביידע האלטן זיכ שטיל, זיי רעדן ניט אויס צווישן זיכ קיין
וואָרט.

פלוצעם האָט עמעצער פון די קינדער א כאפ געטאָן דאָס צינערנע

סאלדאטעלע און אָן איבעריקע רייד עס א שלידער געטאָן גלייכ אינ
אויבן אריין. געווייז האָט אימ דאָס בייזע רוכעלע, וואָס אינעם טאבעק
פושקעלע, אָנגערעדט זי ערופ.

אינ אויבן האָט העל געפלאקערט דאָס האַלז, און דעם צינערנעם
סאלדאטעלע איז געוואָרן גוואלדיק הייס, ווייזט אויס, אז פונעם פיייער
און עפשער גאָר פון זיין ליבע—ער ווייסט עס ניט אקוראט. די פארב
איז פון גימ אראָפּ, און ער איז געוואָרן אָפגעקראָכט. קאָן זיין, אז סע
איז פאר צאָרעס, און עפשער דערפאר, וואָס ער איז געלעגן א שטיקל
צייט אי אין דער נעצ, אי בא דעם פיש אינ מאָגן.

נאָר אויב דאָ האָט ער זיך געהאלטן גלייכ. ער האָט געדריקט פעסט
דאָס געווער אינ דער האנט, קיין אויג ניט אראָפגענומען פון דער שיי-
נער טענצערן, און די טענצערן האָט אויב געקוקט צו אימ. און מיטאמאָל
האָט דאָס סאלדאטעלע דערפידט, אז עס ווערט צעשמאָלצן.

נאָר פונקט אינ אָט דעם אויגנבליק האָט זיך צעפראַלט די טיר, וואָס
פירט פון צימער, א צוגווינט האָט געגעבן א כאפ אונטער די פרעכטיקע
טענצערן, און זי האָט א שוועפ געטאָן, ווי א באפעלע, גלייכ אינ אויבן
אריין צום צינערנעם סאלדאטעלע. דער פלאם האָט זי אויב געגעבן א
כאפ ארום. איין רעגע, און אויס. דאָ איז שוין דאָס צינערנע סאלדאטעלע
אינגאנצן צעשמאָלצן געוואָרן.

ערשט אפ מאָרגן האָט די קעכנ גענומען ארויסשארן דעם אש פונעם
אויבן און דאָרטן געפונען א צינערן הערצעלע, און פון דער טענצערן
איז געפליבן בלוין אן ארומגעסמאלעט פליטערל, אי דאָס אויב שווארצ,
ווי קויל.

די פרינצעסן אפן ארבעסל

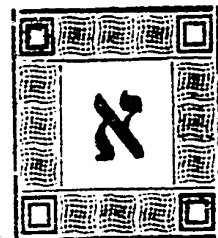
מאָל איז געווען א פֿרינצ, וואָס האָט זיך געוואָלט אויס־
קלייבן א פֿרינצעסן פֿאר א קאלע. נאָר מיט איין טויש, אז
יענע זאָל טאקע זיין אן עמעסע פֿרינצעסן.

דער פֿרינצ איז אויסגעפֿאַרן די גאנצע וועלט, און
ערשט צום סוף ניט געפונען, וואָס ער וויל. פֿרינצעסנס
האַפֿן זיך אימ באגעגנט איבערגענוג, אָבער גיי זי א פֿעריע

און דערוויס זיך אקוראט, צי זיינען עס טאקע עמעסע פֿרינצעסנס אָדער
ניט.

און אונדזער פֿרינצ איז געקומען אהיים מיט גאַרניט. אפֿן האַרצן איז
אימ געווען זייער שלעכט, וואָרעם ער האָט געפֿילט, אז ער גייט אויס,
אזוי ווילט זיך אימ כאַסענע האָפֿן פֿאר אן עמעסער פֿרינצעסן.

עפעס איינמאָל פֿארנאכטלעך האָט זיך צעשפֿילט א גרויסער שטורעם
אינדרויסן. ס'האָט גענומען דונערן און בליצן, און ס'האָט א גאָס געטאַן
א שלאקס־רעגן.

פלוצעמ האָט עמעצער אָנגעקלאַפט אינ טויער פונעם קעניגלעכע פא-
לאַז, און דער אלטער קעניג אליינ איז אוועקגעגאנגען עפענען.

און ווער, מיינט איר, איז דאָרט געשטאנען? - א פרינצעסן.
וויי-וויי, ווי זי איז עס, נעפעכ, דורכגענעצט געוואָרן! גאנצע ריטשקעס
וואסער האָבן זיך געגאָסן פון אירע האָר און פון איר קלייד גלייך אפ
אירע קליינע שיכעלעכ. זי האָט געהאט אן אויסזען, ווי מע וואָלט זי נאָר-
וואָס ארויסגעשלעפט פון טייך ארויס.

און ניט געקוקט אפ דעם אלעמען, האָט זי זיך פארגינט מעלדן, אז
זי איז עס טאקע די ווירקלעכע פרינצעסן.

„נו, נו, דאָס וועלן מיר זיך גלייך קאָנען דערוויסן“, - האָט די אלטע
קעניגין פא זיך אָפגעמאכט. נאָר זאָגן וועגן דעם האָט זי קיינעם קיינ
וואָרט ניט געזאָגט. זי איז נאָר אוועק אינ שלאָפצימער, האָט אראָפגע-
וואָרפן פון בעט אלע קישנס מיט די איבערפעטן, און אפ די הוילע
ברעטער האָט זי אנידערגעלייגט אן ארבעסל. דערנאָך האָט זי אָנגע-
לייגט אפן ארבעסל צוואנציק מאטראצן און פונויפן אפ די מאטראצן
צוואנציק ווייכע, פוכענע איבערפעטן.

און דעם דאָזיקן געלעגער האָט זי צוגעגרייט טאקע פאר דער פרינ-
צעסנס וועגן.

אינדערפרי פרעגט מען פא דער פרינצעסן, וויאזוי האָט זיך איר עפעס
געשלאָפן.

- אוי, זייער שלעכט! - האָט די פרינצעסן זיך פארקרימט. - איך
האָב א גאנצע נאכט מיט קיינ אויג ניט געקאָנט צונויפירן. ווייסט עס
דער גוטער יאָר, וואָס פאר א מינ געלעגער דאָס איז געווען! מיר
האָט זיך די גאנצע צייט אויסגעוויזן, אז איך קייקל זיך אפ גראָבע פרוקן-
שטיינער, איצט איז פא מיר דאָס גאנצע לייב באדעקט מיט פלויע צייכנס.
א, ווי שרעקלעך ס'איז!

דאָ האָבן אלע דערזען, אז זי איז טאקע ווירקלעך די עמעסע פרינ-
צעסן.

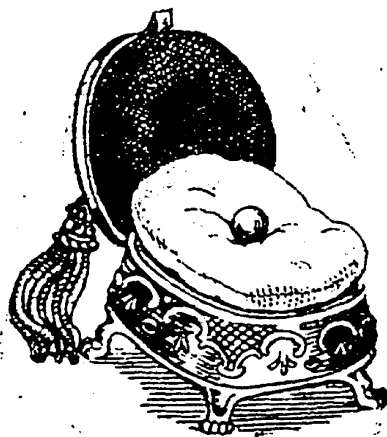
עפעס א קלייניקייט, דורך צוואנציק מאטראצן און דורך צוואנ-
ציק ווייכע איבערפעטן האָט זי דערפילט דאָס ארבעסל אפן ברעט! פלוין
אן עכטע פרינצעסן קאָן זיין אזוי איידל דערצויגן.

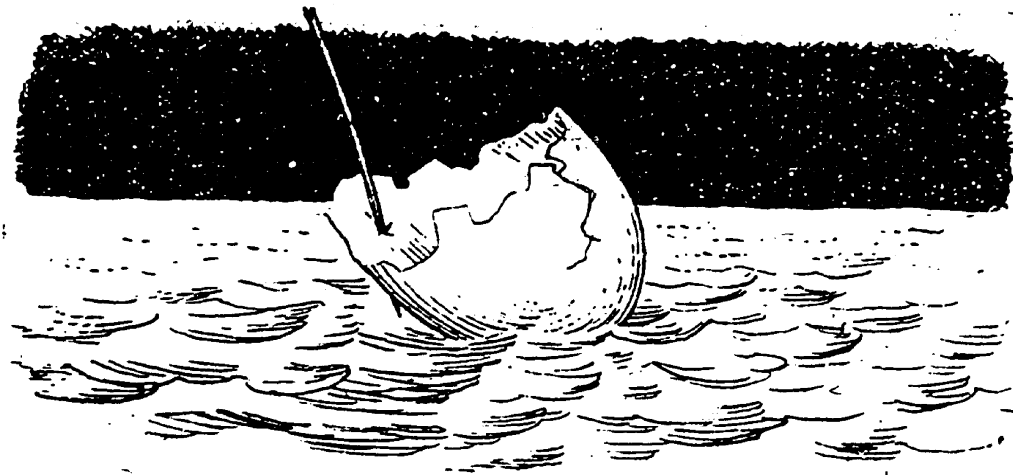
דער פרינצעס האָט טאקע פאר איר כאסענע געהאט, וואָרעם איצט האָט
ער שוין געוויסט, אז ער נעמט אן עמעסע פרינצעסן, און דאָס אר-

בעסל האָט מען אוועקגעשטעלט אינ אַ מוזיי אַרײַן, וווּ מע קאָנ עס
נאָכ זען ביז צום היינטיקן טאָג, אויב קיינער האָט עס צופעליק נײַט צו-
געשלעפּט!

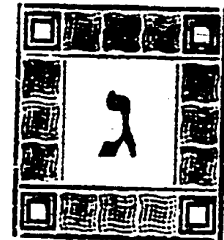
זעט איר שױן, וואָס סע קאָנ זיכ אמאָל פאַרלוּפּן!?

די גראָבע נאָדל

עווען איז אמאָל א גראָבע נאָדל, א גאנצ פראָסטע. האָט זי אָבער קעסיידער געהאלטן פונ זיכ א וועלט, און ס'איז בא איר געווען געפויעלט, אז זי איז איידל און פֿיין, ווי א דינ ניינעדעלע.

— פאמעלעכע, — מאכט זי איינמאָל צו די פינגער, וואָס האָבן זי ארויסגענומען פונ קעסטעלע, — זעט, לאַזט מיכ ניט איינ! קוימ פאל איכ אראָפּ, וועט מיכ זיין שווער צו גע- פינען, וואָרעם איכ בין זייער איידל.

— קערט זיכ א וועלט! — האָבן די פינגער געענטפערט און פעסט א כאפּ געטאָן די נאָדל פאר אירע זיטן.

— נאט זעט, — מאכט ווייטער די גראָבע נאָדל, — נאָכ מיר שלעפט זיכ אפילע נאָכ א גאנצע סוויטע! — און זי האָט א שלעפּ געטאָן נאָכ זיכ א לאנג פאָדעם, נאָר, עמעס, אָן א קניפל.

די פינגער האָבן גענומען שטשאַבען מיט דער נאָדל דער קעכנס אלטן פאנטאָסל, דאָרטן, וווּ דער לעדער האָט פונויבן געפלאצט.

— אכ, ס'ארא מינ פראסטע און שווערע ארבעט, — האָט די גראַפֿע
נאָדל אַ זאָג געטאָגן. — איך וועל בעשומויפֿן ניט דורכקריכן, אָט־אָט ווער
איך צעבראָכן!

און זי האָט זיך טאקע צעבראָכן.

— נו, וואָס האָב איך געזאָגט? — האָט די נאָדל אַ פֿישטשע געטאָגן. —
איך בין דאָך פֿאַרט זייער איידל.

„איצט טויג זי שוין מער צו גאַרניט“, — האָבן די פינגער אַ קלער גע-
טאָגן און געוואָלט ארויסוואַרפֿן די נאָדל. אָבער די קעכנ האָט צו-
געמאכט צום אָפּגעבראָכענעם עק אַ קעפעלע פֿונ טריוואַקס און האָט צו-
געשפּיליעט מיט דער נאָדל איר טיכל אַרומ האַלדן.

— נו, איצט בין איך שוין אַ שפּילקע — האָט זיך די גראַפֿע נאָדל אָג-
גערופֿן. — איך האָב אלע יאָרן געוויסט, אז איך וועל מוזן דערהויבן
ווערן: פֿיסטו נאָר עפעס, מוז פֿון דיר עפעס אַרויס.

און זי האָט שטיל אַ שמייכל געטאָגן צו זיך זעלבסט. בין איצט איז
דאָך נאָך דערווייל ניט געהערט געוואָרן, אז גראַפֿע נאָדלען זאָלן ער-
געצ לאַכן הויך און אַפֿ אַ קאָל. זי איז זיך געזעסן איינגעשפּיליעט איז
טיכל און האָט מיט גרויס צופֿרידנקייט זיך אַרומגעקוקט איז אַדע זיטן,
פֿונקט ווי זי וואָלט געזעסן איז אַ ריכער קארעטע.

— דערלויבט אייך אַ פֿרעג צו טון: איר זיינט אַ גאָלדענע? — האָט זיך
די נאָדל געווענדעט צו איר שכיינע דער שפּילקע. — איר זעט אויס זייער
מילד, דערצו איז נאָך פֿאַ אייך דער קאָפֿ אַן אייגענער. ס'איז נאָר אַ
שאַד, וואָס ער איז אַ פֿיסל צו קליין. מע וועט דאַרפֿן, מיין ליפּינקע, ער
זאָל נאָך פֿאַ אייך אַ פֿיסל אויסוואַקסן. נו, יאָ, ניט יעדערן גליקט דאָך
טאקע אָפֿ צו האָבן אַפֿ זיך אַ קאָפֿ פֿונ עמעסן טריוואַקס.

פֿאַ די רייד האָט די שוסטער־נאָדל זיך אזוי שטאַלץ אַ צי געטאָגן, אז
זי איז אַרויסגעפֿלויגן פֿונ טיכל און געגעבן אַ פֿאַל גלייך איז ריין־
שטאָק אַריין, ווהיין די קעכנ האָט גראַדע אויסגעגאָסן אַ פֿיסל
פֿאַמויעס.

— זיך לאָזן איז אַ ריזע וואָלט איך גאָר ניט געהאַט קעגן! — האָט
זיך די גראַפֿע נאָדל פֿייס־מייסע אָנגערופֿן. — איך זאָל נאָר וויסן, אז איך
וועל ניט אַראָפֿ צום גרונט.

אָבער זי איז טאקע גלייך אַראָפֿ.

— אכ, איך בין צו איידל פֿאַר דער דאָזיקער וועלט, — האָט די נאָדל

א זיפצ געטאָנ, שטעקנדיק אינעם רינשטאָק, אָבער אזויווי איך ווייס מיר
מײַנ ווערט, האָב איך פא זיך דאָ אויך ניט וואָס צו זײַן געפאלן.
און זי האָט טאקע דעם קאָפּ ניט אראָפּגעלאָזט און זיך געפליבן פא
איר גוטן געמיט.

פּונויבן זײַנען איבער דער נאָדל דורכגעשווומען פארשיידנערליי
שמאָכטעס — שטרויעלעך, שפענדלעך, שטיקלעך צײַטונגען...
— דו ביסט כאַטש א מײוון, ווי זיי שווימען עס דאָ ארום! — האָט די
גראָבע נאָדל א זאָג געטאָנ. — און קײַן אײַנס פֿון זיי איז ניט אימ-
שטאנד זיך אָנצושטויסן, ווער עס שטעקט דאָ אונטער דער וואסער.
איך שטעק דאָך דאָ, איך אליינ... אָנאָ שווימט א שפענדל, און אויסער
שפענער ליגט דעם קײַנער ניט אינ זײַנען. וואָרעם עס איז דאָך אליינ
מער ניט ווי א שפענדל. און אַטאָ טראָגט זיך א שטרויעלע... זע נאָר,
זע נאָר ס'ארא מינ דרײַען זיך! זיי נאָר דאָרט אזוי ניט פארטאָנ מיט
זיך זעלבסט, וואָרעם דו קאָנסט זיך נאָך זײַער גרינג א זעצ געבן
אָן א שטיינ. און אָנאָ רוקט זיך א שטיק אָפּגעריסענע צײַטונג. וואָס
דאָרטן שרײַבט זיך, וועט שײַן קײַנער ניט איבערלייענען, און טו
אומיסטן א קוק, ווי עס האלט פון זיך!... בלויז איך אײַנע זיצ זיך געדול-
דיק און שטיל. איך ווייס זיך מײַן ווערט, און קײַנער וועט עס פא מיר
ניט אוועקנעמען.

פלוצעם האָט עפעס דעם איר א בלישטשע געטאָנ: „א דימענט!“ —
האָט די גראָבע נאָדל א קלער געטאָנ. און געווען איז עס ניט מער ווי
א שטיקל גלאָז פון א צעבראָכן פלעשל. אָבער עס האָט זײַער העל
געגלאנצט אנטקעגן דער זון. און די גראָבע נאָדל האָט פאשלאָסן פאר-
פירן מיט דעם א געשפרעך.

— איך בין א פּוּזעם-שפּילקע, — מאכט זי צום שטיקל גלאָז. — און
איר זײַנט אוואדע א דימענט.

— ע-ע-ע, יאָ, אנערעך אזוי, — האָט דאָס שטיקל גלאָז גע-
ענטפערט.

זיי האָבן זיך ארײַנגעלאָזט אינ א פּרײַטן שמועס וועגן דעם, ווי גוואל-
דיק שאצבאר זיי זײַנען, און דערומ האָבן זיי זיך טאקע גענומען גרויסן
אײַנס מיטן צווייטן און בארײַדן די וועלט פאר איר פּוסטער גײַווע.
— יאָ, — מאכט די גראָבע נאָדל, — איך האָב געווינט פא אײַנער א
יונגפּרוי אינ א שאכטל. די יונגפּרוי איז געווען א קעכ. אפּ יעדער

האנט האָט די יונגפֿרוי פֿאַרמאָגט צו פינפּ פינגער, און איר קאָנט זיך
גאַנץ ניט פֿאַרשטעלן, ווי גרויס פֿאַ זיך די דאָזיקע פינגער זײַנען.
און סאַכאַקל זײַנען זײ דאָך בלויז צוליב דעם פֿאַשאפֿן געוואָרן, זײ
זאָלן מיך אַרויסנעמען פֿון שאַכטל און מיך צוריק אַהינ אַוועקלייגן.
— מיט וואָס־זשע האָבן זײ זיך עס אזוי אַיפֿערגענומען, די דאָזיקע
פינגער? — האָט דאָס שטיקל גלאָז אַ פֿרעג געטאָן. — זײ האָבן אַוואַדע
פֿאַרמאָגט אַ געוויסן גלאַנצ אַפּ זיך?

— אַ גלאַנצ? — מאַכט די גראַפֿע נאָדל. — אַייסעך וואָס! אָן אַ שיר
גרויסהאַלטערײַ, און מער גאַרניט! איר הערט דאָך, זײ זײַנען געווען
צווישן זיך פינפּ אַייגענע פֿרידער, זײ האָבן זיך געהאַלטן שטאַלצ אַיינס
נעבן צווייטן, כאַטש זײ זײַנען ניט געווען פֿון אַיינ לענג. דער סאַמע
עקסטער, צום בײַשפּיל, מע רופֿט אים, „דער גראַפֿער“, האָט עטוואָס
אַרויסגעשטאַרט אָן אַ זײַט. פֿאַם פֿאַרנייגן זיך פֿלעג ער זיך אויסבײַגן
בלויז אַפּ דער העלפֿט, און ניט אַינדרײַען, ווי די אַיפֿעריקע פֿרידער זײַנע
פֿלעגן עס טון. דערפֿאַר פֿלעג ער זיך אָפֿער פֿאַרימען, אַז ווען מע האַקט
אים, כאַלילע, אָפּ, וואָלט דער גאַנצער מענטש קאַליע געוואָרן אַפּ אזײַ-
פּיל, אַז מע וואָלט אים אַפּילע ניט צוגענומען פֿאַר קײַן סאַלדאַט. דעם
צווייטן פינגער האָט מען גערופֿן „דער נאַשער“. יענער פֿלעג זיך טאַקע
שטעקן אומעטום, ווי די וועלט נאָר האָט אַן עק, סײַ צום זיסן, סײַ צום זײַ-
ערן, סײַ צום הימל, סײַ צו דער ערד. און ער טאַקע פֿלעג עס צוקוועטשן די
הענטלפֿען, בײַס די קעכן פֿלעג עפעס נעמען שרײַבן. דעם דריטן פֿרודער
האַט מען גערופֿן „דער לאַנגער“. ער האָט געקוקט אַפּ אַיטלעכן פֿונויבן
אַראָפּ. דער פֿערטער, „גאַלדפֿינגער“ האָט ער געהײסן, פֿלעג קעסיידער זײַן
פֿאַרגאַרטלט מיט אַ גאַלדענעם רינג. און דער קלענסטער — „שפּילמאַן“,
דער האָט גלאַט ניט געטאָן קײַן האַנט אַינ קאַלטער וואַסער, און דאָס
איז געווען זײַן שטאַלצ. אזײַ האָבן זײ זיך געהאַלטן אַינ אַיינ גרויס
מאַכן און אַינ אַיינ פֿאַרימען. און גראַדע צוליב זײַער שולד האָבן אַיך
זיך טאַקע געפֿאַקט אַהער אַינעם רינשטאַק אַרײַן.

— דערפֿאַר אָפֿער זיצן מיר אַיצט דאָ בײַדע און מיר גלאַנצן, —
האַט דאָס שטיקל גלאָז אַ זאָג געטאָן. אָפֿער אַינ דער־אָ רעגע האָט
עמעצער אַרויסגעגאַסן אַינ רינשטאַק אַרײַן אַ פֿולן עמער. האָט די וואַסער
זיך געגעבן אַ שטאַרקן בײַטע און אָפֿגעטראָגן ערגעץ דאָס שטיקל
גלאָז.

— זע נאָר, ער איז גאָר אוועק! — האָט די נאָדל א זאָג געטאָן מיט פארדראָס. — און איך פלייב דאָ איינע אריין. איך בין, קאָנטיק, צו פֿינ און צו איידל. אָבער דאָס איז מיין שטאָלצ, און אזא שטאָלצ פארדינט אכטונג.

זיצט זיך אזוי די נאָדל טיפּ אינ רינשטאָק, גלייך און ניט־געפויגן, און דער קאָפּ איז איר פול מיט געדאנקען:

„סע קאָג זייער מעגלעך זיין, אז איך בין געבוירן געוואָרן פון א זונען־שטראל, — מע זעט דאָך, ווי דינ איך בין. ניט אומזיסט ווייזט זיך מיר אויס, אז די זון האלט מיך אינ איין זוכן אפילע דאָ אינ דער דאָזי־קער קאלעמוטנער וואסער. מיין אָרעמע מוטער, זי קאָג מיך ניט אָפּזוכן, אזוי דינ בין איך. ווען מיין אלט אייגעלע וואָלט זיך פא מיר ניט אָפּגע־בראָכן, וואָלט איך זיך עפשער צעוויינט אויך, אזוי כאפט עס מיך פארן הארצן. כאָטש, זיין, אזעלעכס וואָלט איך מיסטאמע ניט געטאָן. וויינען איז ניט פון די אָנשטענדיקע זאכען.“

אינ איינעם א טאָג האָבן זיך גענומען פאָרען א פאָר יאטעלעך דעם דעם רינשטאָק. זיי האָבן דאָרטן אויסגעזוכט פארשיידענע אלטע צווע־קעס, פארזשאווערטע מאטפייעלעך, און נאָך אזעלכע שמאָכטעס. די יאטעלעך זיינען געווען פארליאפעט מיט שמוצ און מיט קויט, אָבער דאָס האָט זיי פארשאפן נאָך מערער פארגעניגן.

— אוי! — האָט איין יאטל פלוצעם א געשריי געטאָן, די גראָבע נאָדל האָט אימ דערלאנגט א שטאָכ־ אינ פינגער. — זע נאָר, זע, ס'ארא מינ ציאציע דאָס איז.

— איך בין ניט קיין ציאציע, איך בין א יונג מיידל! — האָט די גראָבע נאָדל געמאָלדן, נאָר זי האָט עס אזוי שטיל ארויסגעפישטשעט, אז קיינער האָט עס ניט געהערט.

איצט איז שוין די אלטע נאָדל ניט געווען צו דערקענען. דאָס טריי־וואקסענע קעפל איז פא איר אָפּגעפאלן, און זי איז אינגאנצן געוואָרן שווארצ. אָבער אזויווי שווארצע קליידער מאכן יעדן דינער און שלאנקער, האָט די נאָדל פא זיך פאשלאָסן, אז איצט איז זי נאָך שענער, ווי געווען. — אָנאָ שווימט א שאָלעכצ פון אן איי! — האָבן די יאטעלעך אויסגע־שריגן. זיי האָבן געכאפט די שאָלעכצ, האָבן אריינגעשטעקט אהינ די גראָבע נאָדל און זי א וואָרפ געטאָן אינ קאליושע אריין. „אליין א שווארצע, און די ווענט ווייסע, — האָט די נאָדל א טראכט

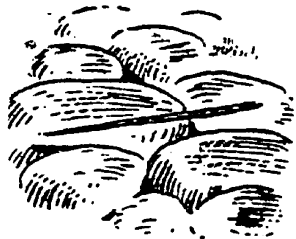
געטאָן. — דאָס קליידט מיר גראַדע. איצט וועט מען מיך גיכער פּאַמערקן,
און איך וועל פּאַ-איטלעכען זייער אויסנעמען. איך זאָל נאָר ניט קראַנק
ווערן, ווייל פון דער יאַמ-קרענק קאָן מען אָנהייבן פּרעכען.”
אַבער זי איז ניט קראַנק געוואָרן.

„צו דער יאַמ-קרענק איז דאַפקע גוט, אז מע פאַרמאָגט א שטאַלענעם
מאָגן, — האָט די נאָדל ווידער א טראַכט געטאָן, — און דערצו איז נאָכ
גוט, וואָס דו קאָנסט קעסיידער געדענקען, אז מיט וואָס ס'ניט איז פּיסטו
פאַרט העכער פון זיי אלע. יאָ, איצט פּין איך שוין אינגאַנצן געקומען
צו זיך. און דעריקער וויזט זיך גאָר ארויס, אז וואָס מער איידל מע
איז, אלץ מער איז מען אימשטאַנד אריבערצוטראָגן פאַרשיידענע שווע-
ריקייטן.”

— קראַק, — האָט די איי-שאַלעכע א זאָג געטאָן, וואָרעם א לאַסט-
וואָגן איז זי איבערגעפּאַרן.

— אוי, אוי, ווי שווער ס'איז, — האָט זיך די נאָדל צעשלוכצט. —
איצט וועל איך שוין טאַקע אפּגעוויס קראַנק ווערן. און איך וועל עס גאָר
ניט איבערטראָגן. אוי, איך וועל עס ניט איבערטראָגן!
נאָר זי האָט עס גראַד יאָ איבערגעטראָגן, כאַטש א שווערער לאַסט-
וואָגן איז איבער איר איבערגעפּאַרן.

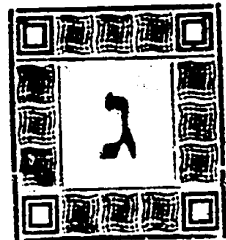
איך איר גאַנצער לענג איז זי זיך געפליבן דאָרטן ליגן.
און אזוי מעג זי שוין דאָרטן פאַרבלייבן.

דער באזירימ־פאסטעכ

עווען איז אמאל אן אַרעמער פרינץ. זײַן קעניגרייך איז געווען זייער קליין, אָבער דאָך איז עס פון אלעמאָד געווען גענוג גרויס, ער זאָל קאָנען כאַסענע האָבן. און כאַסענע האָבן האָט ער שוין לאנג געוואָלט.

דער פרינץ איז געווען פון א קעניגלעכן שטאם, און הונדערטער פרינצעסנס — עמעס טאקע, ניט פון די גאָר רייכע — וואָלטן מיט ביידע הענט אימ גענומען פאר א כאַסן. נאָר אימ האָט זיך געגלוסט נעמען פאר א ווייב דעם קייסערס טאָכטער אליין. אָבער צוגיין צום קייסערס טאָכטער אליין און איר זאָגן: „דו ווילסט פאר מיר כאַסענע האָבן?“ איז עפעס גיט אזוי גרינג. פאר אזא מיין זאך קאָן מען נאָך אמאל ארויסטרײַבן אויב.

וואָס־זשע טוט מען אָבער איז אזא לאַגע, האָט טאָ לאַמיר טאקע הערן, וואָס ס׳איז ווייטער געווען. כאַס פרינץ איז גאָרטן איז אס זײַן פארשטאַרבענעם טאטנס קייווער

אויסגעוואקסן א רויזן-קוסט. א רויזן-קוסט א הערלעך-שיינער. בליען
פלעג ער איין מאָל אינ פינף יאָר, און אויב דאן פלעג ער בלויז ארויס-
לאָזן אן איינ-אונ-איינציקע רויז. אָבער ווי שיינ איז די דאָזיקע רויז גע-
ווען! און ס'ארא מינע זיסע רייכעס זי פלעג פון זיכ ארויסלאָזן!
יעדערער, ווער ס'האָט נאָר די דאָזיקע רויז א שמעק געטאָן, האָט
גלייך געקאָנט פארגעסן אינ אלע זיינע זאָרגן און אינ אלע זיינע שמערצן.
ווייטער האָט נאָך דער פרינץ פארמאָגט א סאָלאָוויי, וואָס האָט אזוי ווונ-
דערלעך-שיין געזונגען, פונקט ווי פא אימ אינ גערגעלע וואָלטן געווען
פארבאָרגן די שענסטע מעלאָדיעס אינ דער וועלט.
דער פרינץ האָט קיין טאכ ניט געקלערט און פאשלאָסן אָפשיקן די
רויז מיטן סאָלאָוויי דער פרינצעסן פאר א-מאטאָנע. אינ איין זילבערן
קעסטעלע האָט מען איינגעפאקט די רויז, אינעם צווייטן זילבערן קעס-
טעלע — דעם סאָלאָוויי, און אזוי האָט מען זיי פיידע אָפגעשיקט צום
קייסער אינ פאלאצ אריין.
דער קייסער איז געזעסן אפן שטול, און די פרינצעסן האָט געשפילט
מיט אירע פריינדס אינ „סקאַזל-קומט“, מער האָט זי סייווי גאָרניט ניט
געקאָנט. און דאָ האָט מען גראדע אריינגעטראַגן די צוויי זילבערנע
קעסטעלעך מיט די מאטאָנעס. אפ דער פרינצעסן איז געוואָרן א גדולע
מיט א פרייד, זי האָט אוש גענומען פליעסקען מיט די הענט. דער קייסער
האָט געהייסן אָפדעקן דאָס ערשטע קעסטעלע, און דאָ האָבן אלע דער-
זען די הערלעך-שיינע רויז.
— אכ, ווי פֿיין ס'איז געמאכט! — האָבן די פריילנס אויסגערופן.
— ס'איז נאָך מער ווי פֿיין, — האָט דער קייסער צוגעגעבן, — ס'איז
אפילע פּרעכטיק.
אָבער די פרינצעסן האָט געגעבן א טאפ די רויז מיטן פינגערל און
האָט שיר ניט אויסגעשאָסן קיין געוויינ.
— פּע, — טאטע, ס'איז דאָך ניט קיין קינסטלעכע, ס'איז גאָר א נא-
טירלעכע!
— פּע, — האָבן אלע הויפלייט נאָכגעזאָגט. — ס'איז גאָר א נאטירלעכע.
— ווייסט איר גאָר וואָס, — זאָגט דער קייסער, — מירן נאָך צייט האָבן
זיכ פייווערן. לאָמיר פריער א קוק טון אינ צווייטן קעסטעלע, — און ער
האָט עס געהייסן אָפדעקן.
ווי מע האָט עס נאָר אָפגעדעקט, אזוי איז דער סאָלאָוויי גלייך ארויס-

געפלויגן און זיך צעזונגען אזוי שיין, אזוי ווונדערלעך, אז ס'איז אינ-
גאנצן אומעגלעך געווען אָפּצוזוכן אפּ עפעס אַ כּיסאַרן.

— פּרעכטיק! אויסגעצייכנט! שאַרמאַן! סײַפּערב! — האָבן זיך די
פּרײַלנס צעפּישטשעט אפּ פּראַנצויזיש. זײ האָבן געפּעפּעט אפּ פּראַנצויזיש
אײנע ערגער פּונ דער צווייטער.

— אַכ, ווי דער דאָזיקער פּויגל דערמאַנט מיך איג אונדזער פּאַרשטאַר-
בענער קײסעריניעס שפּיל־קעסטל! — האָט אײנער אַן עלטערער קאווא-
ליער אויסגערופּן. — דאָס איז דאָך פּונקט דער זעלבער טאָן, די זעלבע
קלאַנגען.

— ריכטיק, — האָט דער קײסער צוגעגעבן און זיך צעוויינט, ווי אַ
קליין קינד.

— איך וויל אָבער גלייבן, אז דער דאָזיקער פּויגל איז נײַט קײן נא-
טירלעכער? — האָט די פּרינצעסן זיך אָנגערופּן.

— ער איז גראַדע אַנאַטירלעכער, — מאַכן די, וואָס האָבן אײַם אהער
געפּראַכט.

— אויב אזוי, טאָ זאָל ער זיך פּליען, ווײַל ער וויל, — האָט זיך די
פּרינצעסן צעשריגן, און זי וויל שוין בעשומיפּן נײַט אײַנגײן דערופּ, אז
דער פּרינץ זאָל אהער קומען.

אַבער דער פּרינץ איז באַ זיך נײַט אַראָפּגעפּאַלן. ער האָט זיך נאָר
אויסגעשמירט דאָס פּאַנעם מיט ברוינער און שוואַרצער פּאַרב, האָט אָן-
גערוקט דאָס היטל נידעריקער אפּן שטערן און האָט אָנגעקלאַפּט צום קײ-
סער אינ פּאַלאַצ ארײַן.

— גוט מאַרגן אײַך, ליבער קײסער! עפּשער קאָנט איר פּאַר מיר
קריגן עפעס אַ באַשעפּטיקונג באַ אײַך אינ הויפּ?

— סע וועלן דאָ קלעקן גענוג לײדיקגײערס אָן דיר! — זאָגט דער
קײסער, — נאָר שטײ, וואַרט אַ רעגע, מיר דאַרפּן, דאַכט זיך, אַ פּאַסטעכ
צו די כאַזירימ. מיר האָבן אַסאַך כאַזירימ.

און אזויאַרומ האָט דער פּרינץ געקריגן אַן אַרבעט — פּאַסען דעם
קײסערס כאַזירימ. צום ווײַנען האָט מען אײַם אַרײַגעטײלט עפעס אַ
ווינקלעך טאַקע נײַט ווײַט פּונ די כאַזירימ.

דער פּרינץ האָט זיך דערווײַל פּאַרשפּאַרט באַ זיך אינ קעמערל, ער
איז דאָרט אָפּגעזעסן דעם גאַנצן טאָג, און צו אָוונט־צו האָט ער אויסגע-
מײַסטערעוועט אַ קליין קונציק טעפּעלע. דאָס טעפּעלע איז אַרומ־אונ-

ארומ באהאנגענ געווענ מיט אזעלכע גלעקעלעכ, אונ ווי סע פלעג זיכ
אינ טעפעלע עפעס נעמענ קאָנ, אזוי פלעגנ די גלעקעלעכ אָנהייבנ אונ
אויסקלינגענ דעמ אלטנ שיינעמ ניגנ:

אכ, דו ליבער אווגוסטינ,
אלצ איז שוינ פארפאלנ,
פאר-פאר-פאלנ!

נאָר נאָכ מער קונציק איז געווענ דאָס, וואָס אויב מע טוט א טונק
דעמ פינגער אינעמ דאמפ, וואָס זעצט פונעמ טעפעלע, אונ מע טוט אימ
א שמעק, קאָנ מעג זיכ באלד דערוויסנ, וואָס בא וועמענ אינ שטאָט עס
קאָכט זיכ. יאָ, דאָס איז שוינ געווענ אסאכ קונציקער, ווי עפעס דאָרטנ
א רויז אָדער וואָס.

ארומ האלבנ טאָג גייט די פרינצעסנ מיט אירע פריילנס שפאצירנ.
פלוצעמ דערהערט זי דעמ שיינעמ ניגנ, וועט אפ איר א גרויסע פרייד,
דאָס איז דאָכ דער ניגנ, וואָס זי קאָנ אליינ אויסשפילנ: „אכ, דו ליבער
אווגוסטינ.“ בלויז דאָס דאָזיקע לידעלע קאָנ זי אויסשפילנ: אי דאָס נאָר
מיט איינ פינגער.

— אכ, ס'איז דאָכ דאָס, וואָס איכ קענ אויכ! — מאכט די פרינצעסנ, —
אויב אזוי, קער אונדזער פאסטעכ זינ ליער שיינ געפילדעט. זאל עמע-
צער די רעגע שוינ צו אימ א לויפ טונ אונ בא אימ פרעגנ, וויפל וויל
ער פאר דער קיילע.

אונ דאָ האָט איינע פונ די פריילנס געמוזט, אָנטונ א פאָר הידזערנע
שיכ אונ ארויסגיין אפנ הינטער-הויפ צומ פאסטעכ.

— וויפל ווילסטו פאר דינ טעפעלע? — פרעגט די פריילנ.
— איכ וויל צענ קוש, נאָר די פרינצעסנ אליינ זאל מיר זיי געפנ, —
האָט דער פאסטעכ געענטפערט.

— דו הערסט כאָטש, וואָס דו רעדסט? — מאכט די פריילנ.
— יאָ, — ענטפערט דער פאסטעכ, — פאר ווינציקער קאָנ עס ניט גיין.
— נו, וואָס האָט ער געזאָגט? — פרעגט די פרינצעסנ.
— איכ קאָנ עס אפילע פארנ מייל ניט פרענגענ, — ענטפערט די פריילנ.
— טאָ רוימ עס מיר אינ אפנ אויער.

אונ די פריילנ האָט איר אלצ אינגערוימט אפנ אויער.
— אזא גראָפער יונג! — האָט די פרינצעסנ געזאָגט אונ גלייכ זיכ גע-

לאזט אוועקגליי פונדאנען. אָבער ווי זי האָט נאָר געטאָן איינ שפּאַן, אזוי
האָבן זיי גלעקלעך זיך ווידער צעקלונגען:

אכ, דו ליבער אווגוסטין,
אלץ איז שוין פאַרפּאלן,
פאַרפאַרפּאלן!

— הער נאָר אויס, — מאכט די פּרינצעסן. — טו אימ א פּרעג, עפּשער
וועט ער אינגלייך אפּ צען קוש פּונ מיינער א פּריילן.
— ניין, א שיינעם דאַנק, — מאכט דער כאַזירימ־פּאַסטעך, — צען קוש
פּונ דער פּרינצעסן אליין, אויב ניט, קאָן איך באַשטיין, אז דאָס טעפּעלע
זאָל בלייבן באַ מיר.

— ס'איז שוין א פאַרפּאלענע זאַך! — האָט זיך די פּרינצעסן אָנגע־
רופּן, — נאָר איר וועט זיך אלע מוזן ארום מיר ארוםשטעלן, אז קיינער
זאָל עס כאַטש ניט דערזען.

האָבן די פּריילנס זיך אויסגעשטעלט ארום דער פּרינצעסן, זיי האָבן
ברייט צענומען זייערע קליידלעך, און דער כאַזירימ־פּאַסטעך האָט באַ־
קומען זיינע צען קוש, און די פּרינצעסן — דאָס טעפּעלע.
אכ, ס'אַראַ מיך פּרייל ס'איז געווען! דעם גאַנצן אָוונט און דעם גאַנצן
קומענדיקן טאָג האָט דאָס טעפּעלע געמוזט קאָכן, און ווי די וואַסער
פלעג אופּזידן, אזוי איז שוין ניט געווען קיינ איין קיך אינ שטאָט, זיי
זאָלן ניט וויסן, וואָס דאָרטן קאָכט זיך, אָנהייבנדיק מיט דער קיך פּונעם
ערשטן מיניסטער און ענדיקנדיק מיטן אָרעמסטן פּאַנטעפּל־מאַכער. די
פּריילנס שפּרינגען אויף אונטער און פּליעסקען מיט די הענט.

— מיר ווייסן, מיר ווייסן, ווער עס וועט היינט עסן זיסן זופּ מיט
מאַנדלען. מיר ווייסן, ווער עס וועט היינט עסן קאַשע מיט זראַזע. אכ,
ס'איז דאָך זייער אינטערעסאַנט!

— אָ, העכסט אינטערעסאַנט, — מאכט די אָבערהאַפּ־מייסטערן.

— אָבער געדענקט, אז מע דאַרפּ האַלטן סאָד, — האָט זיך די פּריין־
צעסן אָנגערופּן, — וואָרעם איך בין דאָך א קייכערס א טאָכטער!

— נו, אוואַדע, אוואַדע, — ענטפּערן די פּריילנס אלע איין איין קאָל, —
דאָס פאַרשטייען מיר דאָך זייער גוט.

און דער פּאַסטעך (ריכטיקער געזאַגט, דער פּרינץ, אָבער זיי ווייסן
דאָך ניט פּונ דעם, זיי קענען אים דאָך פאַר אַן עכטן כאַזירימ־פּאַסטעך)

זעט דערווייז ניט פארלירן קיין צייט. ער האָט צוגעטראכט אזא מילן
קאלאָקאָטקע, וואָס אז מע טוט זי א שאַקל היג און הער, שפּילט זי אויס
אלע וואלסן, אלע פּריילעכסן און אלע פּאַקקעס, וואָס די וועלט האָט
נאָר אמאָל פארמאָגט.

— אכ, דאָס איז טאקע שוין גאָר סיופערב! — האָט די פּרינצעסן אויס
גערופּן, בעשאַס זי איז דאָרטן פארפּייגעגאנגען. — קיין שענערס האָב איכ
נאָכ, זינט איכ לעב, ניט געהערט. גייט און טוט אימ גלייכ א פרעג, וויפל
וויל ער פאר דער דאָזיקער קיילע. אָבער אפּ קיין קושן זאָל ער זיכ מער
ניט ריכטן!

און די פּריינדן האָט ווידער אָנגעשטעקט די הילצערנע שיכ און איז
ווידער אוועקגעלאָפּן אפּן הינטער-הויפּ.

— הונדערט קוש וויל ער, איר זאָלט אימ געבן! — איז די פּריינדל גע-
קומען צו לויפּן מיט א קלאָרער יעדזע.

— ער איז אוואדע ניט פא די געדאנקען, — האָט די פּרינצעסן א זאָג
געטאָג און שוין געוואָלט אוועקגיין. זי איז אָבער קיין פינפּ טריט ניט
אָפּגעגאנגען און געפליבן שטיין.

— שאַט, זאָגט זי, — אזויווי איכ פּינ א קייסערס א טאָכטער, איז
מיינ כויוו צו פאלוינען די קונסט און אופמונטערן די קינסטלער. אויב
אזוי, טאָ גייט און זאָגט אימ, אז איכ גיב אימ, אזויווי נעכטן, צענ קוש,
און די איבעריקע וועט ער באקומען פא מיינע פּריינדלס.

— יא, אָבער דאָס פּרייט אונדז זייער ווינציק, — זאָגן די פּריינדלס, —
זיכ קושן מיט א כאזירימ-פאסטעכ.

— נו, נארישקייטן, — מאכט די פּרינצעסן, — אויב איכ קאָן אימ קושן,
וועט איר שוין אוואדע קאָנען. פארגעסט ניט, אז איר קריגט פא מיר אי
קעסט, אי געצאָלטס.

העלפט דאָכ ניט, מוז שוין די פּריינדל ווייטער צו אימ גיין.
— הונדערט קוש פונ דער פּרינצעסן אליין, — מאכט דער פאסטעכ, —
אויב ניט, קאָן זיכ יעדערער פלייבן פא זיינס.

— נו, שטעלט זיכ אלע אויס ארום מיר! — האָט די פּרינצעסן פאפוילן.
האָבן זיכ אלע ארום איר ארוםגעשטעלט, און די פּרינצעסן האָט אָנ-
געהויבן קושן.

— וואָס איז עס פאר אן אופגעלויפ דאָרטן פא מיר לעמ די כאזירימ-
שטאלן? — האָט דער קייסער, וואָס איז פונקט אינ דער רעגע ארויסגע-

גאנגען אפן באלקאן, א פרעג געטאָן. ער האָט זיך גענומען רייפן די אויגן
און אפילע אָנגעטאָן די ברילן. — אָהאָ, — זאָגט ער, — דאָס זיינען די פּרילנס,
זיי האָבן שוין ווייטער עפעס צוגעטראכט. איך וועל אליין ארויסגיין און
א קוק טון, וואָס טוט זיך עס דאָרטן.

און ער האָט ארופגעשלעפט אפ די פיס זיינע אלטע אויסגעטראָטענע
פאנטעפל און האָט אוועקגעשליאַפּעט מיט זיי צום הינטער-הויפּ.
די פּרילנס זיינען געווען שטארק פארטאָן. זיי האָבן אקוראט געציילט
די קוש (מע דארף דאָך, אז ס'זאָל אלץ צוגיין ערלעך), — דערומ האָבן זיי
אפילע ניט באמערקט, וויאזוי דער קייסער האָט זיך אונטערגעגאנוועט,
ער האָט זיך צוגערוקט וואָס נעענטער און זיך א צי געטאָן אפ די שפיץ
פינגער.

— וואָס טוט זיך עס דאָ? — האָט ער אויסגעשרייען, ווי ער האָט נאָר דער-
זען, אז מע קושט זיך. און ער האָט גלייך אראָפּגעצויגן א פאנטאָפל, אימ א
וואָרף געטאָן זיי אין קאָפּ אריין פונקט דעמלט, ווען די פּרינצעסן האָט אָפּגע-
ציילט דעם זעקס און אכציקסטן קוש. — ארויסט פון מיין קעניגרייך! —
איז דער קייסער אריינגעפאלג אין גרויס גרימזאַרן, און ער האָט בייזן
פארטריבן, אי די פּרינצעסן, אי דעם פאסטעך.
די פּרינצעסן שטייט און וויינט, דער פאסטעך בייזערט זיך, און דער
רעגן גיסט, ווי פון אן ארבל.

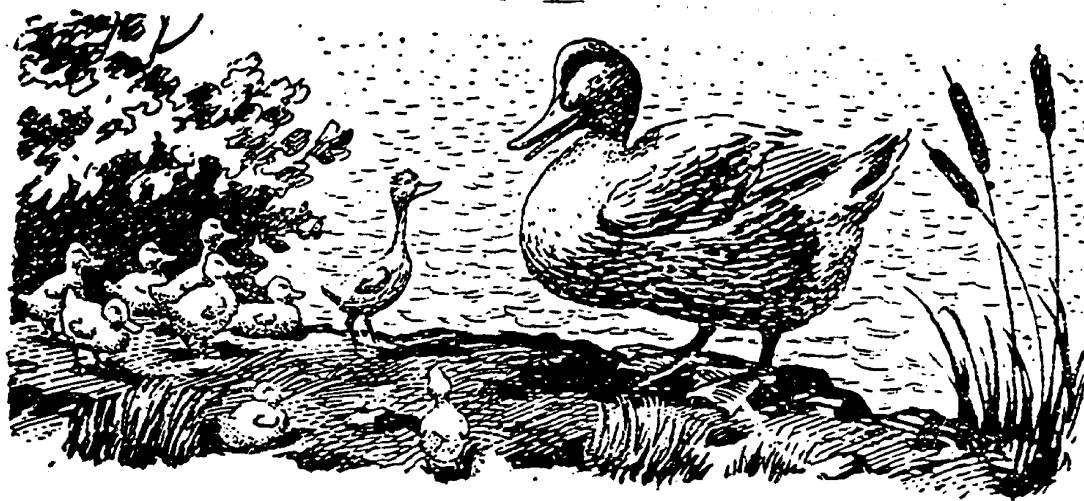
— אכ, ס'ארא עלנט שעפעלע איך בין, — מאכט די פּרינצעסן, — איך
האָב דאָך דעמלט געקאָנט כאטענע האָבן פאר א פּרינצ, מעג ער זיין אן
אָרעמער, אָפּער א פּיינער, אוי, ווי אומגליקלעך איך בין!
און דער כאזירימ-פאסטעך האָט זיך אוועקגעשטעלט הינטער א בוימ,
האָט אראָפּגעוואָרפן פון זיך די שלעכטע קליידער און אָפּגעווישט פון
פאָנעם די ברוינע און די שווארצע פארב. און איז צוריק געוואָרן א
פּרינצ. נאָר אזא שיינער, אז די פּרינצעסן האָט זיך אזש פארנויגט פאר
אימ.

— איצט ווייט, — מאכט צו איר דער פּרינצ, — האָסט ניט געוואָלט
כאטענע האָבן פאר קיין ערלעכע פּרינצ, האָסט ניט געקאָנט אָפּשאצן, ווי
עס דארף צו זיין, די רויז מיטן סאָלאָווי, און פאר נארישע און פוסטע
שפילעכלעך ביסטו גרייט געווען צו קושן א כאזירימ-פאסטעך הונדערט
און צען מאָל. איצט האָסטו אָפּגעלייזט, וואָס דו האָסט פארדינט.
און ער איז אוועק צו זיך אין קעניגרייך און פארהאקט די טיר

אונטער דער סאמע נאָז באַ אַיר. איצט זאָל זי שטיין אינדרויסן, אויב זי וויל
אונ זינגען:

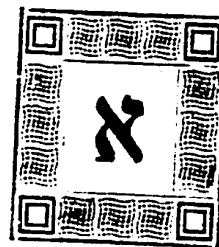
אכ, דו ליבער אווגוסטינ,
אלצ איז שוין פארפאלן,
פאר-פאר-פאלן.

דאָס יונג, העסלעך קאטשערל

ינדרויסן פון יענער זײַט שטאָט איז געווען שוין איינ-
 מאָל שײַנ! ס'איז ליבער זומער! דער קאַרן געלבט זיך,
 דער האָבער גרינט, און דאָס היי איז שוין צונויפגעשארט
 אין די סטויגן; איבער דער גרינער לאַנקע שפאצירט זיך
 אומ דער לאנגפיסיקער בושל און פלאפלט עפעס אפ
 עגיפטיש. די דאָזיקע שפראך האָט אימ דאָך די מוטער
 זײַנע אויסגעלערנט. פון יענער זײַט פעלדער און לאַנקעס ציען זיך גרויסע
 וועלדער, און דאָרטן אין די וועלדער זײַנען דאָ אסאך טיפע אָזערעס.
 יא, אינדרויסן פון יענער זײַט שטאָט איז טאקע איינמאָל שײַנ!
 באגאָסן מיט אַן אַ שיר זונען שײַן, איז דאָרט געשטאנען אַן אלט
 הויפל, וואָס איז געווען ארומגערינגלט מיט טיפע וואסער-ריוון; פונעם
 מויער ביז דער סאמע וואסער האָבן זיך געצויגן גרויסע גרינע לאַפּו-
 כעס, יעדער לאַפּוכ איז אזוי גרויס, אז א קליין קינד קאָן זיך בא-
 האלטן אונטער זײַנע בלעטער, און קיינער זאָל עס ניט ארויסזען.

1. לאַפּוכעס - גרויסע גרינע בלעטער.

צווישן די לאַפּוכעס איז געווען אזא געדיכטעניש, פונקט ווי אינעם
סאמע געדיכטן וואלד, און דאָרטן טאקע איז געזעסן אין איר נעסט א
קאטשקע, וואָס האָט זיך געקליבן אויסזיצן קליינע קאטשקעלעך. אָבער
דאָס איז איר שוין גוט דערעסן געוואָרן, ווייל זי איז געזעסן שוין פון
ווייסעכיווען; דערצו פלעג נאָך ווינציק ווער צו איר אריינקומען, ווייל
די איבעריקע קאטשקעס האָבן געהאלטן, אז ס'איז אסאך ליבער אומ-
שווימען היי און צוריק איבער די ריוון מיט וואסער, איידער זיך אוועק-
זעצן קראקען מיט איר דאָ צווישן די לאַפּוכ-בלעטער.

ענדלעך האָבן די אייער-שאַלעכע גענומען פלאצן איינס נאָכן צווייטן.
— פיפ, פיפ! — האָט זיך דערטראָגן פון אינעווייניק. אלע אייער-
געלעכלעך זיינען באלעפט געוואָרן און האָבן ארויסגעשטעקט די קעפלעך.
— רראפ! רראפ! — האָט אָפגעענטפערט די קאטשקע.

און די קליינע קאטשקעלעך האָבן זיך ווי עס איז ארויסגעדראפעט
פון די אייער-שאַלעכע און האָבן גענומען זיך ארומקוקן אין דער גריי-
נער געדיכטעניש. און די מאמע-קאטשקע קלערט זיך: „זאָלן זיי קוקן —
גרינער קאָליר איז געזונט פאר די אויגן“.

— אכ, ווי גרויס די וועלט איז! — האָבן די קאטשקעלעך געזאָגט.
נו, געוויס, איצט איז זיי געוואָרן א היפש ביסל גערוימער, ווי צוריק
מיט א רעגע, ווען זיי זיינען נאָך געווען פארמויערט אין זייער שאַלעכע.
— איר קערט געוויס מיינען, אז דאָס איז שוין די גאַנצע וועלט, —
מאכט צו זיי די מאמע, — נו, יא, אָטאָ באלד! די וועלט ציט זיך דאָך נאָך
אהיין, העט ווייט, פון יענער זייט סאָד און עפשער נאָך ווייטער פונעם
גאלעכס פעלד. נאָר איך בין דאָרט, דעם עמעס געזאָגט, נאָך קיינמאָל
ניט געווען! נו, ווי? איר זיינט שוין כאַטש אלע דאָ פאראן? — און זי
שטייט אופ פון איר פלאצ. — אוי, ניי. נאָך ניט אלע, דאָס סאמע גרעסטע
איי איז נאָך אינגאנצן ניט גערירט! ווי, ווען וועט שוין צו דעם אמאָל
נעמען א סאָפ? כילעבן, סיוועט זיך שוין מיר באלד איבערווערן.
און זי האָט זיך ווידער אוועקגעזעצט.

— נו, וואָס הערט זיך עפעס? — מאכט צו איר אן אלטע קאטשקע,
וואָס איז געקומען זי געוויירע ווערן.

— עפעס איינ איי ליגט און וויל ניט פלאצן, — מאכט די יונגע קינד-
פעטאָרן. דערפאר אָבער וואָס וועט איר זאָגן אפן דאָזיקן ביסל קליינ-
ווארג? גאַלע גאָד! דער טאטע מיט די ביינער. נאָר דער הולטיי

איז דאך נאָכ אפילע קיין איין מאָל מיכ ניט געקומען געווירע ווערן!

— ווייז, לאָמיכ נאָר א קוק טונ אפּן איי, וואָס וויל ניט פּלאצן, — מאכט די אלטע קאטשקע. — נו, יאָ; איכ זע שוין, דאָס איז אן אינדיק. איכ דערקען לויטן איי. איכ האָב זיכ שוין איינמאָל אזוי געלאָזט אריין פאקן. דערנאָכ האָב איכ געהאט א שיינ ביסל ארבעט מיט די קליינע אינדיקלעך. איכ האָב מיט זיי געהאט צו זינגען און צו זאָגן. איכ האָב זיי אין קיין פאל ניט געקאָנט אריינשלעפּן אין וואסער אריין. איכ קראָ קע אהער, איכ קראקע אהין, און זיי גייען ניט, כאָטש טו מיט זיי, וואָס דו ווילסט. אנו, לאָז נאָכאמאָל א קוק טון! נו, אוואדע! ס'איז אן אינדיק. אמער פארנעם זיכ מיט אימ ניט און גיי לערן פעסער דינע קיין דערלעך שווימען.

— איכ וועל פרווון זיצן כאָטש נאָכ איין ביסעלע, — מאכט די יונגע קאטשקע. — מיילע. איכ בין שוין אזויפיל אויסגעזעסן, וועל איכ זיצן נאָכ א ביסל.

— נו, זיצ דיר געזונטערהייט! — מאכט די אלטע קאטשקע, און זי איז זיכ אוועק איר וועג.

ענדלעך האָט אויכ דאָס גרויסע איי געפּלאצט.
— פיפ, פיפ, — האָט זיכ דאָס אויפּעלע געלאָזט הערן און זיכ ארויס געוואלגערט פונעם איי. נאָר וויי, ווי גרויס און ווי ניט געראָטן! די קאטשקע האָט עס פאטראכט א וויילע.
— ניין, — מאכט זי, — עס איז דאָך טאקע שרעקלעך גרויס! און עס זאָג כאָטש אָנהייבן זיינ געראָטן אין די איבעריקע! טאָמער איז עס טאקע אן אינדיק, ווער ווייסט? נאָר איינס צום אנדערן האָט ניט, אפ דער וואסער וועט עס פא מיר מוזן זיינ, סע זאָל מיר אפילע אויסקר מען עס אראָפּשטופן אהין מיט גוואלד.

דער צווייטער טאָג איז אויסגעפאלן זייער א שיינער, די גרינע לאָ פוכעס זיינען געווען פאגאָסן מיט אָן א שיר שיינ, און די קאטשקע האָט זיכ אוועקגעלאָזן מיט איר גאנצן געזינד צו דעם ריוו. פליזכ! — און אָט איז זי שוין אין דער וואסער.

— קריאק, קריאק, — האָט זי א רופ געטאָן אירע קינדער, און די קאטשקעלעך האָבן אויכ איינס נאָכן צווייטן זיכ אריינגעפולקעט אין דער וואסער אריין. פונ אַנסאנג איז די וואסער זיי געווען איבערן קאָפּ.

אָבער זיי האָבן זיך גלייך ארויסגעטוקט פונדאָרטן און זינען אוועק
געשווימען פאָרויס. א פארגעניגן א קוק צו טון. זיי האָבן געארבעט
מיט די פיסלעך גיכ־גיכ, און אלע ביזן איינעם זינען זיי געווען אפן
וואסער. אפילע דאָס גרויע, העסלעכע קאטשקעלע איז אויך דאָ געווען
און איז געשווימען ניט ערגער פון די איבעריקע.

— ניין ס'איז גאָר ניט קיין אינדיק! — מאכט די מוטער. — עס ריר
דערט דאָך אזוי ליב און אזוי כיינעוודיק מיט די לאפקעלעך! אָט זעט
אומיסטן, ווי עס האלט זיך גלייך. ניין, ס'איז מיינס אן אייגן קינד. און
אז מע זאָל זיך צו דעם גוט צוקוקן, איז עס שוין גאָר ניט אזוי העס־
לעך, ווי מע מאכט עס אָפ. נו, קינדער, רירעוודיקער! לעבעדיקער!
באלד גיי איך זיך מיט אייך ווייזן פאר לייטן. מירן זיך אוועקלאָזן צום הויפ
מיט קאטשקעס. געדענקט גאָר, אז איר זאָלט זיך האלטן געענטער לעמ
מיר, קיינער זאָל אפ אייך ניט אָנטרעטן, און דעריקערשט זאָלט איר זיך
היטן פאר דער קאצ!

אינגיכטן האָבן זיי זיך דערקליבן צום הויפ מיט קאטשקעס.
מאמעלעך! ס'ארא מין טומל, ס'ארא מין געפילדער! צוויי קאטשענע
מישפאָכעס האָבן זיך צעשלאָגן פאר איינ פישנ־קעפל, און אויסגעכאפט
האָט עס גאָר די קאצ.

— אזא איז זי שוין, די וועלט! — מאכט די מוטער און פאלעקט זיך
מיטן צונג דעם שנאָבל, וויל דאָס פישנ־קעפל האָט איר זייער גוט גע
שמעקט.

— נו, נו, — מאכט זי צום קליינווארג. — איצט שטעלט פיס. און אז
מירן צוקומען אָן צו יענער אלטער קאטשקע, זאָלט איר אלע א קראקע
טון און זיך פארנייגן. זי איז דאָ זייער פארנעמלעך. אליין קומט זי ארויס
פון א שפאנישער מישפאָכע, דערומ איז זי אזוי דיק. איר זעט, אָנאָ דאָס
רויטע פענדעלע בא איר אפן פוס? איא, שיינ? דאָס איז די גרעסטע
אויסצייכענונג, אפ וועלכער א קאטשקע קאָן. זיך גאָר ריכטן. דאָס איז
א סימען, אז מע וויל זי ניט פארלירן. און לויטן דאָזיקן פענדעלע קאָ
נען ס'די מענטשן, ס'די די באלעכאימ זי גלייך דערקענען. א וויל דער־
צויגן קאטשקעלע דארפ האלטן אויסגעדרייט די לאפקעלעך אפ פאָרויס
אָט ווי דער טאטע מיט דער מאמען טוען. אָט אזוי־אָ! געדענקט־זשע!
איצט פארנייגט אלע די קעפעלעך און זאָגט: קראק!
און די קינדערלעך האָבן אזוי געטאָן. אָבער די איבעריקע קאטשקעס

האָבן זיך אהער אומגעקוקט און האָבן זיך אָנגערופן דאָפּקע אינדער-
הייב:

— טאָמער פעלט דיר נאָך א נײַע כאָפּטע! דאָ איז, דוכט זיך, אָן זײ
אויך פּאַראַן גענוג. און, פע! — ווי יענצאָ קאַטשקעלע זעט עס העסלעך
אויס! נײַן, מיר קאָנען עס נײַט פּאַרלײַדן!
און אײַן קאַטשקע איז גלײַך אפּן אָרט צוגעפּלויגן און דעם געגעבן א
פיק אינ העלדזל.

— לאָזט עס צורו, — מאכט די מוטער, — עס האָט אײַך דען עפעס
געטאָן?

— ווער זאָגט דען? — האָט די בײַזע קאַטשקע א צישע געטאָן. — נאָר
עס איז אזוי גרויס און אומגעלומפּערט, דאַרף מען דעם געבן, עס זאָל
האָבן צו געדענקען.

— פּײַנע קינדער בא איר, — מאכט די אלטע קאַטשקע מיטן רױטן
שמאַטקעלע אפּן פּיסל, — אלע, אלע זײַער פּײַנע, אויסער יענעם אײַנעם,
נײַט דאָ געדאַכט. יענצאָ איז עפעס בא דיר נײַט געראַטן. איך וואָלט דיר
געײַצעט, דו זאָלסט עס פּאַשעט איבערמאַכן.

— דאָס איז, אײַער אײַדלקײַט, שױן נײַט פּונד די מעגלעכע זאַכן! — מאכט
די יונגע מוטער. — עס איז עפּשער נײַט אזוי שײַן, אָבער עס האָט א גאָלדן
האַרצ. און שױמען שױמט עס נײַט ערגער, איך וואָלט זאָגן, אפּילע פע-
סער פּונ אלע איבעריקע. איך פּאַרהאַפּ, אז מיט דער צײַט וועט עס זיך א
פּיסעלע אויסגלײַכן, און עפּשער קלענער ווערן אויך. סע נעמט זיך פּונ
דעם, וואָס איז צו לאַנג געלעגן אינעם אײַ. דאָס האָט אימ א פּיסעלע
געשאט דערצו. — זי האָט דעם א קעם געטאָן די פּלײַטשקע און פּאַנאַן-
דערגעגלעט די פעדערלעך. — דערצו, — זאָגט זי, — איז עס נאָך נײַט קײַן
קאַטשקעלע, נאָר א קאַטשערל, און א קאַטשערל, אויב עס איז נײַט אזוי
שײַן, מאכט אויך נײַט אויס. איך מײַן, אז ווען עס וועט אויסוואקסן געזונ-
טערהײַט, וועט עס זיך זײַן שטעטל פּאַשטײַן.

— און די אלע איבעריקע קאַטשקעלעך זײַנען טאַקע זײַער כײַנעוו-
דיק, — האָט די אלטע קאַטשקע געענטפּערט. — בײַטע, פּירט זיך, ווי בא
זיך אינדערהײַם, און טאָמער וועט זיך אײַך פּאַקן א פּישן-קעפל, פּאַרגעסט
עס נײַט פּרענגען צו מיר.

און די קאַטשקעלעך האָבן זיך טאַקע גענומען פּירן, ווי בא זיך אינ-
דערהײַם. בלױז דאָס אײַנע קאַטשערל, וואָס האָט זיך אויסגעפּיקט שפּע-

טער פון די איבעריקע און וואָס האָט אויסגעזען אזוי אומגעלומפערט.
האָט קיינער, קיינער קיין טראָט ניט דורכגעלאָזט אָן קיין קניפּ. ס'האָבן
אימ געשטופט, געקניפט און געמאכט צום נאר ניט נאָר די קאטשקעס,
נאָר אפילע די הינער.

— אז ער איז צו ווקסיק, — האָבן זיי אלע געטיינעט.
און דער גאלאגאנסקער האָבן, וואָס איז געבוירן געוואָרן מיט שפּאַרן אפּ
די פּיס, און דערומ האָט ער געמיינט, אז ער איז דער קייסער אליין, האָט
זיך אָנגעפלאָזן, און פּונקט ווי א שיפּ אפּ אלע זעגלען, איז ער צוגעפלוויגן
צום קאטשערל, האָט עס גענומען אָנקוקן און האָט זיך אזוי צעגאַנערט,
אז דער קאמ איז אימ אויף פארלאָפּן מיט פּוּט.

דאָס אַרעמע קאטשערל האָט, נעבעכ, פּאַשעט ניט געוויסט, וווּ מע
טוט זיך אהיין. באשערט אימ געבוירן ווערן אזוי העסלעך, אז דער גאַנ-
צער הויפּ מיט אויפּעס זאָל אימ מאכט צו שאַנד און צו שפּאַט.

אזוי איז עס געגאנגען דעם ערשטן טאָג. און וואָס ווייטער, איז אוועק
אלץ ערגער. אלע האָבן געטריבן פון זיך דאָס אַרעמע קאטשערל. וואָס
דארפּ מען מער, אפילע די אייגענע שוועסטער און פּרידער פּלעגן אפּ
אימ אויסגלאָצן די אויגן און אימ זאָגן: „הוהו! ווען ס'ע רייסט זיך אויס
אפּ אימ כאָטש א קאצ און שלעפט אימ ערגעץ אוועק פונדאנען, אָט דאָס
פארזעעניש!“ און טאַמער איז נאָך ווינציק, איז שוין די מאמע אויך ניט
בעסער: „רוק זיך אָפּ, — שרייט זי, — איך זאָל דיך דאָ ניט אָנקוקן!“ די
קאטשקעס קניפּן אימ, די הינער פּיקן, און דאָס מיידל, וואָס גיט די אוי-
פּעס עסן, שטויסט אימ פּאַשעט אָפּ מיטן פּוּס.

ענדלעך, האָט דאָס קאטשערל ניט אויסגעהאלטן. ס'איז אריבער איי-
בערן פלוין און פארלאָזט דעם הויפּ. די קלייניקע פייגעלעך האָבן גע-
געבן א פלי אָפּ פון די נאָענטע נעסטן.

„ס'איז דערפאר, וואָס איך בין אזוי העסלעך!“ — האָט דאָס קאטשערל
א טראכט געטאָן און זיך אוועקגעלאָזט מיט פארמאכטע אויגן אין דער
וועלט אריין. עס איז געלאָפּן אזוי לאנג, ביז עס האָט זיך געפּאַקט אין
א גרויסן זומפּ, וווּ די ווילדע קאטשקעס האָבן געווינט. דאָ איז עס אָפּ-
געלעגן די גאנצע נאכט, וואָרעם עס איז געווען גענוג מיד, און ס'איז דעם
געווען זייער שווער אפּן האַרצן.

גאנצפרי האָבן די ווילדע קאטשקעס זיך אופּגעהויבן פון די נעסטן
און האָבן דערזען דעם נייעם כאווער.

— וואָס איז עס פאר א פויגל? — האָבן זיי אין איין קאָל א פרעג געטאָן.

דאָס קאטשערל האָט זיך גענומען קניען און פארבייגן אין אלע זייטן, ווי עס האָט נאָר געקאָנט.

— אוי, ביסטו מיַעס! — האָבן די ווילדע קאטשקעס זיך אָנגערופן. — אָבער דאָס גייט אונדז ווינציק וואָס אָן, אפי סע זאָל דיר ניט איַנפאלן מיט אונדז קייַן שידעך טונ.

אזא זאך! ווי קאָן עס איַם, נעפעך, גאָר ארום אפן זינען?! זאָלן זיי איַם כאָטש נאָר דערלויבן זיך אופהאלטן דאָ צווישן דעם טשערעט און זיך אָנטרינקען צו זעט מיט דער זומפיקער וואסער.

אזוי איז עס דאָ אָפגעזעסן צוויי מעסלעס. דעם דריטן טאָג אינדערפרי זיינען אהער געקומען צו פליען צוויי ווילדע גענדז, ריכטיקער געזאָגט, צוויי גאָנערס. זיי האָבן זיך גאָר ניט לאנג אויסגעפיקט פון די איַער, דע־רומ זיינען זיי געווען מיט זיך שטארק צופרידן.

— הער נאָר אויס, גוטער־פרודער, — האָבן זיי זיך אָנגערופן צום קאטשערל. — דו ביסט אזוי העסלעך און אומגעלומפערט, אז וועסט אונדז אין קייַן זאך ניט קאָנען שטערן. עפשער ווילסטו פליען מיט אונדז און זייַן א וונדער־פויגל? ניט ווייט פונדאנען געפינט זיך א צווייטער זומפ, דאָרטן וווינען ליבינקע ווילדע גענדזעלעך, זיי מאכן אזוי שייַן: „ראפ, ראפ!“ און אזא מיַעסקייַט, ווי דו... ווער ווייסט? עפשער וועסטו נאָך פונקט בא זיי אויסנעמען?

— פייַפאפ! — האָט זיך פלוצעם צעטראָגן איבערן זומפ, און אין דעם זעלבן אויגנבליק זיינען ביידע גאָנערלעך אראָפגעפאלן טויטע אינעם טשערעט ארייַן. די וואסער איז ארום זיי געוואָרן בלוט־רויט. פייַפ! פאפ! — האָט זיך א צווייט מאָל צעטראָגן, און פון צווישן טשערעט האָט זיך אופגעהויבן א גאנצע שארע ווילדע גענדז. ס׳איז געגאנגען א גרויסער געיעג. יעגערס האָבן ארומגערינגלט דעם זומפ פון אלע זייטן. אייניקע זייערע האָבן זיך אפילע באזעצט צווישן די פייַמער־צווייגן, וואָס זיינען אראָפגעהאנגען איבערן זומפ. דאָ אינעם זומפ זיינען שוין אומגעלאָפן די יאגד־הינט — ליאָפ־ליאָפ איבערן זומפ! דער טשערעט איז די אַסאָקע פייַגן זיך הייַן און הער. דאָס קאטשערל איז, נעפעך, געווען ניט טויט, ניט לע־בעדיק פאר שרעק. עס האָט וואָס גיכער געוואָלט פארבאהאלטן דעם קאָפ אונטערן פליגעלע, אָבער דאָ איז פונקט איַם אנטקעגן אויסגעוואקסן א

יאגד-הונט מיט אן ארויסגעשטעסטן צונג און מיט גלאנצנדיקע בייזע צוויי אויגן. ער האט א סוק געטאָן אפן קאטשערל, האט אויסגעשטשירעט די שארפע צייג און איז—ליאַפֿ-ליאַפֿ! אוועקגעלאָפן ווייטער, דאָס קאטשערל אפילע קיין ריר ניט געטאָן.

— קוימ מיט צאָרעס פאָטער געוואָרן, — האָט דאָס קאטשערל ליכט אָפגעאַטעמט. — איך בין, וויזט אויס, אזוי העסלעך, אז אפילע קיין הונט וויל מיך ניט פּיסן!

און עס איז זיך געדעגן שטילניקערהייט צווישן דעם טשערעס. די שרויטעלעך האָבן געפּיפּט בא דעם איבערן סאמע קאָפּ, און איין שאָס האָט געקנאלט נאָכן צווייטן.

ערשט צום סאָפּ טאָג איז די שיסערין אנשטילט געוואָרן. אָבער דאָס אָרעמע קאטשערל האָט זיך נאָך לאנג מוירע געהאט רירן פונ אָרט. ס'זינען דורכגעגאנגען גוטע עטלעכע שאָ, בין עס האָט זיך פאמעלעכען ארומגעקוקט. דערוועגן, אז ס'איז שטיל, האָט עס זיך געלאָזט לויפן פונ דעם זומפ. עס איז געלאָפן דורך פעלדער און דורך לאַנקעס. ס'האָט זיך אָבער אופגעהויבן א שרעקלעכער שטורעמ-ווינט, און ס'איז דעם גע-וואָרן שווער א טראָט צו מאכן.

צו נאכט-צו האָט דאָס קאטשערל באמערקט אן אָרעם, קליין פויעריש שטיבעלע, וואָס איז געווען אזוי אלט, אז אָט-אַט פאלט עס אום נאָך גוט, וואָס ס'האָט ניט געוויסט, איז וועלכער זיט צו פאלן, און איבער דעם, קאָן זיין, האָט זיך עס נאָך געהאלטן. און דאָ האָט נאָך דער שטר-רעם אזוי געשטויסן און געשלעפט דאָס קאטשערל, אז עס האָט געמוזט זיך אָנשפארן מיטן עק איב דער ערד, קעדי זיך אַמנהאלטן אפן אָרט.

צום גליק האָט דאָס קאטשערל באמערקט, ווי די סיר פונעם שטי-בעלע האָט זיך אראָפגעריסן פונ איין זאוויסע און זי הענגט אזוי קרומ, אז מע קאָן דורכן שמאָלן שפאלט דורכקריכן אינעווייניק. געקלערט און געטאָן.

אינעווייניק איז שטיבעלע האָט געווינט אן אלטינקע צוואמען מיט איר קאָטער און מיט דער הונ. דעם קאָטער האָט זי גערופן „זונעלע“. ער האָט געקאָנט אויספייגן דעם רוקן, מרוסען און אפילע לאַזן פונ זיך פונקען. נאָר צוליב דעם האָט מען אים געדארפט גלעטן די האָר אפצוריק. די הונ האָט געהאט קורצע, קליינע פיס, דערומ האָט מען זי

טאקע גערופן „רויזפייסעלע“. זי האָט געלייגט גוטע אייער, און די אל-
טינקע פלעג זי ליב האָבן, ווי אן אייגענע טאָכטער.

גאנצפרי האָט מען גלייכ באַמערקט דאָס פרעמדע קאטשערל. האָט
דער קאָטער אָנגעהויבן מורמלען, און די הונ קוואַקען.

— וואָס איז דאָרט? — האָט א פרעג געטאָן די אלטינקע. זי האָט
גלייכ א קוק געטאָן אהער און אהין און דערזען אין ווינקעלע דאָס
קאטשערל. אָבער אומזוי זי האָט שוין געהאט א שלעכטע ריזע, האָט זי גע-
מיינט, אז דאָס איז א פעטע קאטשקע, וואָס איז פארבלאָנדזשעט געוואָרן.
— אָט דאָס איז א גרויס געפינס, — האָט געזאָגט די אלטינקע. —
זיצט ווערט מיר שוין האָבן קאטשענע אייער אויכ, אויב דאָס איז נאָר
ניט קיין קאטשער. מירן שוין וועגן דעם זען געוויירע ווערן.

און מע האָט איבערגעלאָזט דאָס קאטשערל אפ א פרוו. אָבער עס
זינען דורכגעגאנגען דריי וואָכן, און קיין אייער זינען ניטאָ.

אין שטוב איז דער גאנצער באלעפאָס געווען דער קאָטער, און די
גאנצע באלעפאָסטע די הונ, און אלעמאָל, אז זיי פלעגן זיכ צעריידן,
האָט זיכ בא זיי באַקומען „מיר און די וועלט“. קלאָר, אז זיי האָבן גע-
קוקט אפ זיכ אזוי, פונקט ווי זיי וואָלטן זיך א העלפט פונ דער וועלט.
און דערצו נאָך — די שענערע העלפט. דעם קאטשערל האָט זיכ אויסגע-
וויזן, אז מע קאָן נאָך וועגן דעם האָבן אן אנדער מיינונג אויכ. אָבער די —
הונ האָט עס הערן ניט געוואָלט.

— דו קאָנסט לייגן אייער — פרעגט זי דאָס קאטשערל.

— ניין.

— טאָ זי און שוויג, אויב אזוי.

און דער קאָטער פרעגט אים:

— דו קאָנסט אויספייגן דעם רוקן, לאָזן פונ זיכ פונקען און מור-

זלען?

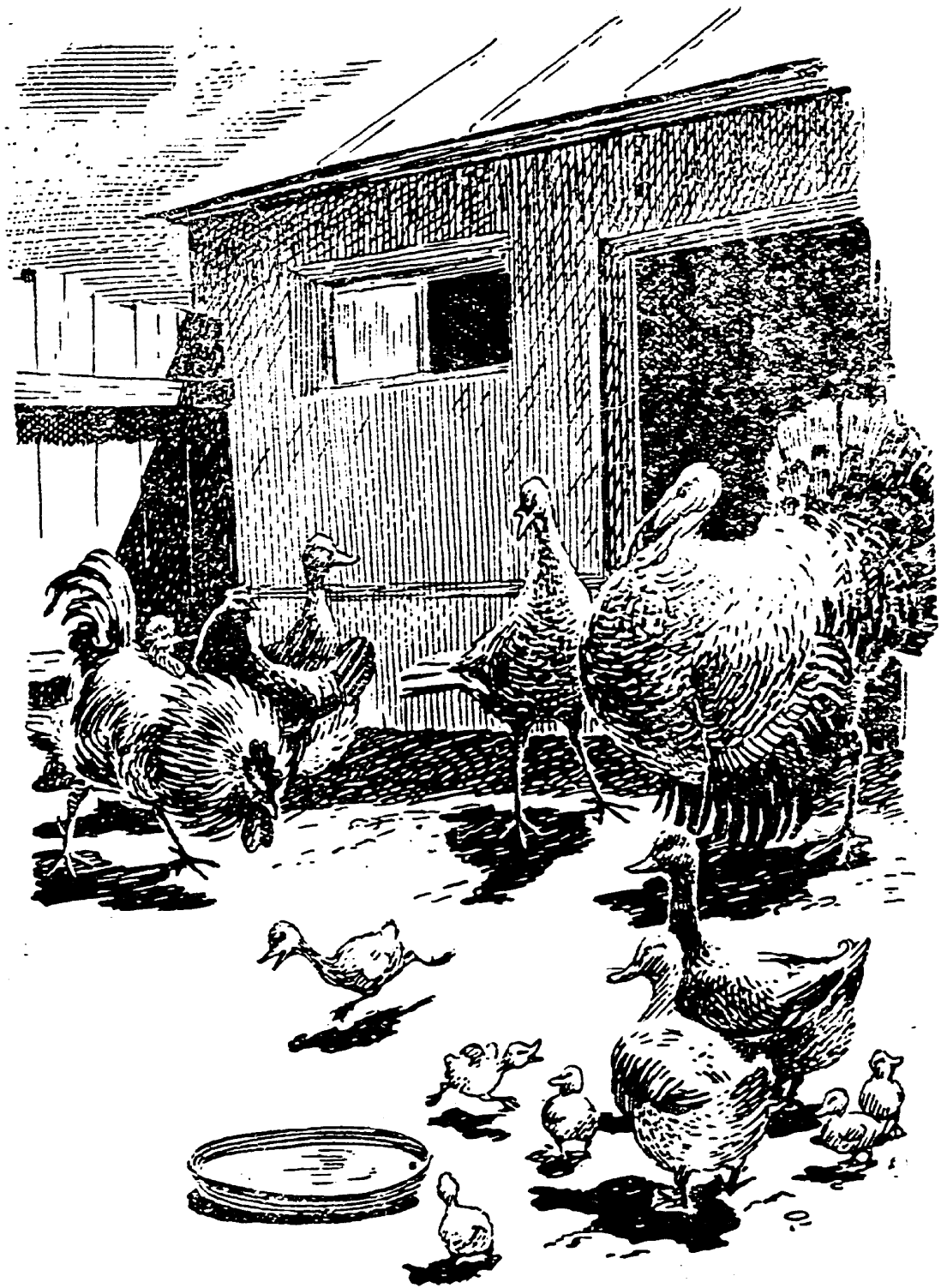
— ניין.

— טאָ רוק זיכ ניט, אויב אזוי, מיט קיין מיינונגען, פעשאס קלוגע

לייט רעדן.

און דאָס קאטשערל האָט זיכ פארוקט אין א ווינקע, ווייל עס האָט
שוין זינס אָפגעלייזט.

און ערשט דאָ קומען דעם ארופ אפן געדאנק די פרישע לופט, די
גוטע זונען-שיין. ס'האָט זיכ דעם גאָר פארוואָלט א ביסל שווימען...

אזוי לאנג, אזוי פרייט, ביז עס האָט זיך נישט געקאָנט איינהאלטן
און אויסגעזאָגט עס פאר דער הונ.

— וואָס פאלט עס דיר איינ? — מאכט צו דעם די הונ. — דו האָסט
נישט וואָס צו טון, קריכן דיר אזעלכע נאָרישקייטן אין קאָפּ אריין! הייב
אָן לייגן אייער אָדער הייב אָן מורמלען, וועט עס דיר אלץ איבער-
גיין.

— ס'דאַך אָבער אזוי ליב צו שווימען אפּן וואסער! — מאכט דאָס
קאטשערל. — ס'איז אזא פארגעניגן זיך געבן א טוק מיטן קאָפּ אראָפּ
און זיך דערגרונטעווען צו דער סאמע טיפּ.

— יא, שוין איינמאָל א פארגעניגן, — מאכט די הונ. — איך זע, דו
פיסט שוין אינגאנצן פון די געדאנקען. טו א פרעג באמ קאָטער, ער איז
דער קליגסטער פון אלע, וואָס איך האָב אמאָל געזען, זאָל ער זאָגן,
צי האָט ער ליב שווימען אָדער זיך טוקן אונטער דער וואסער. פון
זיך רעד איך שוין נישט, נאָר טו אפילע א פרעג בא דער אלטער מא-
דאם בא אונדזערער, וואָס פון איר קיין קליגערס איז שוין מיסטאמע
אפ דער גאנצער וועלט נישט, און זאָל זי דיר זאָגן, צי האָט זי ליב
זיך אונטערטוקן מיטן קאָפּ אראָפּ און זיך דערגרונטעווען צו דער
סאמע טיפּ.

— איר פארשטייט מיך נישט, — מאכט דאָס קאטשערל.
— אויב מיר פארשטייען שוין דיך נישט, טאָ ווער וועט שוין דיך
פארשטיין? וואָסי דען, דיר ווילט זיך עפּשער זיין קליגער פונעם
קאָטער און פון אונדזער אלטער מאדאם? פון זיך רעד איך שוין נישט.
איי, גיי שוין, קינד איינס, רעד זיך נישט איינ קיין נאָרישקייטן און זי
דאנקבאר דעם גוירל פאר ארץ, וואָס מע האָט מיט דיר געטאָן. איז
א ווארעמער שטוב זיצסטו, א פּינע געזעלשאפט, בא וועלכער דו
קאָנסט זיך זייער אסאך לערנען, האָסטו! סע גלאט וואָס דו האָסט א גראָבן
קאָפּ, און סע לוינט גאָר נישט מיט דיר זיך אזויפיל פארנעמען! מעגסט
מיר הייליק גלייבן, אז איך בין דיר א גוטער פּריינט, און דערפאר
רעד איך מיט דיר אזעלכע האַרבע רייד. אן עמעסן פּריינט דערפילט
מען נאָר אינדרינען. דו זע, הייב אָן לייגן אייער אָדער לערן זיך אויס
מורמלען און לאָזן פונקען.

— איך מיינ, אז איך וועל זיך אוועקלאָזן אין דער ווייטער וועלט
אריין, — מאכט דאָס קאטשערל.

— געזונטערהייט, — האָט אימ די הונ געענטפערט.
און דאָס קאטשערל איז זיך אוועק. עס האָט געהאלטן אין איינ
שווימען, עס פלעג זיך אונטערטוקן טיפ אונטער דער וואסער. אָבער
אלע ארומיקע האָבן סייזוי געלאכט פון דעם און אלץ געזאָגט, אז עס
איז העסלעך און אומגעלומפערט.

דערווייל איז אָנגעקומען דער הארבסט. די פלעטער איז וואלד האָבן
אָנגעהויבן ווערן געל און ברוינ. דער ווינט פלעג זיי האלטן אין איינ
אומטראָגן אינדערלופטן. ס'איז שוין אפילע געוואָרן קאלט. די שווערע
וואַלקנס האָבן אָנגעהויבן אראָפלאָזן אפ דער ערד אי שניי, אי האַגל,
און אפן פארקן איז געזעסן א קראָ און האָט איבער דער קעלט גע-
קראקעט מיטן גאנצן קויעכ: — קרא, קרא! נו, יא, זיי א קלוגער און
שריי ניט אין אזא מינ קעלט!

דאָס אָרעם קאטשערל האָט זיך געפילט גאָר ניט אזוי פויגלדיק.
איז איינעם א פארנאכט, די זון איז דעמלט זייער שיינ פארגאנ-
גען, האָט פון יענער זייט וואלד זיך געלאָזט פליען א שארע גרויסע
ווינדערשיינע פויגלען. אזעלכע גרויסארטיקע פויגלען האָט נאָך דאָס
קאטשערל ניט געזען. זינט עס לעבט. זיי זיינען געווען אזעלכע ווייסע,
ווי פריש געפאלענער שניי, און מיט אזוינע לאנגע בייגעוודיקע העלדזער.
דאָס זיינען געווען שוואנען. זיי האָבן ארויסגעלאָזט עפעס א ליבן געשריי,
האָבן ברייט צענומען זייערע פרעכטיקע לאנגע פליגל און זיינען אוועקגע-
פלויגן פון דער קאלטער געגנט אין די ווארעמע לענדער אריבער דעם
ברייטן יאם. זיי האָבן זיך אופגעהויבן אזוי הויך, אז באמ העסלעכע יונגן
קאטשערל האָט זיך אופגעוועקט אינעווייניק עפעס א מאָדנער מינ גע-
פיל. עס האָט זיך גענומען דרייען אין דער וואסער רונד ארום, ווי א
ראָד. עס האָט אויסגעצויגן דעם האלדז ארום צו יענע שוואנען, און
פלוצעם האָט זיך בא דעם ארויסגעריסן אזא מינ געשריי, אז עס האָט
זיך מאמעש אליינ דערשראָקן. אכ, עס קאָן גאָר ניט פארגעסן אין די ווינ-
דערשיינע פויגלען, ווי גליקלעך זיי זיינען. אז זיי זיינען שוין איינ-
גאנצן פארשוונדן געוואָרן אין דער ווינט, האָט עס זיך געגעבן א
טוק אונטער ביזן סאמע גרונט, דערנאָך איז עס ארויסגעשווימען און
האָט לאנג ניט געקאָנט צו זיך קומען. עס ווייסט ניט, וויאזוי זיי הייסן,
די דאָזיקע פויגלען, עס ווייסט ניט, וווהינ זיי זיינען געפלויגן, אָבער
עס האָט זיי ליב באקומען אזוי, ווי עס האָט נאָך קיינ איינ זאך קיינ-

מאָל אינ דער וועלט אזוי ניט ליב געהאט. אפּ דער שיינקייט אפּ זייערער
איז עס זיי ניט מעקאנע. ווי קאָג דעם גאָר איינפאלן זיך ווינטשן אזא
פראכט! עס וואָלט געווען מער ווי צופרידן, ווען די קאטשקעס זאָלן
עס כאָטש קאָנען פארלידן, דאָס אָרעמע העסלעכע קאטשערל.

און דער ווינטער ווערט אלץ קעלטער און קעלטער. און דאָס קאטשערל
מוז אָן אופהער אומשווימען היי און צוריק איבער דער וואסער, קעדי
די וואסער זאָל ניט אינגאנצן פארפרוירן ווערן. אָבער וואָס א נאכט ווייטער,
ווערט די פאָלאָנקע, איבער וועלכער עס שווימט, אלץ קלענער. ס'פרייט
אזוי, אז דאָס אייז קנאקט אויף. דאָס קאטשערל מוז אָן אופהער ארבעטן
מיט די פיסלעך, קעדיי די פאָלאָנקע זאָל זיך ניט פארזיען, ביז עס האָט
זיך ענדלעך אינגאנצן ארויסגעשלאָגן פון די קויכעס, איז געבליבן שטיל
און אזויארומ איינגעפרוירן געוואָרן אינעם אייז.

גאנצפרי איז א פויער דורכגעגאנגען פארביי. אז ער האָט דערזען
דאָס איינגעפרוירענע קאטשערל, האָט ער מיט זיינע הילצערנע שיכ צע-
קלאפט דאָס אייז און אָפגעטראָגן דעם פויגל אהיים צו דער ווייב צו זיי-
נער. דאָ איז דאָס קאטשערל ווידער געקומען צו זיך.

די קינדער האָבן זיך געוואָלט דערמיט שפילן, אָבער דעם קאטשערל
האָט זיך אויסגעוויזן, אז מע וויל עס באדיידיקן, האָט עס זיך געגעבן א
ריס ארויס און זיך אָנגעשלאָגן אינעם מערקשעפל מיט מילך. די מילך
האָט זיך צעשפריצט איבערן שטוב. האָט די באלעבאָסטע געמאכט א געשריי
און אָנגעהויבן פאָכען מיט די הענט. דאָ האָט דאָס קאטשערל זיך גאָר
צעטומלט, ס'האָט געגעבן א פלי אפן פוטער-פאס און פונדאָרטן — אינ דער
דייזשע מיט מעל. נו, נו, עס האָט שוין באקומען דעם עמעסן אויסזען.
די פרוי האָט גענומען שרייען און יאָגן זיך נאָך דעם מיט די פּיער-
צווענגעס. די יאטן האָבן זיך געלאָזט לויפן זיינען געפאלן איינס
איבערן צווייטן, געקוועלט און געקוויטשעט, ווילנדיק העלפן כאפן דאָס
קאטשערל. נאָך גוט, וואָס די טיר האָט זיך געעפנט, איז דאָס קאטשערל
ארויסגעפלוויגן, האָט זיך פארוקט צווישן די קוסטעס גלייך אפן פריש
אויסגעפאלענעם שניי און איז דאָ געבליבן ליגן אינגאנצן פארכאלעשט.

אויסדערציילן אלע צאָרעס, וואָס דאָס קאטשערל האָט געהאט אויס-
צושטיין דורך דעם דאָזיקן שווערן ווינטער, וועט שוין עפּשער זיינ צו-
פיל טרויעריק.

געלעגן איז דאָס קאטשערל אינ זומפ צווישן דעם טשערעט, ווען די

זון האָט ווידער גענומען ווארעמען און שײנען. די לערנן האָבן גענומען זינגען. ס'איז געקומען דער שײנער און ליפער פריילינג.

דאָס קאטשערל האָט פארהויבן די פליגל און זיך געלאָזט פליען. די פליגל, האָט דאָס קאטשערל געפילט, זײנען בא דעם געוואָרן אסאך קרעפֿ-טיקער, ווי פריער; זײ האָבן זיך צערוישט און האָבן עס פלינק אוועקגע-טראָגן פאָרויס. עס האָט זיך אפילע ניט פאוויזן ארומקוקן, ווי עס איז שוין געווען אינא א גרויסן ביימער-גאַרטן. די עפל-ביימער האָבן געהאלטן אינא בעסטן פליען. דער שמעקנדיקער בעז האָט געפויגן זײנע לאנגע גרינע צווייגן איבער דעם שלענגלענדיקן ריוו. אכ, ווי שײן דאָ איז, ווי גוט עס שמעקט מיט פריילינג!

פלוצעם זײנען פֿון צווישן די קוסטן ארויסגעשווממען דריי פרעכטיקע ווייסע שוואנען. זײ זײנען געשווממען אזוי שלאנקאון אזוי גרינג, פונקט ווי זײ וואָלטן זיך געגליטשט איבער דער וואסער. דאָס קאטשערל האָט דער-קענט די פליגל, און ס'האָט דעם ארומגעכאפט א ווינדערלעכע בענקשאפט. — איך וועל צופליען צו זײ, צו די דאָזיקע גרויסארטיקע פליגל. זײ וועלן מיך זיכער טײטן און הארגענען דערפאר, וואָס איך, אזא העסלעכ באשעפעניש, דערוועג זיך צו זײ דערנענטערן! אָבער עס מאכט ניט אויס. בעסער בא זײ געהארגעט ווערן, איידער דערלאָזן, די קאטשקעס זאָלן מיך קניפן, די הינער זאָלן מיך פיקן און די אופזערן זאָלן מיך שטויסן מיטן פוס; בעסער, איידער לײדן ווינטער הונגער און קעלט. און עס איז צוגעפלויגן צו דער וואסער און זיך געלאָזט שווימען צו די פרעכטיקע שוואנען, וואָס האָבן זיך צעפאָכעט מיט די פליגל און זײ זען דעם ארויס אנטקעגן.

— הארגעט מיך! — מאכט דאָס אָרעם קאטשערל; און עס לאָזט אראָפּ דעם קאָפּ צו דעם וואסער-פלאך און ווארט שוין אפן טײט. אָבער וואָס זען עס איז דער רײניקלאָרער וואסער? עס זעט דאָך זיך אליין. און עס איז שוין ניט קײן העסלעכ טונקל-גרוי קאטשערל. נײן, עס איז אליין א וויסער שײנער שוואן.

ס'ארט אימ שוין ניט, וואָס ער האָט איבערגעטראָגן אזויפיל פֿיג און נײט. ער האָט זיך זײער אסאך אָנגעליטן, דערומ איז אימ איצטער גרינ-גער אָפּצושאצן זײן גליק און פראכט, מיט וועלכע ער איז איצט ארומ-גערינגלט. און די גרויסע שוואנען שווימען ארומ אימ און גלעטן אימ מיט זײערע שנאָבלען.

דערווייל זיינען געקומען צו לויפן אינ סאָד ארײַן קליינע קינדער. זיי
האַבן גענומען ווארפן אינ וואסער ארײַן ברעקלעך פרויט און קערנדלעך
טווע.

— אָט איז א נײַנקער, — האָט דאָס קלענסטע ייִנגעלע פּלוצעם אויס־
געשריען.

די איבעריקע קינדער האָבן אויך אונטערגעכאפט:
— יאָ, יאָ, א נײַנקער איז געקומען.

די קינדער האָבן געפליעסקעט מיט די הענט פאר פרייד, דערנאָך זײַ־
נען זיי אוועקגעלאָפן נאָכן טאטן מיט דער מאמען, און זיי האָבן גענו־
מען ווארפן ברעקלעך פרויט און קוקן אינ דער וואסער ארײַן. און סײַ
די קינדער, סײַ די עלטערע האָבן געזאָגט:

— דער נײַער איז שענער פון אלע! אזוי יונג איז ער און אזוי ווײַ־
דערשיין.

און די אלטע שוואנען האָבן פארנויגט פאר אימ די קעפּ.

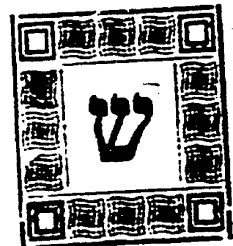
ער האָט זיך אזוי פארשעמט, אז ער האָט אזש באהאלטן דעם קאָפּ און־
טערן פליגל, אליין ניט וויסנדיק פארוואָס. ער האָט זיך דערמאנט אינ דער
צײַט, ווען אלע האָבן אימ געטריבן און געלאכט פון אימ. און איצטער זאָגן
אלע, אז צווישן די שיינע שוואנען איז ער דער סאמע שענסטער. דער
פעז האָט געפויגן צו אימ אינ וואסער ארײַן זיינע שמעקנדיקע צוויגן, און
די זון האָט געדויכטן אזוי ווארעם און אזוי מילד... דאָ האָט ער זיך צע־
רוישט מיט זיינע פליגלען, דער שלאנקער האלדז האָט זיך אויסגעצויגן
און פון דער פולער פרוסט האָט זיך בא אימ ארויסגעריסן א יופל־געשרײַ:
— אָ, נײַן! וועגן אזא גליק האָב איך אפילע טרוימען ניט געקאָנט.

דעם קייסערס נייע קלייד

וין לאנג, מיט אסאך יאָרן צוריק, האָט געלעבט אין א לאנד א קייסער. דער דאָזיקער קייסער האָט זיך אוי ליב געהאט פּוצן, אז דאָס גאַנצע געלט זײַנס איז פא אימ אוועקגעגאַנגען אפּ קליידער. אויב ער פלעג מאכנ אָפטער פּאַראדן אָדער שפּאַצירן, און אויב ער פלעג אלע טאָג גיין אין טעאַטער, איז עס אויך געווען נאָר צוליב דעם, קעדיי ער זאָל זיך קאָנען ווײַזן אין זײַנע נייע קליידער. און איין קלייד איז טאַקע פא אימ געווען שפּענער פונעם צווייטן. פאר יעדער שאַ האָט ער געהאט א באזונדער קלייד צום איבערטאָגן. און אויב מע פלעגט אָפט זאָגן וועגן אנדערע קייסאַרים: „דער קייסער פאַראט זיך מיטן סענאַט“, פלעג מען וועגן דעם דאָזיקן קייסער זאָגן: „זײַן מאיעס־טעט טוט זיך איבער“.

אין דער הויפטשטאָט, וווּ דער קייסער האָט געווינט, האָט זיך טאַקע געלעבט זייער פּריילעך, און יעדער טאָג פלעגן אהיין אָנפאָרן פּרישע מענטשן פון אנדערע לענדער. אין איינעם א טאָג זײַנען אראָפּגעקומען

אהער אינ דער הויפטשטאָט צוויי שווינדלער. די שווינדלער האָבן גע-
מאָלדן, אז זיי זײַנען באַרימטע וועפער און זיי קאָנען צוגרייטן אזא מינ
ווינדערלעכ צינג, וואָס קײַן בעסערס פון דעם איז גאָר נישט געמאָלט.
נישט נאָר דער מוסטער מיט די פארבן זײַנען דאָ אויסטערליש שיין, נאָר
דאָס צינג גופע האָט נאָכ איין גוואלדיק ווינדערבארע אייגנשאפט: פאר
מענטשן, וואָס זײַנען נישט אָנגעמאָסטן צו זייער אמת, וועלכע זיי פאר-
נעמען, איז פאר מענטשן, וואָס זײַנען אומדערלאָזבאר נאָריש, ווערט דאָס
צינג אינגאנצן נישט אָנוויכטיק.

„אָט דאָס געפעלט מיר דאָפּקע. — האָט דער קײסער א קדער גע-
טאָן, — פון איין זײַט וועט בא מיר צוקומען א נײַ שיין קלייד, און פון
דער צווייטער וועל איך האָבן די מעגלעכקײַט זיך דערוויסן, וועלכע לימט
בא מיר איז לאנד זײַנען נישט אָנגעמאָסטן פאר דעם אמת, וואָס זיי פאר-
נעמען. דערצו וועל איך נאָכ אויך קאָנען אינטערשיידן, ווער סײַז קלוג,
און ווער סײַז נאָריש. יא, זאָלן זיי וואָס גיכער אויסוועפן פון מײַנעט-
וועגן דאָס ווינדערבארע צינג.“

איז דער קײסער האָט געגעבן ביידע שווינדלער דעם שײַנעם אופגאָב.
אז זיי זאָלן זיך שוין טאקע גלייך אפן אָרט נעמען צו דער ארבעט.
די שווינדלער האָבן אוועקגעשטעלט איין פאלאצ צוויי גרויסע וועפ-
שטולן, האָבן זיך באזעצט און גענומען מאכען דעם אָנשטעל, אז זיי
וועבן אָבער לעמ די וועפשטולן האָבן זיי גאָרניש נישט געהאט. דאָרט
איז אפילע קײַן איין פעדעמל נישט געלעגן, און קײַן איין שטיקעלע
געוועב. טאָג און טאָג האָבן די שווינדלער געפאָדערט צו דער ארבעט
די דינסטע זינדענע און גאָרדענע פאָדעם. דאָס אלץ פלעגן זיי לייגן
צו זיך איז די קעשענעס ארײַן און ווייטער זיצן לעמ די ליידיקע וועפ-
שטולן און מאכען דעם אָנשטעל, אז זיי ארבעטן פון קאָר און שפעט
איז דער נאכט.

איינמאָל האָט זיך דעם קײסער פארוואָהט א קוק טון, ווי האלטן
זיי דאָרטן מיט דער ארבעט, אָבער ער האָט זיך דערמאנט וועגן דער
אייגנשאפט פונעם צינג, אז סע וועט זיך נישט ווייזן צו דעם, וואָס איז נישט
צוגעפאסט צו זײַן אמת. אָדער צו דעם. וואָס איז זייער נאָריש, האָט ער
זיך דערפילט א ביסל נישט מיט אלעמען. דאָס הייסט... פאר זיך האָט ער
אפגענישט וואָס מוירע צו האָבן. נאָר... זאָל פונדעסטוועגן פרוער א קוק
טון עמעצער אנדערש.

„איך קאָן שיקן אהינ מיין אלטן, ערלעכנ מיניסטער, — האָט דער קייסער א קלער געטאָן. — ווער-ווער — ער וועט שוין דאָס צייג געוויס דערזען: קלוג איז ער, און צו זיין אמת פאסט ער זיך אויך איין בע-סער פון אלע איבעריקע“.

דער אלטער מיניסטער איז אריין אין זאל, וווּ די צוויי שווינדלער זינען געזעסן לעמ זייערע לידיקע וועבשטולן.

„וואָס טוט זיך עס מיט מיר? — האָט דער מיניסטער א טראכט גע-טאָן, — איך, דער ערשטער, זע שוין גאָרניט“.

אַפער ער דערוועגט זיך עס ניט ארויסזאָגן אינדערהייב.

די שווינדלער האָבן אימ זייער איידל פארפעטן, ער זאָל צוגיין נע-ענטער און זאָגן ווי געפעלן אימ די געמעלן און די שיינע פארבן, און בייס-מיסע געוויזן אפ די לידיקע וועבשטולן. דער מיניסטער האָט נע-פעכ געגלאָצט מיט די אויגן אין אלע זיטן, ער האָט פאָרט גאָרנישט ניט געזען, וואָרעם דאָרט איז דאָך טאקע גאָרנישט ניט געווען.

— צי דען בין איך טאקע אזוי נאריש? — האָט דער מיניסטער א שעפ-טשע געטאָן צו זיך אליין. וואָס-וואָס — דאָס איז מיר גאָר קיינמאָל אפן געדאנק ניט ארופגעקומען! גאָט באהיט, ווען עמעצער זאָל זיך וועגן דעם דערוויסן. און עפשער בין איך גאָר ניט צוגעפאסט פאר מיין אמת: .. יא, סע וואָלט שוין מער ניט געפאסט, איך זאָל אליין מוידע זיין, אז איך זע ניט דאָס צייג.

— פארוואָס-זשע הערן מיר ניט, איר זאָלט עפעס זאָגן? — פרעגט ווידעראמאָל איינער פון די וועבער.

— א, ס'איז גוואלדיק שיינ! — האָט דער אלטער מיניסטער געענט-פערט און געהאלטן אין איין קוקן דורך זינע ברילן אפן לידיקן וועב-שטול. — דער געמעל איז זייער א שיינער, און די פארבן — אויסגעצייכנט. יא, יא, איך וועל איבערגעבן דעם קייסער, אז אייער ארבעט האָט פא-מיר זייער אויסגענומען.

— דאָס פרייט אונדז גוואלדיק! — האָבן ביידע שווינדלער געענטפערט און האָבן פונסניי גענומען פארלויבן די שיינע געמעלן אפ זייער צייג.

דער אלטער מיניסטער הערט זיך דערווייל איין מיט קאָפּ, קעדי ער זאָל עס גוט פארגעדענקען און וויסן, וויאזוי עס איבערדערצייגן פארן קייסער.

און ער האָט עס טאקע אלץ איבערגעגעבן וואָרט באַ וואָרט.
דערווייל האָבן שוין די שווינדלער גענומען פאָדערן נאָך מער זינד
און נאָך מער גאָלד. די קעשענעס זיינען באַ זיי געווען אָנגעשטאָפּט
מיט די טייַערסטע שטאָפּן, און אפּ דער אַרבעט האָבן זיי ניט פאַרנוצט
אפּילע קייַן אייַן פּעדעמל.

אינעם טעג ארום שיקט דער קייסער אהינא צווייטן עלטסטן
און מיט אימ איז פאָרגעקומען פונקט דאָס זעלבע, וואָס מיטן ערשטן.
ער האָט שוין דאָרטן אויסגעקוקט ווי אַ שפּאַרונקעלע, אָבער אויסער
די ליידיקע וועבשטולן האָט ער גאַרנישט ניט געזען.

— נו, געפּעלט אייך עפעס אונדזער ארבעט? — פּרעגן אימ די שווינדל-
לער און צענעמען די הענט אינדערלופטן, פונקט ווי זיי וואָלטן אונטער-
געהאלטן אַ גרויסן שטיק שיינעם צייג.

„פאַר קייַן נאַר האָב איך זיך קיינמאָל ניט געהאלטן, — קלערט דער
עלטסטער צו זיך אליין. — אויב אזוי, בלייבט דאָס צווייטע, אז איך בין
ניט צוגעפאַסט צו מייַן שטעלע? נו, דאָס איז שוין גאָר ניט פונ די גוטע
זאכן. און זיך מוידע זייַן אינעם אַזעלעכט טויג אויך ניט.“

וואָס זשע האָט ער געטאָן — האָט ער גענומען פאַרקויפּן די סכּוירע,
וועלכע ער האָט ניט געזען, און ער האָט גענומען קלייבן היספּילעס
פונ די געמעלן, וואָס זיינען דאָ ניט געווען.

און צום קייסער האָט ער אויך געפּראכט דעם זעלבן גרוס:
— שייַן, וואָס מע דאַרפּ ניט פּעסער, און ליב, וואָס ליבער קאָן ניט זייַן.
אינאיינעם האָט זיך די נייַט וועגן דעם ווונדערלעכן צייג צעטראָגן
איבער דער גאַנצער שטאָט.

ענדלעך האָט זיך שוין דעם קייסער אליין פאַרוואָלט אָנקוקן דעם
זעלטענעם שטאָפּ, איידער מע. האָט אימ נאָך אַראָפּגענומען פונעם וועב-
שטול. און ער האָט זיך אוועקגעלאָזט מיט אַ גאַנצער סוויטע עלטסטע
און הויפּלמיט אינעם זאל אריין צו די וועפּערס. צווישן דער סוויטע האָבן
זיך אויך געפונען יענע צוויי עלטסטע, וואָס האָבן שוין אייַן מאָל די
שווינדלער באַזוכט. און די שווינדלער זייַן זיך דערווייל אינעם זייער
זאל און וועבן אפּ די ליידיקע וועבשטולן, אז אַ רויך גייט

— שייַן, ווי גאָלד, אייַז? — מאכט די ערשטע צוויי עלטסטע. — אנו,
וואָגט אליין, ס'אַראַ רייַכקייַט, ס'אַראַ פאַרבן!..

און זיי האָבן געטיטשעט מיט די פינגער צום ליידיקן וועבשטול, ווייל

אינ-הארצ' האָט יעדערער פון זיי מוירע געהאט, אז נאָר ער זעט ניט דאָס צייג, אָבער אלע איבעריקע זעען עס זייער גוט.

„וואָס זאָל דאָס באַטייטן?—האָט דער קייסער א טראַכט געטאָן צו זיך אליין.—איך, דעם צמעס געזאָגט, זע גאָרניט! אָבער דאָס איז דאָך זייער שרעקלעך! צי דען בין איך אזא גרויסער נאר? און עפּשער... עפּשער טויג איך פּאַשעט ניט פאר קיין קייסער? אָ, דאָס איז דאָך שוין גאָר שרעקלעך!“

—המ-המ!—האָט זיך דאן דער קייסער אָנגערופּן, אז אלע זאָלן הערן.—גאנצ פּיין. די סכּוירע האָט די ווערט צו פּאַקומען מיין אלער-העכסטע אנערקענונג.

און ער שאַקלט צופרידן מיטן קאָפּ און האלט אין איין פּאַטראַכטן דעם ליידיקן וועפּשטול.

די קייסערלעכע כּוויטע איז געשטאנען און געגלאַצט מיט די אויגן. זיי האָבן אלע געזען ניט מער, ווי זייער הערשער, אָבער אויך זיי האָבן אלע אין איין קאָל געטיינעט:

— יאָ. ס'איז גוואלדיק שיינ! זייער פּרעכטיק!—און זיי האָבן געיי-צעט דעם קייסער, ער זאָל פּונעם דאָזיקן צייג זיך אומפּאדינגט אופ-נייען א קלייד צו דער פּייערלעכער פּראָצעסיע, וואָס דארפּ אינגיכט פּאַרקר מען. די ווערטער „שיין, ווי גאָלד“, „פּרעכטיק“ זיינען געגאנגען פון מויל צו מויל. דער קייסער האָט ארויסגעגעבן ביידע שווינדלער צו אָרדנס, און ער האָט זיי באשענקט מיטן טיטל—וועפּער פּונ זיין מאיעסטעט! די גאנצע נאכט ערעוו דער פּייערלעכער פּראָצעסיע זיינען די שווינד-לער אופ געווען פא דער ארבעט. זיי האָבן אויסגעברענט העכער זעכצן ליכט, קעדיי דער קייסער זאָל אפּ מאָרגן האָבן פּאַרטיק דאָס קלייד. זיי האָבן געמאכט דעם אָנשטעל, אז זיי נעמען אראָפּ דאָס צייג פּונ די וועפּ-שטולן און זיי שניידן עס צו מיט א גרויסער שער. דערנאָך האָבן זיי גע-נומען נייען פּאַרן קייסער דאָס נייע קלייד מיט נעדעלעך און פּאַדעם. אזוי לאנג, אזוי ברייט, ביז זיי האָבן ענדלעך געמאָלדן:
— פּאַרטיק!

דער קייסער מיט זיינע כּאַשעווסטע לייט זיינען גאנצפּרי געקומען אָפּנעמען די ארבעט. די שווינדלער האָבן זיי אונטערגעטראָגן לידיקע אונטערגעהויבענע הענט און געזאָגט:

— ביטע זייער, אייער מאיעסטעט,—אָט האָט איר די הויזן, אָט איז

דאָס וועסטל און אָט איז דער ראָק. קליידער שוין איינמאַל! גרינג, ווי
שפּינוועכס, איר וועט אפּילע ניט פּילן, אז איר האָט אפּ זיך עפעס אָנגעטאָן.
— יא, ווירקלעך, — האָבן די הויפּלעך נאָכגעזאָגט. אָבער זיי האָבן
גאַרנישט ניט געקאָנט זען, וואָרעם עס איז דאָרטן גאַרנישט ניט געווען.
— איצט וועט איר זיין אזוי גוט, אַינער מאיעסטעט, און אלערגעדיק
אַרפּאַציען אַינער קליידער. עפשער וועט איר זיך שטעלן אהער פארן
גרויסן שפיגל, — האָבן זיך די שווינדלער געווענדעט צום קייסער.
דער קייסער האָט אַרפּאַגענומען פונעם זיך זינע מאלבושע, און די
שווינדלער האָבן זיך א נעם געטאָן אימ אויספּוצן. זיי האָבן געמאַכט
דעם אָנשטעל, אז זיי טוען אימ אַן פּריער די הויזן, דערנאָך דאָס
וועסטל און ענדלעך דעם ראָק, זיי האָבן געמאַכט דעם אָנשטעל, אז
זיי פאַרשפּיליען אימ די קנעפלעך און בינדן אימ אויס די באַנטיקן
לעך. דערנאָך האָבן זיי ברייט צענומען די הענט און א פּאַכע געמאַן
אפּן קייסער, פונקט ווי זיי וואָלטן אפּ אימ אָנגעוואָרפּן זיין קייסער-
לעכע מאַנטיע מיטן שליפּ.

און דער קייסער האלט זיך אינעם דרייען פארן שפיגל.
— אב, ווי שוין די קליידער ליגן אס זיין מאיעסטעט, ווי אויסגע-
גאַסן! — האָבן די הויפּלעך זיך גענומען שושקען צווישן זיך. — הינט
די געמעלן! און די שיינע פאַרבן! ס'ע פאַרכאַפט דאָך מאמעש דאָס אויג.
— לעמ טיר שטייען שוין די דינער מיטן באַלדאַכנין! — האָט דער
אָבערצערעמאַן אל-מייסטער געמאַלדן.

— נו, איך בין שוין פארטיק. — האָט דער קייסער געענטפערט. —
וואוויזשע ליגט עפעס אפּ מיר דאָס קלייד? נישקאַשע?
און ער האָט זיך ווידעראמאַל א דריי געטאָן פארן שפיגל, האָט זיך
ווידעראמאַל באַטראַכט פונעם קאַפּ פון די פיס, זאָגן אלע מיינען, אז ער
זעט פאר זיך א קלייד, און אז ער האָט דאָ וואָס צו באַטראַכטן.
די קאַמערערן, וואָס האָבן געדאַרפט נאָכטראָגן דעם שליפּ פונעם
קייסערס מאַנטיע, האָבן געמאַכט דעם אָנשטעל, אז זיי הייבן עפעס אום
פונעם דיל, און זיי זיינען אוועק נאָנט קייסער. די הענט האָבן זיי גע-
האַלטן אויסגעשטרעקט, פונקט ווי זיי טראָגן עפעס — זיי וועלן זיך
דאָך ניט דערוועגן אויסזאָגן אָדער לאָזן דערקענען, אז זיי האָבן ניט
וואָס צו טראָגן.

און דער קייסער איז אוועק אינעם שפיץ פונעם דער פּייערלעכער פּראָצעסיע,

באדעקט מיטן פּרעכטיקן באלדאכני. און אלע מענטשן, וואָס זיינען געווען
אפּ דער גאס און וואָס האָבן געקוקט דורך די פענצטער, האָבן אויך געזאָגט:
— אכ, ס'ארא שיינ קלייד, ס'ארא מין פּרעכטיקע מאנטיע. און ווי
עס פאסט אימ דער שליפּ!

קיינ איינער האָט זיך ניט געפונען, וואָס זאָל מוידע זיין, אז מ'זעט
גאָרניט, וואָרעם אויב אזוי, איז ער דאָך ניט אָנגעמאָסטן פאר זיין אמט,
אָדער ער איז שרעקדעך נאריש.

און קיינ איינ קלייד דעם קייסערס האָט נאָך ניט געהאט אזא מין
דערפאָלג, ווי דאָס דאָזיקע.

פלוצעם שטופט זיך דורך פאָרויס עמעצנס א קינד און שרייט אויס
הויך אפּ א קאָל:

— אוי, ער איז דאָך אינגאנצן נאקעט!

— גאָט מ'זעט, — האָט זיך דעם קינדס פאָטער אָנגערופּן, — הערט
נאָר, וואָס אַן אומשולדיק קינד האָט נאָרוואָס געזאָגט. — און ער האָט
גלייך איבערגעגעבן די ווערטער א צווייטן און א דריטן.

— ער איז אינגאנצן נאקעט, — האָט א קליין קינד נאָרוואָס גע-
זאָגט — אינגאנצן נאקעט.

— יא, ער איז דאָך טאקע אינגאנצן נאקעט, — האָט זיך מיטאמאָל
דאָס גאנצע פאָלק צעשריגן.

דעם קייסער האָט עס א כאפּ געטאָן פארן הארצן, וואָרעם ער פילט,
אז זיי זיינען אלע גערעכט, נאָר ער קלערט צו זיך אליין:

— די פראָצעסיע מוז מען האָבן דערפירן ביזן סאָפּ.

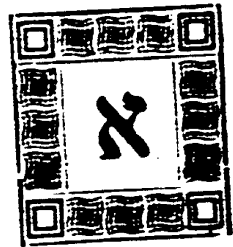
דערומ איז ער נאָך שטאָלצער, מאיעסטעטישער געגאנגען פאָרויס,
און די קאמערהערן האָבן אים נאָכגעטראָגן דעם שליפּ, וואָס איז גאָר
קיינמאָל אפּ דער וועלט ניט געווען.

דער סאַלאָוויי

זינ כינע, ווייסטו דאָכ מינאסטאַמע, איז דער קייסער
א כינעזער, און אלע איבעריקע ארום אימ זינענ אויכ
כינעזער.

דאָס איז פאָרגעקומענ מיט פיל-פיל יאָרנ צוריק. נאָר
טאקע דערפאר איז קעדנ אויסצוהערנ די דאָזיקע געשיכ-
טע, קאַלומאנ זי איז נאָכ אינגאנצנ ניט פארגעסנ געוואָרנ.
מע זאָל אויספאָרנ די וועלט, וועט מענ ניט געפינענ דעם צווייטנ
פאלאצ, וואָס זאָל זינ אזוי פרעכטיק, ווי דעם כינעזישנ קייסערס פא-
לאצ. ער איז אינגאנצנ געווענ געמאכט פונ איידעלנ פאָרצעלנ און איז
געווענ אזוי איידל און אזוי ברוכיק, אז מע האָט זיכ אפילע ניט גע-
טאָרט צו אימ צורירנ.

געשטאנענ איז דער פאלאצ אינ א פרעכטיקן גאָרטנ, וווּ עס זינענ
געוואקסנ ווונדערבארע בלומענ. צו די סאמע איידלסטע בלומענ האָט

מען צוגעבונדן זילבערנע גלעקעלעך, און בא יעדן ליכטן ווינטעלע
פלעגן זיך די בלומען צעווינגן, און די גלעקעלעך—צעקלינגען. דאָס
האָט מען אומיסטן צוליב דעם צוגעטראכט, אז טאָמער וועט עמעצער
דורכגיין פארביי די בלומען, זאָל ער ניט פארגעסן זיך אָפשטעלן און
א קוק טון. דאָפּקע ניט שלעכט צוגעטראכט.

דער גאָרטן האָט זיך געצויגן וויט־וויט, אזוי וויט, אז אפילע דער
גערטנער אליין האָט ניט געוויסט, וווּ ער ענדיקט זיך. און אז מע גייט
מיטן גאָרטן אזוי וויטער און וויטער, קאָן מען פארגיין צו א טיפן
וונדערשיינעם וואלד מיט הויכע צעצווינגטע ביימער און מיט אסאך
אָזערעס אינדערמיט; און דער וואלד אליין ציט זיך אזוי וויט, ביז
ער לאָזט זיך אראָפּ צום סאמע יאָר. גרויסע שיפן פלעגן דורכשווימען
אונטער די צווינגן, וואָס זינען אראָפּגעהאנגען איבער דער וואסער. דאָ
איז וואלד האָט באַם סאמע ברעג יאָר געלעבט א סאָלאָווי, וואָס האָט
אזוי וונדערלעך געוונגען, אז אפילע דער אָרעמער פישער, וואָס האָט
אפ זיך גענוג זאָרגן, פלעג שטיל בלייבן ליגן און פאָרגעסן איז דער
נעץ, וואָס ער דארף פארווארפן, און זיך נעמען איינהערן.

— אַך, סע איז דאָך וונדערשיין!— פלעג דער פישער א זאָג טון
צו זיך אליין. אָפּער אזויווי ער האָט נאָך געדארפט ארבעטן, פלעג ער
זיך נעמען צו דער ארבעט און פאָרגעסן אינעם פויגל. נאָר אז סע איז
געקומען די צווייטע נאכט און דער פויגל האָט זיך וויטער צעוונגען,
פלעג דער פישער ארויסגיין און זאָגן ווידער דאָס זעלבע:

— אַך, סע איז דאָך וונדערשיין!

פון אלע עקן וועלט פלעגן ריזנדער קומען צו פאָרן אהער איז
דער הויפטשטאָט. אלע האָבן באַוונדערט דעם קייסערס פרעכטיקן פאָר-
לאַז און דעם טייערן גאָרטן. נאָר אז סע פלעג זיך זיי איינגעבן הערן
דעם סאָלאָווי זינגען, האָבן זיי געזאָגט אלע איז איין קאָל: „אָפּער
דאָס איז נאָך בעסער פון אלע!“

און דערנאָך פלעגן די ריזנדער דערציילן וועגן דעם אלעמען באַ
זיך אינדערהיים, און די געלערנטע פלעגן באַשרייבן די כינעזישע
הויפטשטאָט מיטן קייסערלעכן פאלאצ און מיטן גאָרטן. דערביי פלעגן
זיי קיינמאָל ניט דורכלאָזן די געלעגנהייט צו דערמאנען דעם סאָ-
לאָווי. נאָכמער, זיי פלעגן אימ שטעלן העכער פון אלע. און די, וואָס
האָבן געקאָנט שרייבן פערזן, האָבן צונויפגעשטעלט וועגן דעם פּדיגל-

דיקן זינגער, באם ברעג פון טיפן יאמ, די שענסטע און דערהויבנסטע לידער.

די ביכער זינען זיך צעגאנגען איבער דער גאנצער וועלט. און איינ-מאָל האָט געטרעפן, אז אייניקע ביכער זינען דערגאנגען אויך אהער און זינען אריינגעפאלן אין די הענט פונעם כינעזישן קייסער אליין. דער קייסער איז געזעסן אפ זיין גאָלדענעם שטול, האָט געלייענט און געשאַקלט מיטן קאָפּ. ס'איז אים געווען זייער ליב די מיסע, וואָס זיין הויפטשטאָט נעמט אויס, וואָס זיין פאלאצ מיטן גאָרטן זינען איטלעכע אזוי געפעלן. „נאָר ליבער פון אלץ איז פאָרט דער סאָלאָוויי“, — האָט זיך דאָרטן געשריבן.

— וואָס איז דאָס? — מאכט דער קייסער. — דעם סאָלאָוויי קען איך דאָך אפילע ניט. — וווּ איז עס געהערט געוואָרן אזעלעכס, אז אזא פויגל זאָל וווינען בא מיר אין מיין קעניגרייך, נאָך בעסער — בא מיר אין מיין גאָרטן, און איך זאָל פון אים ניט וויסן! איך מוז עס גאָר אויסלייענען איך פרעמדע ביכער!?

און ער האָט געהייסן, מע זאָל אים א רופ טון זיין ערשטן מיניסטער. אָט דער מיניסטער איז געווען אזוי גרויס בא זיך, אז אויב א קלענערער עלטסטער האָט זיך צו אים אָנגערופן, אָדער ער האָט זיך דערוועגט בא אים עפעס א פרעג טון, פלעג ער יענעם מער ניט ענטפערן ווי נאָר: „פּפּ“. און דאָס הייסט דאָך גאָרנישט ניט געזאָגט.

— דאָ דארפן ערגעץ זיין אן אויסטערלישער פויגל, — האָט געזאָגט צו אים דער קייסער. — מע רופט אים סאָלאָוויי. מע זאָגט, אז דאָס איז דאָס סאמע פּינסטע, וואָס מיין קעניגרייך פארמאָגט. פארוואָס האָט מיר נאָך קיינער ביז איצט וועגן דעם ניט געמאָלדן?

— אייער מאיעסטעט, — האָט זיך דער ערשטער מיניסטער פארנויגט. — אזא נאָמען הער איך דאָס ערשטע מאָל. ער איז פאָשעט ביז איצט נישט פאָרגעשטעלט געוואָרן פארן הויפּ.

— איך פארלאנג, אז נאָך היינט אפדערנאכט זאָל ער דאָ זיין און מיר עפעס זינגען! — האָט דער קייסער באפוילן. — די גאנצע וועלט ווייסט, וואָס איך פארמאָג, און איך אליין ווייס עס ניט.

— ביז איצט האָב איך אפילע יאָר נאָמען ניט געהערט, — זאָגט דער ערשטער מיניסטער, — נאָר איצט וויל איך אים זוכן און וועל אים זיכער געפינען.

אָבער ס'איז גרינג צו זאָגן — געפינען.

דער ערשטער מיניסטער האָט גענומען לויפן איבער די טרעפּ פּונעם פּאלאצ ארום און אראָפּ. ער איז אויסגעלאָפּן וווּ א זאל און וווּ א דורכ-גאנג, און וועמען ער האָט ניט באגעגנט, וועמען ער האָט ניט געפרעגט, האָט קיינער ניט געהערט. זי אַזעלכע. און ער האָט זיך אומגעקערט צום קייסער מיט א יעדע אַ דאָס, וואָס ס'האָט זיך געשריבן אין די ביכער, מוז פּאַשעט זיין און אַזעלכע יאכטע מיטע.

— סע גאָר ניט קיין מוז, — זאָגט ער, — אז איבער מאיעסטעט זאָל גלייבן אין אלץ, וואָס סע ווערט געשריבן אין די ביכער. דאָס זינען מער ניט ווי פרעמדע אָפּשפּיצלעך, און ווייטער קער-דאָרטן שטעקן א קישעפּ אויך.

— אָבער דאָס בוכ, וואָס איך זאָב נאָרוואָס געלייענט, — צעשרייט זיך דער קייסער, — האָט מיר צוגעשיקט דער יאפּאַנישער קעניג אליין. און דערום געשיקט זיך ניט, אז סע זאָל זיין און אויסטראכטעניש. איך וויל הערן דעם סאָלאָוויי, וויל איך הערן! נאָך היינט אינאָונט זאָל ער פא מיר זיין דאָ אין פּאלאצ. ער דארף פון מיר באקומען מיין העכסטן גנאָד, און טאָמער טוסטו עס ניט אופ, וועלן אלע הויפּלעך מיט דיר צוזא-מען קריגן שטעקנס איבער די פּיכער, גלייך ווי איר וועט נאָר פארטיקן ווערן מיט אייער אָוונט-ברויט.

— טזינגיפּע! — האָט דער ערשטער מיניסטער געענטפערט און זיך ווידער געלאָזט לויפן איבער אלע טרעפּ אין דער הייך און אין דער בידער. ער איז אומגעלאָפּן וווּ א זאל און וווּ א דורכגאנג, און אלע עלטסטע און הויפּלעך זינען אוועק נאָך אימ, וואָרעם עס האָט זיך זיי זייער ניט געוואָלט קריגן קיין שטעקנס איבער די פּיכער.

זיי לויפן אומ און האלטן זיך אין איין נאָכפרעג אפן אויסטערלישן סאָלאָוויי, וואָס אפּ דער גאנצער וועלט קענען אימ אלע, און דאָ אין הויפּ — קיינער.

ענדלעך האָבן זיי געטראָפּן אין קיך צו א קליין אָרעם מיידעלע.

— אָ, טייערינקע! — שרייט דאָס מיידעלע אויס. — דער סאָלאָוויי? אימ קען איך דאָך זייער גוט. — אכ, ווי ווונדערשיין ער זינגט! אלע אָוונט קריג איך די דערלויבעניש אָפּטראָגן מיין קראנקער מאמע א ביסל איבערבליבעכצ פון די היגע עסנס, — זי וויינט דאָרטן, לעמ ברעג פון יאמ, — און אפּ צוריקוועגס, ווען איך בין מיד, זעצ איך זיך אוועק אין

וואלד אָפּרוען, און דאָרטן הער איך אלע מאָל זינגען דעם סאָלאָווי! סע
שטעלן זיך מיר בייס-מיסע טרערן אין די אויגן, און אפּן האַרצן ווערט
מיר אזוי מאָדנע, פּונקט ווי די מאמע וואָלט דאָ געשטאנען און מיך
געהאלטן אין איין קושן.

— דו קלייניק מיידעלע, — מאכט צו איר דער ערשטער מיניסטער. —
דו וועסט בא מיר קריגן אין קיב א גרעסערע שטעלע, און סע וועט דיר
זיין דערקויפט צו שטיין און קוקן, וויאזוי דער קייסער עסט, אבי זאָלסט
אונדז גיכער פירן צום סאָלאָווי, וואָרעם ער איז באשטעלט נאָך אפּ
היינט אפּדערנאכט.

און אלע האָבן זיך אוועקגעלאָזט אין וואלד ארײַן, אהינ, וווּ דער
סאָלאָווי פלעגט קעסיידער זינגען. דאָס מיידעלע גייט אפּריער, די הויפּט-
לייט גייען נאָך. אינמיטן בעסטן גאנג דערהערט מען, וויאזוי א קו האָט
א מרוקע געטאָן.

— אָ, — האָבן די הויפּלייט אויסגערופּן, — ער איז דאָ. איר זינט כאָטש
א מייוון, וויפל קויעכ ער האָט אינעם קאָל. מיר וואָלטן מעגן שווערן,
אז מיר האָבן אימ שוין פּריער אויך געהערט.

— גיין, — מאכט דאָס קיכ-מיידעלע, — דאָס מרוקעט גאָר א קו, פונ
יענעם אָרט זינען מיר נאָך ווייט.

דערווייל האָבן זיך צעקוואַקעט אינעם געמויזעכצ די פרעש.

— א מעכטיע צו הערן, — מאכט דער כינעזישער הויפּט-פּרידיקער. —
איצט הער איך אימ שוין גוט. זיין זינגען דערמאנט מיר טאקע די קליינע
גלעקעלעך אס אונדזער קלויסטער.

— גיין, — מאכט ווייטער דאָס קיכ-מיידעלע, — דאָס זינען פרעש!
נאָר איצט וועלן מיר אימ, דוכט זיך, שוין באלד דערהערן.

און דאָ האָט זיך טאקע צעזונגען דער סאָלאָווי אליין.

— אָט דאָס איז ער, — האָט זיך דאָס קיכ-מיידעלע אָנגערופּן. —
הערט, הערט! אָנאָ זיצט ער! — און זי האָט אָנגעוויזן מיטן פינגער אפּ
א גרוי, קליין פייגעלע, וואָס איז געזעסן אפּ א צווייגל.

— טזינג-פע! — האָט דער ערשטער מיניסטער א מאכ געטאָן. — איך
האָב זיך גאָר קיינמאָל ניט געריכט, אז דער דאָזיקער בארימטער סאָלאָווי
זאָל, האָבן אזא מינ פאָשעטן אויסזען. נאָר איך פארשטיי שוין, ער איז
פאָשעט בלייב געוואָרן, ווייל ער האָט מיטאמאָל דערזען פאר זיך אזויפיל
גרויסע לייט.

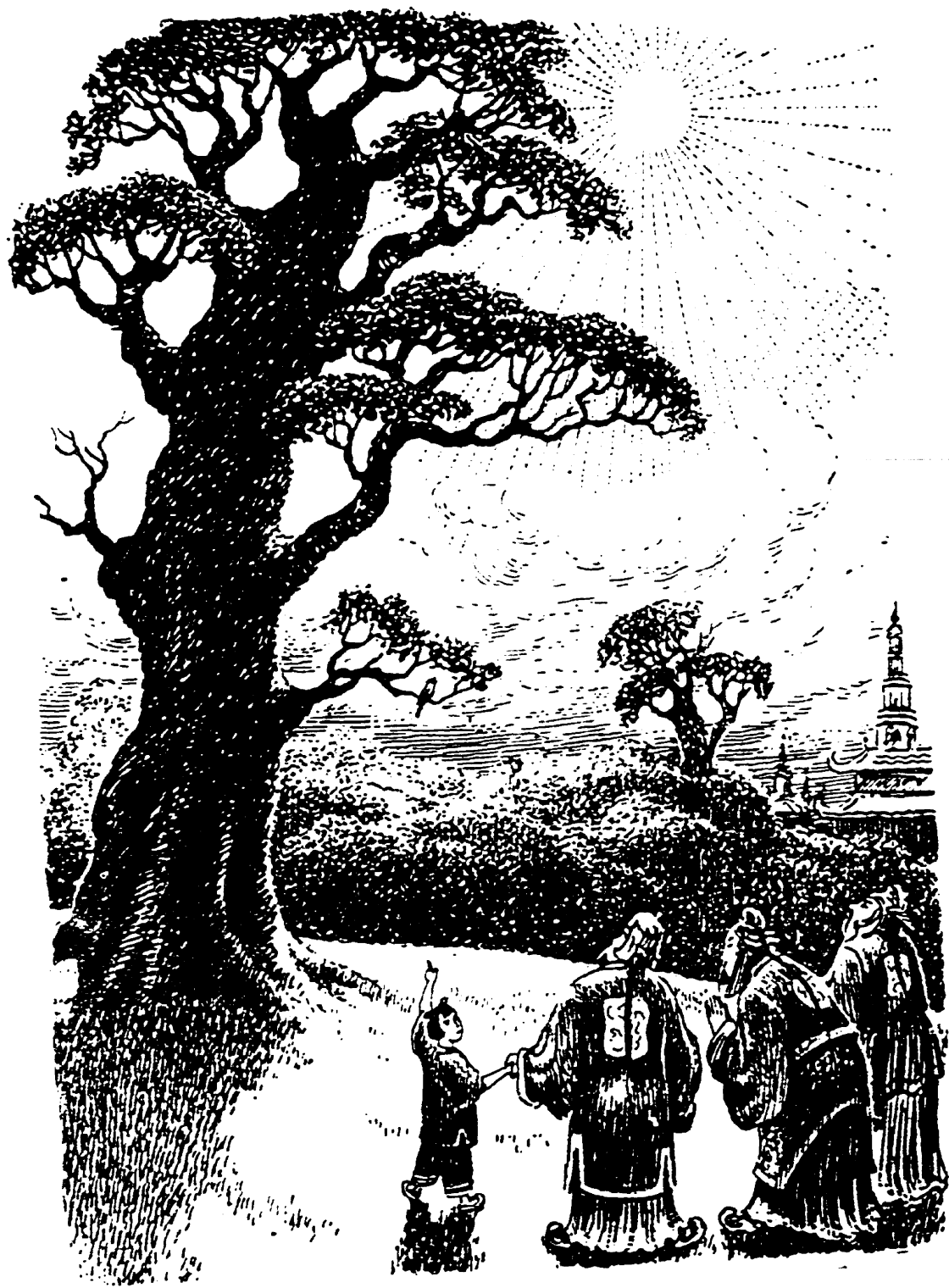
— סאלאָווייטשיקל! — האָט דאָס קיכ־מידעלע אויסגערופן הויכ אפּ א קאַל. — אונדזער קייסער פארלאנגט, זאָלסט פאר אימ זינגען.
— מיטן שענסטן קאָוועד, — האָט דער סאלאָוויי געענטפערט אונ זיכ צעזונגען זייער שיינ אונ הייכיק. ער האָט געמיינט, אז דער קייסער אליין איז אויב דאָ.

— פפ, פפ! — האָט זיכ דער ערשטער מיניסטער אָנגערופן. — אייער קאָל קלינגט ניט ערגער, ווי די גלעזערנע גלעקעלעך אפן קייסערס פֿערלעכנ פאלדאכינ. איכ פארזיכער אייך, אז איר וועט האָבן באַמ קיי־סערלעכנ הויפ גרויס דערפאָלג.
— זאָל איכ עפּשער זינגען נאָכ? — האָט דער סאלאָוויי א פרעג געטאָן.

— ווארט אויס, הער סאלאָוויי, — האָט זיכ דער ערשטער מיניסטער אָנגערופן. — זיין מאיעסטעט, דער קייסער אונדזערער, לאדט אייך איין היינט אינאָוונט אפ א הויפ־יאַנטעוון. איכ צווייפל גאָר ניט אין דעם, אז איר וועט מיט אייער פּרעכטיק געזאנג באַצויבערן זיין מאיעסטעט.
— מײַנע לידער איז בעסער צו הערן אינעם גרינעם וואלד, — האָט דער סאלאָוויי געענטפערט. — אָבער איכ וועל דאָך גערן פליען צוזאמען מיט אייך, אויב דעם קייסער איז עס נאָר ליב.

דעם פאלאצ האָט מען דערווייל זייער שיינ אויסגעפּוצט, וואָרעם אלע האָבן זיכ געגרייט צום יאַנטעוון. אינ די פּאַרצעלמען ווענט אונ אינעם גלעזערנעם דיל האָבן זיכ אָפּגעשפיגלט טויזנטער גאָלדענע לאַמטערנע־לעך, אונ די הערלעכסטע בלומען זיינען געווען אויסגעשטעלט אין ריי־ען, אונ זייערע גלעקעלעך האָבן זיכ צעקלונגען פונעם אומגעלויפ אונ פונעם ווינט, וואָס די טירן האָבן אָנגעיאָגט. סײַז געווען אזא טומל מיט אזא געקלאַנג, אז די מענטשן האָבן זייער אייגענעם קאָל ניט געהערט. אינמיטן זאל איז געזעסן דער קייסער אליין. פונקט אנטקעגן דעם קייסערלעכנ טראָן האָט מען צוגעפּאסט א הויכנ גאָלדענעם שטאנג, אונ אפ זיין סאַמע שפיצ איז געזעסן דער סאלאָוויי.

אלע הויפלײט זיינען פּיגעווען אפן יאַנטעוון. דאָס אָרעמע קיכ־מידע־דע האָט אויב געקריגן דאָס רעכט צו שטיין הינטער דער טיר, ווייל דער ערשטער מיניסטער האָט זי פאלוינט אונ איר געשענקט דעם טיטל פון א ווירקלעכער הויפ־קעכנ. אלע זיינען געווען אויסגעפּוצט אינעם שענסטן, וואָס זיי האָבן נאָר פארמאָגט, אונ קיינער האָט קיין אויג ניט אראָפּגע־

נומען פונעם קליינעם גרויען פייגעלע. אפילע דער קייסער אליין האָט
געדיקט א שאַקל געטאָג מיטן קאַפּ.

דאָ האָט זיך דער סאָלאָווי צעזונגען אזוי ווונדערשיין, אזוי פּיין, אז
בא דעם קייסער האָבן זיך באוויזן טרערן אין די אויגן, און די טרערן
האָבן זיך גענומען קיילען איבער זינע באַקן. אפּ דעם קוקנדיק, האָט
דער סאָלאָווי גענומען זינגען נאָך שענער, אז דאָס געזאָג איז אַרײַן
געדרונגען גלייך אין האַרצן אַרײַן. דער קייסער איז געוואָרן אזוי אופֿ
געדייגט, אז ער איז גרייט געווען שענקען זיין גאָלדן פּאַנטעפּעלע דעם
סאָלאָווי, ער זאָל דאָס טראָגן אפּן האַלדז. אָבער דער סאָלאָווי האָט
אימ באַדאַנקט, ווײַל ער איז שוין אָן דעם אויך געווען גענוג באלוינט.

— איך האָב געזען, — זאָגט ער, — טרערן באַם קייסער אפּ די אויגן,
און פאַר מיר איז דאָס דער בעסטער לויב. — און דער סאָלאָווי האָט זיך
ווײַטער צעזונגען מיט זיין זיסער, געפּענטשטער שטימ.

— אַך, ווי פּרעכטיק! — האָבן די הויפֿ-דאַמען איבערגעשריגן איינע
די צווייטע. און זיי האָבן פּונ דעמלט אָן און ווײַטער געהאַלטן וואַסער
אין מויל, קעדיי סע זאָך פּא זיי גולקען, ווען זיי ווערן מיט עמעצן ריידן.
זיי האָבן געמיינט, אז אזויאַרום ווערן זיי אויך סאָלאָוויטשיקלעך. סײַז
אָבער ניט פּונ די גרינגע זאַכן. וואָס איז דאָ פאַראַן אַסאַך צו ריידן,
דעם סאָלאָווי האָט טאַקע אפּ אַן עמעס געגליקט.

דער סאָלאָווי האָט געקריגן באַם הויפּ א פּאַזונדער צימער, ער האָט
געהאַט די מעגלעכקייט אַרויספּליען שפּאַצירן: באַטאָג צוויי מאָל און איין
אָוונט איין מאָל. דערצו האָט מען אים צוגעשטעלט צוועלפּ דינער, און
באַם אַרויספּליען שפּאַצירן האָט יעדער דינער יגעהאַלטן אין האַנט איין
עק פּונעם זינדענעם באַנט, וואָס איז מיטן צווייטן עס געווען צוגעבונדן
באַם סאָלאָווי צום פּיסל. עמעס, קיינ גרויסן פאַרגעניגן האָט ער שוין
פּונעם דאָזיקן שפּאַציר ניט געקאַנט האָבן.

די גאַנצע שטאָט האָט שוין גערעדט וועגן דעם ווונדערלעכען פּויגל.
און טאַמער פּלעגן זיך פּאַגעגענען צווייען אפּ דער גאַס, האָט מען
באַלד געקאַנט הערן, ווי דער ערשטער הייבט אָן „סאָל“ און דער צוויי-
טער ענדיקט „אָוויי“. פּייס-מייסע פּלעגן פּיידע א זיפּצ טונ, ווײַל זיי האָבן
גלייך איינס דאָס צווייטע פאַרשטאַנען. נו, און עלפּ קרעמער האָבן גלייך
אַ נאָמען געגעבן זייערע קינדער נאָכן סאָלאָווי, אָבער קיינ איינער פּונ
זיי האָט דאָך ניט געהאַט קיינ קאָל צום זינגען.

איז איינעם א שיינעם פרימאָרגן איז אָנגעקומען אפן קייסערס נאָמען
א פּעקל, וווּ ס'איז פּונויבן געווען אָנגעשריבן „דער סאַלאָוויי“.
— דאָס מוזאָוואַדע זיין א נים פּונד וועגן אונדזער באַרימטן פּויגל, —
האָט דער קייסער געזאָגט.

נאָר ער האָט גראַדע נישט
געטראָפּן. דאָס איז געווען נישט
קיינ פּונד, נאָר א קליין קונסט-
ווערק, אינגעפּאקט איז א ספּע-
ציעלן שאַכטל. דאָס איז געווען
א קינסטלעכער סאַלאָוויי, וואָס
איז אינגאנצן געמאַכט לויטן
מוסטער פּונעם לעפּעדיקן.
מיטן איינעם כּילעק נאָר, וואָס
דער איז אינגאנצן אָפּגעשאַטן

געווען מיט די מענטשן, רופינען און סאפּירן. מע האָט מער נישט גע-
דארפּט, ווי נעמען דעם קינסטלעכן פּויגל און אימ אָנציען, אזוי
פּרעג ער גלייב נעמען און אויסזינגען איינע פּונד די לידלעך, וואָס
דער עמעסער סאַלאָוויי האָט געזונגען. ביים מיסע נאָכ פּרעג דאָס קינסט-
לעכע פּייגעלע שאַקלען מיטן עקל ארום און אראָפּ און גלאנצן מיטן
גאָלד און מיטן זילבער. באַם נייעם פּויגל אפּן האַלדז איז געהאנגען א
סטענגע, און דאָרטן האָט זיך אזוי געשריבן: „דעם יאַפּאַנישן קייסערס

סאלאָוויי איז גארניט מיט נישט אקעגן דעם סאלאָוויי, וואָס דער זינע-
זישער קייסער פארמאָגט!"

— דאָס איז פּרעכטיק! — האָבן אלע אויסגערופן, און דעם, וואָס האָט
דעם קינסטלעכע פויגל געבראכט, האָט מען פאלד געשענקט דעם טיטל:
דער קייסערלעכער צושטעלער פון הויפּט-סאלאָווייען.

— איצטער, — מאכט דער קייסער, — זאָלן ביידע סאלאָווייען זינגען
צוזאמען. איך וויל הערן, וואָס פאר א דועט עס וועט זיך באקומען!

העלפט דאָך ניט, אז מע הייסט, דארפ מען זינגען. אָבער עס קומט
פון דעם גארניט ארויס, ווייל דער עמעסער פויגל זינגט זיך אפ זיין
שטייגער, און באמ קינסטלעכע פויגל גייט עס אפ פרוזשינעס.

— ס'איז ניט זיין שוהד, — מאכט דער קאפעלמייסטער. — ער האָט זיך
זיין פעסטן טאקט און ער שפילט אינגאנצן לויט מיין באזונדער שול. אָט
זאָל דער קונסט-פויגל זינגען איינער אליין.

און דער קינסטלעכער סאלאָוויי האָט מיט זיין זינגען אויסגענומען
בא די הויפּט-לייט, אזויווי דער עמעסער, און דערצו האָט ער נאָך געהאט
די מילע, וואָס ער זעט אויס אזוי ליב, ער גלאנצט דאָך און שימערירט,
פונקט ווי דער בראסלעט און די האלדז-פענדער בא די רייכע הויפּט-
דאמען.

דריי און דרייסיק מאָל האָט דער קינסטלעכער פויגל אָפגעזונגען
איינע און די זעלבע זאך, און ער איז ניט מיד געוואָרן.

די הויפּט-לייט וואָלטן זיך ניט אָפגעזאָגט אים נאָכאמאָל הערן, אָבער
דער קייסער האָט געהאלטן, אז מע דארפ עפעס לאָזן אָפזינגען דעם
לעבעדיקן סאלאָוויי אויך. אָבער ווי-זשע איז ער?

לאָזט זיך אויס, אז קיינער האָט ניט באמערקט, וויאזוי דער עמעסער
סאלאָוויי האָט זיך א גאָז געטאָן צום אָפענעם פענצטער און איז אוועק-
געפּלויגן צו זיך אינ די גרינע וועלדער אריין.

— א שיינע מיסע, — האָט דער קייסער א זאָג געטאָן, און אלע הויפּט-
לייט האָבן גענומען זיך לערנען און פלובן דעם סאלאָוויי. ס'איז נאָך אינער-
געצ ניט געהערט געוואָרן, אז עמעסער זאָל זיך דערלויבן זיין אזוי
אומדאנקבאר.

— אבי דער פעסערער פויגל איז בא אונדז געבליבן! — האָבן זיך די
הויפּט-לייט דערפרייט, און דער קינסטלעכער סאלאָוויי האָט געמוזט אָפזיין-
גען זיין איין און איינציקע ליד דאָס פיר און דרייסיקסטע מאָל. דער

אווילעם האָט זי גערן געהערט, וואָרעם זיי האָבן זי נאָכ אלץ ניט גע-
קענט אפּ אויסווייניק. ס'איז געווען שווער צום איבערנעמען.

דער קאפעלמייסטער האָט געהאלטן אין איינ לויבן דעם קונסט־פּויגל,
און האָט אלעמען פארזיכערט, אז ער איז בעסער פונעם עמעסן פּויגל,
ניט נאָר מיט זיינ אויסערלעכן אויסזען און מיט די פּיל טייערע דימענטן,
ער איז בעסער אויב מיט זיינע אינערלעכע מילעס.

— אָט זאָל אומיסטן מײַן הערשער דער קייסער זאָגן, ווי אויב איר,
געערטע הערן: באַמ לעבעדיקן פּויגל קאָן מען קיינמאָל פּרײַער ניט וויסן,
וואָס ער וועט זינגען, און באַמ קינסטלעכן פּויגל איז אלץ באַשטימט פון
פּרײַער. איינמאָל פאַר אלעמאָל: דעם דאָזיקן פּויגל, אז מע וויל, קאָן מען
אפּילע עפענען, פּאנאנדערשרויפּן און א קוק טון, ווי עס גייען דאָרטן
די וואליקלעך, די רעדלעך און די פּרוזשינעס, וויאזוי איינס פּארטשע-
פּעט דאָס צווייטע.

— אָ, איב האָב דאָך פונקט אליין אזוי געקלערט, — האָט יעדער איי-
נער פון די הויפּדייט געענטפערט, און דער קאפעלמייסטער האָט געקריגן
די דערלויבעניש ווייזן דעם קומענדיקן זונטיק פּארן גאַנצן פּאַלק דעם
נייעם זינג־פּויגל.

— זאָל אימ דאָס פּאַלק הערן, ווי ער זינגט, — האָט דער קייסער
באפוילן.

דאָס פּאַלק האָט אויסגעהערט דעם פּויגל און איז געוואָרן אזוי איי-
בעראשט, פונקט ווי עס וואָלט זיך אָנגעטרונקען מיט גוטער טיי. די כיי-
נעזער האָבן דאָך זייער ליב שטאַרקע טיי.

אלע האָבן אין איינ קאָך אויסגערופּן: „אָ!“ מע האָט אופּגעהויבן ארום
די ווייז־פּינגער און מע האָט צוגעשאַקלט מיט די קעפּ. פּלויז די אָרעמע
פּישערס — זיי איז דאָך אויסגעקומען צו הערן דעם עמעסן סאָלאָווי —
האָבן געטיינעט:

— יאָ, א קאָל האָט ער ניט קיינ שלעכטס, אין אייניקע פּראָטימ אין
ער שיר ניט געגליבן צום עמעסן סאָלאָווי, נאָר עפעס פּעלט אימ, וואָס
אזעלעכס, ווייסן מיר אליין ניט.

לויט דעם קייסערס א ספעציעלן באַפעל איז אויסגערופּן געוואָרן
איבערן לאַנד, אז דעם עמעסן סאָלאָווי ווערט פּאַרפּאַטן זיך צו געפּינען
אינעם היגן קעניגרייך.

דער קינסטלעכער סאָלאָווי איז געלעגן אט א זיידענעם קישן פונקט

אנדערשטען, 5.

אנטקעגן דעם קייסערס געלעגער. ארום אימ זינען געלעגן אלע שאצ-
פארע זאכן, וואָס מע האָט אימ אָנגעשענקט. אפּן האַלדז איז נא אימ גע-
האַנגען דעם קייסערס גאַלדן פּאַנטעפּעלע. דער קינסטלעכער פּויגל האָט
געקריגן א ספּעציעלן טיטל: „דער הויפּט-זינגער פּונעם קייסערס נאכ-
טישן טישל, ערשטער ראנג פּונ דער לינקער זייט“. דער קייסער האָט
געהאַלטן פּאַד וויכטיקער די זייט וווּ דאָס האַרצ געפינט זיך. און דאָס
האַרצ אפּילע באַם כינעזישן זער געפינט זיך אינ דער לינקער
העלפּט.

דער קאַפּעלמייסטער האָט אָנגעשריבן וועגן דעם קינסטלעכן סאַלאַ-
וויי פינף און צוואַנציק גראָבע ביכער, וואָס זינען פּול געווען מיט די
סאַמע שווערסטע און פאַרפּלאַנטערסטע כינעזישע ווערטער. אָבער אלע
הויפּלייט האָבן פאַרזיכערט, אז זיי האָבן די דאָזיקע ביכער געלייענט
און אלע פאַרשטאַנען, וואָרעם אויב ניט, וואָלטן זיי דאָך געווען די
ערגסטע נאַראַנימ און זיי וואָלטן געקריגן שטעקנס איבער די
ביכער.

אזוי האָט זיך עס געצויגן א גאַנצ יאָר צייט. דער קייסער, די הויפּ-
לייט און אפּילע דאָס גאַנצ פּאָלק האָבן שוין געקענט אפּ אויסווייניק יע-
דעס פּיצעלע פּונעם קינסטלעכן פּויגלס ליד. און דערפאַר טאַקע איז ער
זיי נאָך בעסער געפּעלן געוואָרן, ווייל זיי האָבן געקאַנט מיטזינגען מיטן
פּויגל צוזאַמען: „צווי, צווי, צווי! גליוק, גליוק, גליוק“. די גאַסנ-יינגער-
לעך פּלעגן קעסיידער זינגען: „צווי — צווי — צווי, גליוק — גליוק — גליוק“,
און אפּילע דער קייסער אליין פּלעג שטילערהייט צוזינגען דאָס זעלבע.
דאַרפּ מען נאָך עפּעס שענערס?!

טרעפּט אָבער אינ איינעם אַן אַוונט, אז דער קינסטלעכער פּויגל זינגט
פאַרן קייסער זיין ליד. דער קייסער איז זיך געלעגן אפּן געדעגער און
האַט אלע אויסגעהערט. פּלוצעם האָט באַם פּויגל אינעווייניק עפּעס גע-
נומען שאַרפען און זשעמזשען, די רעדעלעך האָבן זיך אינעווייניק צע-
טראָגן און זינען מיטאַמאַל פאַרשטומט געוואָרן.

דער קייסער איז גלייך אופּגעשפרונגען פּונ זיין געלעגער און באַפוילן,
מע זאָל אימ שוין ברענגען אהער זיין ליבמעדיקער. אָבער וואָס האָט
דאָ יענער געקאַנט אופּטון? היילן האָט ער דאָך נאָר געקאַנט לעבעדי-
קע מענטשן. אויב אזוי, האָט ער גלייך געשיקט נאָכן זייגער-מייסטער.
דער זייגער-מייסטער האָט אופּגעעסנט באַם פּויגל דעם פּויך, האָט זיך

גענומען דארטן פארקען מיט די רעדעלעך, האָט צוגעשרויפט א פּאַר שרייפּעלעך, דערנאָכדעם האָט ער געמאָלדן, אז זינגען וועט ער, דער פויגל, נאָר מע דארף זיך מיט אים באַגיינ זייער פּאַרזיכטיק, ווייל די קליינע ציינדעלעך אפּ די רעדלעך האָבן זיך אָפּגעריבן און קיינ נמע צומאכן, אז דער פויגל זאָל זינגען אזוי גוט ווי פריער, קאָן מען ניט.

איז טאקע געוואָרן גוט שלעכט. איצט האָט מען שוין געלאָזן דעם פויגל זינגען מער ניט ווי איינ מאָל אינ יאָר — דאָס איז שוין אויך גע- ווען אסאך. דער קאפּעלמייסטער איז ארויסגעטראָטן מיט א קורצער רע- דע, וואָס איז געווען אַנגעשפּיקעוועט מיט אסאך שווערע ווערטער, און ער האָט געזאָגט, אז דער פויגל איז פונקט אזוי גוט, ווי פריער, און דערום איז עס אזוי געפליבן, אז דער פויגל איז פונקט אזוי גוט, ווי פריער.

אזוי זיינען דורכגעגאנגען גאנצע פינף יאָר. און דאָס לאַנד האָט בא- קומען א ווירקלעך טרויעריקע יעדזע, אז דער קייסער איז קראַנק און האלט באַם שטארבן. די מיניסטערן מיט די הויפּלמיט האָבן שוין אָפּגע- רעדט וועגן א נייעם קייסער. און דאָס פּאָלק האָט זיך געשטופּט פאַרן טויער און געפרעגט באַם ערשטן מיניסטער, וואָס מאכט עפעס דער אל- טער קייסער.

— פּפּ! — האָט דער ערשטער מיניסטער געענטפּערט און א שאַקל געטאָן מיטן קאָפּ.

קאלט און פלייך איז דער קייסער געלעגן אפּ זיינ פּרעכטיקן געלע- גער. באַ אלע הויפּלמיט איז געפּויעלט געווען, אז דער קייסער איז שוין טויט. און דערום האָט זיך יעדערער פונ זיי געפּילט גיכער זיך פאַרנייגן און באַגריסן דעם נייעם. די הויפּדינער זיינען אומגעלאָפּן הייַ און צוריק איבערן פּאלאצ און אויסגעשמעקט די לעצטע נייע, און די קאמערדינערס, יענע האָבן פאַרבראכט צווישן זיך געמיטלעך באַ א גלעזל קאווע. איבער אלע זאלן און דורכגעגאנגען זיינען געווען אויסגעשפּרייט טייערע טעפּיי- כער, קעדיי צו פאַרטויפּן דעם גערויש פונ די טריט, און דערום האָט אינ פּאלאצ געהערשט א טויטע שטילקייט.

אַבער דער אלטער קייסער איז נאָך ניט געווען טויט, ניט געקוקט דע- רופ, וואָס ער איז געלעגן אפּ זיינ גרויסארטיק בעט אינגאנצן אומבא- וועגלעך און פלייך אונטער די סאַמעטענע גארדינען מיט די שווערע

גאלדענע קוטעסן. דאָרטן, גאנץ אויבן, איז דאָס פענצטער געווען אָפֿן
און די לעוואָנע האָט אהער ארײַנגעקוקט און באשײַנט אי דעם קײסער,
אי דעם קײנסטלעכע פּױגל.

דער אלטער קײסער האָט, נעבעכ, קױם געאַטעמט. סײַהאַט זיך אײַם
געדוכט, אז עמעצער זיצט בא אײַם אפֿ דער ברוסט. ער האָט פּאַמעלעכע
אופגעפֿנט די אויגן און דערזען, אז אפֿ דער ברוסט זיצט בא אײַם דער
מאלעכאַמאָוועס אײַן. דעם קײסערס קרוין האָט ער אָנגעטאָן זיך אפֿן
קאָפֿ, אײַן אײַן האנט האלט ער דעם קײסערס גאַלדענע שווערד, און אײַן
דער צווייטער — זײַן פּרעכטיקע, רײַכע פּאַן. און ארױם-און-ארום פֿון צווישן
די סאַמעטענע גאַרדינענ-פּאַלדן דוכט זיך אײַם, אז סײַ קוקן אפֿ אײַם מאָד-
נע קעפֿ אזעלכע. אײַניקע זײַנען בײַז און העסלעכ, און אנדערע זײַנען
ליבלעך און שײַן. אָבער די בײַזע זײַנען אסאך מערער אײַן צאָל. דאָס זײַ-
נען געווען דעם קײסערס גוטע און שלעכטע מײַסימ, וואָס האָבן אפֿ
אײַם געקוקט פֿונקט אצינד, ווען דער טױט איז בא אײַם געזעסן אפֿ דער
ברוסט.

— דו געדענקסט כאָטש אָט דאָס און דאָס? — שעפֿטענע צו אײַם די
קעפֿ אײַנער נאָכן צווייטן. — און צײַ געדענקסטו אָט דאָס און דאָס? — און
די קעפֿ האָבן אײַם אָנגעדערציילט וועגן אזױפֿיל זאַכן, אז באַם קײסער
האָט זיך געזעצט א קאלטער שווייס אפֿן שטערן.

— דאָס געדענק איך נײַט, — בעט זיך דער קײסער, — און דאָס האָב
איך נײַט געוויסט. מוזיק! דערלאנגט אהער מוזיק! פּויקט מיר אײַנעם
גרויסן כײַנעווישן קעסל-פּױק, וואָרעם איך ווײַל מער נײַט הערן זײַערע
רײַד.

אָבער די קעפֿ האָבן נאָך אלץ געהאלטן אײַן דערצײלן, און דער
טױט איז געזעסן, ווי א כײַנעזער, און האָט בא יעדן וואָרט צוגעשאָקלט
מײַטן קאָפֿ.

— מוזיק! דערלאנגט אהער מוזיק! — האָט זיך דער קײסער צעשריגן, —
דו, גאַלדענער פּױגל, זײַג מיר דו! איך האָב דאָך דיך באשאַנקען מײַט
גאַלד און מײַט דײַמענטן. איך האָב דיר אופגעהאַנגען אפֿן האַלדז מײַן
גאַלדן פּאַנטעמעלע! זײַג, בעט איך דיך, זײַג!

אָבער דער פּױגל האָט געשוויגן. סײַז נײַט געווען, ווער עס זאָל אײַם
אָנצײַען, און אנדערש זײַגען קאָן ער דאָך נישט. און דער טױט הערט נײַט
אופֿ צו קוקן אפֿן קײסער מײַט זײַנע גרויסע, לײַדיקע לעכער אײַן די

אויגנבעסטן, און ארום איז אזוי שטיל, אוי, ווי שרעקלעך שטיל ס'איז!
פלוצעם דערטרעגט זיך פונעם פענצטער א ווונדערלעך געזאנג. דאָס
איז געווען דער קליינער לעבעדיקער סאָלאָווי, וואָס איז געזעסן אינ-
דרויסן אפ א צוויגעלע. ער האָט זיך דערוויסט, אז דער קייסער איז אינ-
א נויט, איז ער גלייך געקומען צו פליען אימ זינגען טרייסט און האָסע-
נונג. וואָס מער ער האָט געזונגען, אלץ בלאסער זיינען געוואָרן די גע-
שפענסטער. דאָס פלוט האָט גענומען, וואָס ווייטער, אלץ שטארקער צוקר
מען אינעם קייסערס שוואַכע גלידער, און וואָס דארפ מען מער, אפילע
דער מאלעכאמאָועס האָט זיך גענומען איינהערן און זיך אָנגערופן אינ
דער שטיי:

— נאָך, פייגעלע, נאָך.

— וועסטו אָפגעבן דעם קייסער זיין שאצבארע שווערד? — פרעגט דער
סאָלאָווי. — און די פאָן? און די קרוין?

און דער מאלעכאמאָועס האָט אָפגעגעבן דעם קייסער זיינע שאצבאר-
קייטן איינס נאָך איינס. און דער סאָלאָווי זינגט זיך ווייטער. ער האָט גע-
זונגען, געזונגען וועגן דעם שטילן צווייטער, וווּ ס'ע פליט דער בעז און
ס'ע שמעקן די ווייסע רויזן, און דאָס פרישע גראַז אפ די קוואַרימ ווערט
באפייכט פון די מענטשישע טרערן, וואָס קומען באוויינען זייערע נאָענ-
טע פארשטאַרבענע פריינט... דאָ האָט זיך דער מאלעכאמאָועס מיטאמאָל
פארבענקט נאָך זיין שטילן גאַרטן, און ער האָט אוועקגעשוועבט, ווי א
קאלטער ווייסער בעפל, דורכן פענצטער ארויס.

— א דאנק, א דאנק, דו הימלש קליין פייגעלע, — האָט זיך דער קיי-
סער אָנגערופן. — איך קען דיך גוט. איך אליין האָב דאָך באפוילן, מע
זאָל דיך ארויסטרעבן פון מיין לאנד און פון מיין קעניגרייך, און איצט
האָסטו מיט דיין געזאנג אָפגעשטויסן פון מיין בעט די געשפענסטער, דעם
טויט אליין האָסטו מיט דיין געזאנג צוגענומען פונדאנען. מיט וואָס זאָל
איך דיך איצט באלוינען?

— דו האָסט מיך שוין באלוינט, — האָט דער פויגל געענטפערט. —
איך האָב געזען טרערן בא דיר אפ די אויגן דאן, ווען איך האָב דאָס
ערשטע מאָל פאר דיר געזונגען, און דאָס וועל איך דיר קיינמאָל נישט
פארגעסן. פארן זינגערס הארץ זיינען אזעלכע זאכן טייערער פון אלץ
אינ דער וועלט. אָבער איצט דארפסטו איינשלאָפן און ווערן פריש און
שטארק. איך וועל דיר נאָך עפעס זינגען.

און דער סאלאוווי האט זיך ווייטער צעזונגען, איז אפן קייסער אָנגע-
פאלן א זיסער דרעמל.

אך, ווי מילד און געזונט דער דאָזיקער שלאָפ איז פאר אימ געווען!
די זון האָט שוין געשיינט אין פענצטער, בעשאַס דער אלטער איז
געזונט און פריש אופגעשטאנען. פון די הויפלעך איז אימ קיינער ניט
געקומען געוויירע ווערן, ווייל אלע האָבן געמיינט, אז ער איז שוין לאנג
טויט. אָבער דער סאלאוווי איז נאָך אלץ געזעסן באַם פענצטער און גע-
זונגען.

— איצט דארפסטו בלייבן באַ מיר אפשטענדיק, — האָט זיך דער קייסער
אָנגערופן. — דו וועסט זינגען דאן, ווען וועסט נאָר אליין וועלן. איך דעם
קינסטלעכען פויגל וועל איך צעברעכן אפ שטיקשטיקלעך.

— טו עס ניט, — האָט דער סאלאוווי געענטפערט. — ער האָט דיר גע-
דינט, מיט וואָס ער האָט נאָר געקאָנט. הייט אימ אָפּ. ווי דו האָסט אימ
פריער אָפּגעהיט. איך קאָן ניט פֿויען אין פאלאצ מיין נעסט, און מיר
איז דאָ ניט גוט צו וווינען. דו דערלויב מיר נאָר צו דיר קומען אמאָל, ווען
מיר וועט זיך אליין פארגלוסטן. איך וועל זיך זעצן אפ א צווייטן באַ דיר
הינטערן פענצטער און וועל דיר פאָרזינגען געווייטע זאכן. איך וועל דיך
פארוויילן און ארופירן אפ פארשידענע געדאנקען, איך וועל דיר זינגען
וועגן גליקלעכע, און אומגליקלעכע, וועגן שלעכטס און וועגן גוטס, וועגן
אלץ, וואָס רינגלט דיך ארום און פון דיר איז עס פארפאָרגן. דער קליי-
ניקער זינג-פויגל פליט ארום אומעטום, ער טרעפט צום אָרעמען פישער
און צום פויער אונטערן דאך. יענע וווינען ווייט פון דיר און פון דיין
הויף. מיר איז דיין הארץ ליבער פון דיין קרוין. איך וועל אלעמאָל
קומען צו פליען און זינגען פאר דיר, אָבער איך זאך מוזסטו מיר
צוואַנגן.

— אלץ, — האָט דער קייסער אויסגערופן און זיך אופגעשטעלט אין
זיין גאנצן קייסערלעכען פראכט. ער האָט זיך אליין געבראכט אין אָרדע-
נונג, און די שווערע גאָלדענע שווערד האָט ער געהאלטן צוגעדריקט
צום הארצן.

— בעסט וויל איך דיך נאָר איין זאך: זאָג ניט אויס פאר קיינעם וועגן
דעם, אז דו האָסט לעז זיך א קליין פייגעלעך. וואָס דערציילט דיר אלץ-
דינג אויס. אז דו וועסט אזוי טון, וועט עס זיין בעסער.
און באַ די רייד איז דער סאלאוווי אייפקגעפלוין.

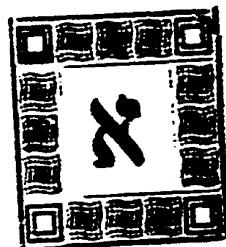
די דינער זינען אריינגעקומען כאפן א קוק אס זייער געשטארבענעם
קייסער, אבער זיי זינען מיטאמאל געבליבן שטיין, און דער קייסער האָט
זיך צו זיי דער ערשטער געווענדעט:
— א שיינער און פינער גוטמאָרגן זאל אייך זיין!

דער פליענדיקער קאסטן

מאָל איז געווען א סויכער, איז ער געווען אזוי רייכ, אז ער האָט געקאָנט אויספלאסטערן א גאנצע גאס מיט זילבערנע מאטפייעס און נאָכ עפּשער א קליין סיטקעלע פאר א צוגאָב. אָבער ער איז גאָר ניט געווען אזא נאר, אז ער זאָל זיך פארנעמען מיט אזעלכע זאכען. ער האָט שוין גראדע געוויסט, וואָס צו טון מיטן געלט. — האָט ער ערגעץ פארטאָן א שילינג, האָט ער שוין געזען ער זאָל צוריק באַקן-מען א גאנצן דאָלער.

דאָס איז שוין געווען איינמאָל א סויכער. אָבער אז ער האָט אויסגע- לעבט זינע יאָרן, איז ער אוועקגעשטאָרבן.
דאָס גאנצע געלט זינס האָט אָפּגעיאַרשנט דער זון. דער דאָזיקער זון האָט זיך געלאָזט ווילגיין און אָנגעהויבן לעבן א טאָג. ער האָט גע- מאכט בעלער, פלעג אומגיין אס מאסקאראדן, טון געלט-אסיגנאציעס פלעג ער מאכען שלענג און זיי לאָזן אינדערלוסטן, און גאָלדענע רענד- לעך פלעג ער שמיצן אין טיך, אָנשטאָט קליינע שטינדלעך. אפּ אזא

אויפן האָט דאָס געלט זיך געקאָנט ליכט צעקריכנ, און ס'איז טאקע אזוי געשען. איז א קורצער צייט ארום האָט זיך דער יונגערמאן ארומגעקוקט, אז ער איז געבליבן מיט פיר קופערנע שילינג, און צום אָנטונ פארמאָגט ער אויך בער ניט ווי איין פאָר פאנטעפל און דעם אלטן שלאָפראָק. זינע אלע גוטע־פריינט, וואָס פלעגן אים אפ קיין טראָס ניט אָפלאָזן, ווען ער האָט געשאַטן מיט געלט, האָבן זיך איצטער געמאכט פון אים ניטוויסנדיק. זיי פלעגן אפילע גיין דורך אן אנדער גאס, קעדיי זיי זאלן זיך מיט אים פארשפאָרן טרעפן. בלויז איינער פון זינע געוועזענע פריינט איז נאָך געווען נישקאַשע פון א מענטש. האָט ער צוגעשיקט דעם סויכערס זון אן אלטן קאסטן מיט דריי ווערטער: „פאק זיך אייני.“ איז עס טאקע זייער שיינ פון יענעם זייט. אָבער אז ער האָט גאָר ניט וואָס איינצופאקן אהיני! וואָס־זשע טוט ער? נעמט ער און זעצט זיך אליין אהיני אריין. און געווען איז עס א קאסטן ניט קיין פראַסטער. אז מע טוט פון אינעווייניק א דריק דאָס שלעסל, הייבט ער זיך אופ און לאָזט זיך פליען.

דעם סויכערס זון האָט אזוי געטאָן. האָט זיך דער קאסטן געגעבן א הייב און דורכנ קוימען גלייך אינדרויסן ארויס ביז צו די סאמע וואָלקנס. ער פליט, און דער אונטערדעק פונעם קאסטן קנאקט. ציטערט ער, דעם סויכערס זינדל, וואָס וועט ער טון, אויב דער אונטערדעק וועט צעפלווינגן ווערן אפ קליינע שטיקלעך, און ער וועט נעמען פאלן פון אזא מיני הייב. נאָר ביים מיסע האָט זיך דער קאסטן אליין גענומען אראָפלאָזן, און ער האָט זיך אָפגעשטעלט גראדע אין טערקן.

דער יאט האָט גענומען דעם קאסטן און אים באהאלטן אין וואלד צווישן שרוקענע בלעטער, און אליין איז ער אוועק אין שטאָט אריין. דאָ האָט ער זיך זייער שיינ געקאָנט ווייזן אין זיין האלבאַשע, ווייל די טערקן גופע גייען דאָ אויב אלע אינ שלאָפראַק און אינ פאנטעפל. אזויווי ער גייט, באגעגנט ער אן אַם מיט א קליין קינד אפ די הענט.

— זאָג מיר, דו טערקישע אַם, — מאכט דער סויכער־זון צום ווייבל, — וואָס איז עס פאר א פאלאצ אָטאָ שטייט, פארוואָס איז ער אזוי גרויס און פארוואָס זינען דאָ די פענצטער אזוי הויב אוועקגעשטעלט? — דאָ וויינט דעם קעניגס טאָכטער, די פרינצעסן, — האָט אים די אַם געענטפערט. — מע האָט איר אמאָל פירגעזאָגט, אז דער כאָסן, וואָס וועט

זי קומען נעמען, וועט איר ברענגען פיל אומגליק, דערום לאזט מען צו איר קיינעם ניט צו אינ די טעג, ווען דער קעניג מיט דער קעניגין זינען דעם איר ניטאָ.

— א דאנק, — מאכט צו איר דער סויכער-זון, — און ער איז אוועקאין וואלד, האָט זיך צוריק אריינגעזעצט אין קאסטן אריין און איז ארויפגע- פלויגן אפן דאך פונעם הויכן שלאָס, און דורכן פענצטער איז ער אריין געקראָכען גלייך צו דער פרינצעסין.

די פרינצעסין איז גראדע געלעגן אפ דער קאנאפע און איז געשלאָפן. זי איז אָבער געווען אזוי שיינ און געראָטן, אז דער סויכער-זון האָט זיך ניט געקאָנט איינהאלטן און זי געמוזט א קוש טון. פונעם קוש האָט זיך די פרינצעסין אופגעכאפט נישט טויט, נישט לעבעדיק און זיך זייער דערשראָקן. אָבער אזויווי ער האָט איר געזאָגט, אז ער איז דער טערקיי שער גאָט און ער איז אהער אראָפגעקומען פונעם הימל, איז שוין איר די זאך געוואָרן מערער צום הארצן.

האָבן זיי זיך ביידע אוועקגעזעצט איינס לעבן צווייטן, און דעם סוף- כערס זון האָט איר אָנגעהויבן דערציילן שיינע מיסעס.

דער פרינצעסין איז עס אלץ וויל געפעלן, און אז ער, דער באַכער, האָט איר געזאָגט, אז ער וויל פאר איר כאסענע האָבן, האָט זי אים גע- ענטפערט:

— מיטן שענסטן קאוועד.

דערפֿון האָט זי נאָך ניט פארגעסן צוגעבן, אז צוליב דעם מוז ער זיך אראָפּווייזן אהער אפן שאפעסדיקן טאָג. אינ דעם טאָג קומען צו איר די קעניגלעכע עלטערן אפ טיי, און זיי וועלן מיט אלע קאוועדן איינ- גיין צו האָבן דעם טערקישן גאָט פאר אן איידעם.

— איך וועל דיך נאָר בעטן, — האָט זי אים געראָטן, — דו זאָלסט צו- גרייטן פונ זייערטוועגן א פאָר שיינע מיסעלעך, מינע עלטערן האָבן עס שרעקלעך ליב. די מוטער מינע, די קעניגין, האָט ליב מאָראלישע זאכן און באלערעוודיקע, און מיין פאָטער דער קעניג, ער, פארקערט, האָט ליב לוסטיקע זאכן, מע זאָל זיך קאָנען אָנלאכן צו זאט!

— אזוי פלמבט עס, — האָט דער סויכער-זון געענטפערט. — קיינע שום אנדערע כאסענע-מאטאָנעס וועל איך ניט ברענגען. שאפעס קומ איך צו פליען און ברענג מיט איינע פון מינע שענסטע מיסעס. — און זיי האָבן זיך גענומען געזעגענען. אפן אָפשייד האָט אים די פרינצעסין

געשענסט א שווערד. די שווערד איז געווען באלייגט מיט אסאך גאלדע-
נע רענדלעך, און דאָס איז פארן סויכער-זון געווען פונקט ווי גע-
פונען.

דער סויכער-זון איז גלייך אוועקגעפלוויגן אין שטאָט ארמי, האָט זיך
דאָרט איינגעקויסט א ניעמ שלאָפראָק, דערנאָך איז ער אראָפ צוריק אין
וואלד צו זיך און גענומען צוטראכטן א מיסעלע, וואָס ער האָט ביז שא-
פעס געדארפט האָבן פארטיק. און צוטראכטן א שיינ מיסעלע דאָס איז
דאָך גיט פון די גרינגע זאכן.

אז ער איז פארטיק געוואָרן מיטן מיסעלע, איז שוין אקוראט גע-
וואָרן שאפעס.

דער קעניג, די קעניג און דאָס גאנצע פאָלק זיינען שוין געזעסן בא-
דער פרינצעס און געווארט אפ אימ מיט דער טיי. מע האָט אימ אופגע-
נומען אזוי שיינ, וואָס שענער דארפ מען גאָר נישט.

— איצט וועט איר אונדז עפשער דערציילן עפעס א מיסעלע, — האָט
זיך די קעניג אָנגערופן, — אזא, וואָס זאָל האָבן אייך זיך א טיפן זיך און
וואָס זאָל זיינ גאנצ באלערעוודיק.

— און מע זאָל זיך א ביסל קאָנען אָנלאכן אויך, — האָט דער קייסער
צוגעגעבן.

— גוט, — האָט דער סויכער-זון געענטפערט און גלייך אפן אָרט אָנ-
געהויבן.

געווען זיינען אמאָל אינא א פעקעלע שוועפעלעך. די דאָזיקע שוועפעלעך
זיינען זייער שטאָלצ געווען מיט זייער הויכן ייכעס. יעדעס שפענדעלעך
פאונדער, וואָס איז פארוואנדלט געוואָרן אין א שוועפעלעך, קומט דאָך
ארויס פונעם סאמע העכסטן פוימ אין וואלד — פון דער סאָסנע.

איינמאָל ליגן זיך אזוי די שוועפעלעך אין קיב אפ דער פאָליצע צווישן
דעם פייער-געצייג און דעם אלטן אייזערנעם קעסעלעך און זיי דערציילן
אויס פאר זייערע שכינימ, וואָס ס'האָט מיט זיי זיך פאסירט אין דער יוגנט.
— יא, — מאכן זיי, — בעשאס מיר זיינען נאָך געווען אפ די גרינע

צווייגן, זיינען מיר טאקע אפ אן עמעס גרינע צווייגן געווען. יעדן
גאנצפרי און יעדן אָוונט פלעגן מיר טרינקען פרידיאנטענע טיי, דאָס
הייסט, לויטערע טראָפנדלעך טוי. דעם גאנצן טאָג פלעג די זון בא אונדז
זיצן און אונדז לויכטן, און די פייגעלעך פלעגן אונדז דארפן דערציילן
די שענסטע מיסעס. מיר האָבן זיך זייער גרינג געקאָנט אָנשטויסן, אז

אונדזער פאמיליע געהער צו דער רייכערער טייל פונ וואלד, וואָרעם די פלעטער־ביימער האָבן נאָר זומער געהאט וואָס אַנצוטונ. אָבער אונדזער שטאם איז געווען אזוי פארמעגלעך, אז מע האָט זיך פארגינט גיין גע- קליידט אין גרינע מאלבושימ סײַ זומער, סײַ ווינטער. ביז ס׳האָבן זיך באוויזן די האַלצהעקער, און ס׳איז פאָרגעקומען א גאנצע איבערקערע- ניש. אונדזער געזינד איז זיך דאן צעקראַכטן איבער דער גאנצער וועלט. דער פאָטער אונדזערער, דער שטאם, האָט געקריגט א שטעלע פונ א גראַט־מאסט אפ א פרעכטיקער שיפ, און ער קאָן אויספאָרן די גאנצע וועלט, אפי ס׳זאָל זיך אים נאָר פארוועלן. די גרויסע צווייגן האָבן אויך געקריגט פארשידענע שטעלעס. און נאָר אונדז איז אויסגעפאלן דער גוירל צו דינען דעם פראָסטן פאָלק און אופלויכטן פאר אים מיט א פלאמ- סײַער. איצט זעט איר שוין, וויארום אַזעלכע אַנשטענדיקע לײַט, ווי מיר, האָבן זיך געפאקט אהער אין קיך ארײַן?

— נו, און פא מיר האָט זיך דאָס לעבן צונויפגעלייגט גאָר אפ אן און דער שטייגער, — האָט זיך אָנגערופן דאָס אייזערנע קעסעלע, וואָס איז געשטאנען ניט ווייט פונ די שוועבעלעך. — זינט איך בין נאָר אפ דער וועלט געקומען, האלט מען מיך אין איינ שײַערן און פוצן און איז איינ שטעלן אפן פײַער. איך פארנעם זיך מיט א גאנצ וויכטיקער אר- בעט, און דעם עמעס געזאָגט, בין איך דאָ אין שטוב פארעכנט צווישן די ערשטע. ארבעטן ארבעט איך זייער אסאך, און מײַן איינציקער פאר- געניגן איז צו זיצן אזויאָ, נאָכן מיטיק, ווען איך שטיי שוין אפ דער פאָליצע ריין און אויסגעשײַערט, און פירן מיט מײַנע כאוויירן איידעלע געשפּרעכטן. מיר אלע דאָ איז קיך זײַנען ניט קיין איבעריקע ארומגייער. מיר לעבן אין די פיר ווענט. אן אויסנאם קאָן עפּשער נאָר זײַן דער עמער, אים קומט אָפּט אויס זיך דורכשפּאצירן אפ א ווײַלינקע איבערן הויפּ. נײַט דערוויסן מיר זיך אויך פאם מאַרק־קוישל. עס גייט דאָך אָפּט אפן מאַרק נאָך פראָוויאנט. אָבער עס האָט א גאטור ריידן אזוי אַזעסדיק וועגן דער רעגירונג און וועגן פאָלק, אז ס׳איז פאָשעט אומעגלעך צו הערן עס. אנומלטן האָט עס זיך אזוי צעדארשנט, אז דער אלטער טאָפּ איז פאר שרעק אראָפּגעפאלן און איז צעשפרונגען געוואָרן אפ שטיק- שטיקלעך. זאָגט זיך, וואָס איר ווילט, נאָר דאָס מאַרק־קוישל איז, לויט מײַן געדאנק, טאקע צופיל אומגעקלערט.

— דו האָסט זיך מיר אויך צופיל צעפלאַפלט, — איז די קרעסליע

פונעם פֿיער־געצײג ארויסגעשפּרונגען און האָט זיך געגעבן אזא מינ זעצ
אינעם קיזל־שטינדל, אז ס'האָבן גענומען פּליען פּונקען. — איך לייג פּאַר,
אז מיר זאָלן זיך בעסער נעמען צו פּרײלעכערע זאכּן!

— לאָזט אונדז, זאָגן די שוועבעלעך. — מיר האָבן דאָך אָנגעהויבן
ריידן, ווער ס'איז מער ייִכעס צווישן אונדז.

— לעמֿ זאָל איך זאָגן, — האָט זיך די ערדענע שיסל ארײַנגעמישט —
איך האָב גראַדע ניט ליב פּונ זיך אליין ריידן. גאָר מיילע, מע רעדט שוין,
לאָמיק אייך אויך דערצײלן עטוואָס וועגן מײַן אייגן לעבן. איך מײַן, אז
דאָס וועט איטלעכע זײַן גאנצ באַקאנט, און אלע וועלן עס פּארשטיין.
איר דארפט דאָך וויסן, אז אזוינע געשיכטעס זײַנען אנגענעמענער פּאר
אלצ. הערט־זשע אויס, איך הייב אָן: אפּן ברעג פּונעם יאמ, אונטערן
שאָטן פּונ די בוקנ־ביימער...

— דער אָנהייב איז א שײנער, — האָבן זיך אלע טעלער אָנגערופּן. —
דאָס וועט בעפּירעש זײַן א געשיכטע לויט הונדזער גוסט נאָך.

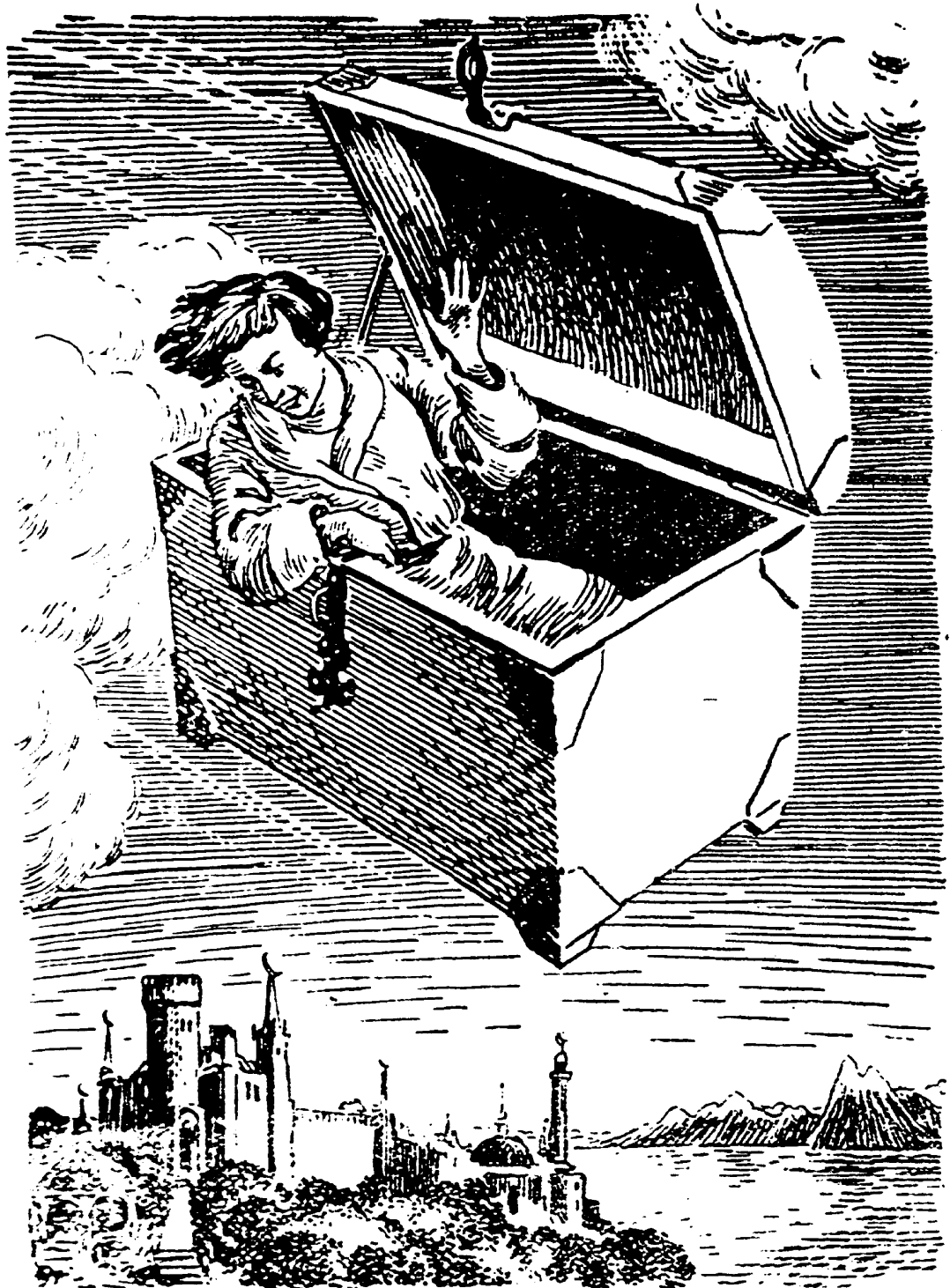
— דאָרט, — האָט די ערדענע שיסל פּאַרגעזעצט, — האָב איך אינ א
שטיל געזינד פּארבראכט מײַן יוגנט. דאָס מעפל אינ שטוב איז געווען
זייער רײַן, די דילן פּלעג מען וואשן און שאָבן, און אלע צוויי וואָכּן
פּלעג מען בײַטן די פּאַרהענגלעך אפּ די פענצטער.

— אכ, ווי אינטערעסאנט איר דערצײט עס אלצ, — האָט זיך דער
בעזעם אָנגערופּן, — מע קאָן גלייך דערקענען, אז א פּרוי דערצײלט עס.
סע גײט מאמעש דורכ א רײנקייט איבערן ליב.

— יא, ריכטיק, — מאכט דער וואסער־עמער און פּאר פּרייד איז ער
אזש אונטערגעשפּרונגען, אזוי אז א ביסל וואסער האָט זיך אפּילע א
פּדיוסקע געטאָן אפּן דיל.

די ערדענע שיסל האָט פּאַרגעזעצט איר דערצײלונג, און דער סאָפּ איז
געווען פּונקט אזוי פּײַן, ווי דער אָנהייב.

אלע טעלער האָבן זיך צעקלונגען פּאר פּאַרגעניגן, און דער קער־
בעזעם האָט ארויסגעקריגן פּונ זאמד־קעסטעלע א פּאַר בלעטלעך פעט־
רישקע, אויסגעפּלאַכטן פּונ זײ א קראנצ און אָנגעטאָן אפּ דער שיסל.
ער האָט געוויסט, אז אלע איבעריקע וועט עס שטארק ארן, דאָס איז
אײַנס, און צווייטנס, האָט ער א קלער געטאָן: „הײַנט וועל איך דער
שיסל אונטערטראָגן א קראנצ, וועט מאָרגן די שיסל מיר אויך עפעס אונ־
טערטראָגן, אז מע וועט דארפּן.“

— און איצט לאָזט מיכ גיין א טאנצ, — האָט זיך די קאָטשערע אָנגע-
רופן און זיך געלאָזט טאנצן. ס'ע שוין געווען איינמאָל א טאנצ, בעשאַס
זי האָט אלע רעגע געדארפט אונטערהייבן איר איינציקן פוס. דאָס אלטע
באציעכצ פונעם בענקל, וואָס איז געשטאנען אין ווינסעלע, האָט מער ניט
געקאָנט אויסהאלטן און געפלאצט פאר געלעכטער.

— נו, און מיר וועט מען אויך אונטערטראָגן א קראנצ? — האָט די קאָט-
שערע ענדלעך א פרעג געטאָן.

האָט מען איר צוליב געטאָן און איר אויך אונטערגעטראָגן א
קראנצ.

— אמינע פארגרעפטע לייט! — האָבן די שוועפעלעך א פורטשע גע-
טאָן צו זיך אליין.

איצטער האָט מען געדארפט, אז דער סאַמאָוואַר זאָל עפעס זינגען.
אָבער ער איז שוין געווען אויסגעקילט און ער האָט געזאָגט, אז זינגען
קאָן ער נאָר דאן, ווען ער האָט אין זיך זוּדיקע וואסער. מיילע, נו, מע
פארשטייט עס שוין. פון זיינ זייט איז עס נאָר געווען א מינ גרויסמא-
כערין. ער איז דאָך געוויינט צו זינגען נאָר בא די באלעפאטימ אפן טיש
שטייענדיק.

אפן פענצטעג האָט געשטעקט אן אלטע גענדזענע פענ, מיט וועלכער
דאָס דינסט-מיידל פלעג אמאָל עפעס פארשרייבן. די פענ האָט זיך מיט
קיינ זאך ניט געקאָנט בארימען, ס'ידן עפּשער מיט דעם, וואָס זי איז
געווען אויסגעפלעקט מיט טינט. אָבער פונקט מיט דעם האָט זיך די
גענדזענע פענ גראדע איבערגענומען: „מיילע, — זאָגט זי, — אויב דעם
סאַמאָוואַר שטייט שוין אזוי שטארק ניט אָן צו זינגען. פאר אונדז, איז
דארפ מען ניט. פון יענער זייט פענצטער הענגט א שטייגל מיט א
סאָלאָווי, וועט ער אונדז עפעס אָפּזינגען. וואָס עמעס, איז עמעס, ער
האָט זיך, נעבעך, אין ערגעץ ניט געלערנט. נאָר היינטיקן אָוונט וועלן
מיר שוין דורכקומען מיט ניט קיינ געלערנטן."/>

— ניין, ניין, דאָס פאסט לאכלוטן ניט, — האָט דער קופערנער טייקאן,
דער קיכ-זינגער און דעם סאַמאָוואַרס א שטיקל שוועסטערקינד, זיך
אָנגערופן. — איך האלט, אז פאר אונדז פאסט ניט צו הערן דאָס געזאָג
פון א פרעמדלענדישן פויגל. ס'איז פאָשעט ניט פאטרזאָטיש. אָט זאָל דאָס
מאַרק-קוישל זאָגן.

— אוי, גוואלד, איך בין מאמעש אויסער זיך! — מאכט דאָס מאַרק-

קוישל. — איר קאָנט זיך גאָר נישט פאַרשטעלן, ווי דאָס אלץ נערווירט מיך
איז דער רעגע. וווּ איז עס געהערט געוואָרן, מע זאָל אזוי דורכפירן די
אפדערנאכטן? סע וואָלט דאָך געווען אסאך קליגער, ווען מע צעשפרייט
זיך איבערן גאנצן הויז, יעדערער זאָל פארנעמען זײַן פלאצ, און איך
וואָלט געפירט די שפיל און אכטונג געגעבן אפ דער אָרדענונג. דאָס וואָלט
שוין כילעבן געווען גאָר עפעס אנדערש.

— יאָ, יאָ, לאָמיר שפילן טעאטער! — האָבן אלע אויסגערופן.
אַבער דאָ האָט זיך אַן עפּן געטאָן די טיר, און דאָס דינסט־מיידל איז
אהער אריין. די רעגע זײַנען אלע אזוי צוגעשטילט געוואָרן, אז קײנער
האָט אפילע קײן פיפּס נישט געטאָן.

דאָס דינסט־מיידל האָט גענומען די שוועבעלעך און אופגעריבן פּייער.
דאָס שוועבעלעך האָט א קנאק געטאָן און גלייך אופגעפלאמט.

— נו, איצט קאָן שוין, דוכט זיך, יעדערער פארשטייט, — האָבן די
שוועבעלעך א זאָג געטאָן, — ווער ס'איז דאָ אפּן סאמע ערשטן אָרט!
קוקט ווי מיר גלאנצן, ווי העליש מיר לויכטן.

און דאָס שוועבעלעך איז גלייך פארברענט געוואָרן..."

— יאָ, דאָס איז א גרויסארטיקע מײַסע, — האָט זיך די קעניג אָנגע-
רופן. — מיר האָט זיך די גאנצע צײַט געדאכט, אז איך זיצ דאָרטן איז
קיך פארשטעקט מיט די שוועבעלעך צוזאמען. יאָ, דו ביסט ווערט צו קריגן
אונדזער טאָכטער פאר א ווייב.

— אָ, געוויס, — האָט זיך דער קעניג אָנגערופן. — מאָנטיק מעגסטו
קומען, וועלן מיר פראווען די כאסענע.

איצט האָבן זײ שוין דעם סויכערס זון מער נישט געירצט, ווייל ער דארפ
דאָך שוין ארינגערעכנט ווערן אין דעם קעניגלעכן געזינד ווי אן אייגענער
מענטש.

ערעו דעם טאָג, אפ ווען די כאסענע איז געווען באשטימט, האָט מען
איליומנירט די גאנצע שטאָט. איבער אלע גאסן האָט מען געוואָרפן
פארן אוילעם פלעצלעך מיט צוקער־לעקעלעך. די זינגעלעך איז די גאסן
האָבן געכאפט דעם קיבער, דערנאָך האָבן זײ געשריגן „הורא" און האָבן
געפּיפּט דורך די פינגער. ס'האָט זיך געטאָן אפּן טיש און אפּן בענק.

„איך, פונ מײַן זײַט, מוז דאָך אויך עפעס וויזן", — האָט דער סויכער-
זון א טראכט געטאָן. און ער האָט אָנגעקויפט ראקעטעס און קנאק-
ארבעסלעך און אלערליי מינימ פּייערווערק, וועלכע ס'איז נאָר געווען צו

קריגן. דאָס אלץ האָט ער סארפאקעוועט צו זיך אינ קאסטן און זיך גע-
לאָזן דערמיט אינדערלופטן.

פאכ־פאכ! ציש־צישש! — האָבן די קנאק־ארבעסלעך זיך צעקנאקט
און די ראקעטעס זיך צעציששעט. גרינע און רויטע פונקען זינען זיך צע-
פלויגן איבערן גאנצן הימל, און צווישן דעם דאָזיקן פֿייערדיקן רעגן
האָט דער ווונדערלעכער פלי־קאסטן זיך געטרעגן איבער דער שטאָט.
אלע טערקן האָבן פאר גרויס איבעראשונג אזוי אונטערגעטאנצט, אז די
פאנטעפל זייערע זינען פא זיי געפלויגן העכער די אויערן. זיי האָבן נאָך
קיינמאָל ניט געזען אזעלכע ווונדער אינדערלופטן. איצט האָבן זיי שוין
אלע געקאָנט גלייבן, אז דער פרינצעסנטס כאָסן איז טאקע אן עמעסער
טערקישער גאָט.

און דעם סויכערס זון, ווי ער האָט נאָר ארויסגעוואָרפן אלע ראקע-
טעס מיט די פֿיערווערק, אזוי האָט ער זיך גלייך אומגעקערט צוריק אינ
וואלד. ער האָט פאהאלטן דעם קאסטן זינעם און איז אוועק אינ שטאָט
אריין הערן, וויאזוי האָט ער דאָרטן פא די טערקן אויסגענומען. נו, אזא
מינ זאך איז דאָך געווען גאנצ נאטירלעך.

און מײסעס זינען שוין וועגן אימ ארומגעגאנגען איבער דער שטאָט
אסאך, און יעדערער האָט זיי אימ דערציילט אפ זיין באזונדער אויפן.

— איך האָב געזען דעם טערקישן גאָט אריין, — האָט איין טערק דער-
ציילט. — די אויגן האָבן פא אימ געגלאנצט, ווי די שטערן, און די באָרד
איז פא אימ א ווייסע, ווי דער שוימ אפן יאמ!

— ער האָט געשוועפט אינ א פֿיער־מאנטל, — האָט דער צווייטער
דערציילט. — פונ צווישן די פאלדן האָבן אַרויסגעקוקט טויזנטער יונגע
מאלאָכימלעך.

אַ, יאָ, דעם סויכערס זון האָט אויסגעהערט וועגן זיך אליין אָן א שיר
ווונדערלעכע זאכן. און אפּ מאָרגן האָט שוין טאקע פא אימ געדארפט
זיין די כאסענע.

איצט איז ער אוועק אינ וואלד אריין, קעדיי זיך אריינזעצן אינעם
פלי־קאסטן און גיכער פליען אינ פאלאצ אריין. אָבער וווּ איז ער, דער
קאסטן? ניטאָ, פארפאלן — דער קאסטן איז פארברענט געוואָרן. פונ די
נעבטיקע ראקעטעס זינען פארבליבן אינ קאסטן א פאָר פונקען, און פאר
דער צייט, וואָס דעם סויכערס זון האָט שפאצירט איבערן שטאָט, איז דער
קאסטן דאָ פארברענט געוואָרן ביז שפענט. נאָר א הויפן אש איז געבליבן.

אויס, דעם סויכערס זון האָט שוין נישט מיט וואָס צו פליען צו זיך אפ
דער באַסענע.

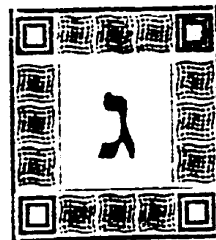
די פרינצעסן איז דעם גאנצן טאָג געשטאנען אפן דאך און געקוקט
צום הימל. זי האָט אלץ ארויסגעקוקט אפ איר טערקישן גאַט. זי קער
נאָך דאָרטן שטייט איצט אויך. און ער, דער כאָסן, וואנדערט אומ איבער
דער וועלט און האלט אין איינ דערציילן מיטעס. אָבער די דאָזיקע מיי-
סעלעך זינען שוין נישט אזעלכע פריילעכע, ווי די, וואָס ער האָט דער-
ציילט וועגן דעם פעקעלע שוועפעלעך.

דאָס פֿייער־געצייג

עגאנגען איז א סאָלדאט איבערן וועג און האָט מארשירט:
 איינס, צוויי! איינס, צוויי! דאָס רענצל אפּ דער פלייצע,
 די שווערד בא דער זייט, וואָרעם ער איז געווען אפּ דער
 מיכאַמע, און איצט האָט זיך אימ שוין פארוואָלט אהיימ
 גיין. אזויווי ער גייט, באגעגנט ער אפּן וועג אן אלטע
 קישעפּמאכערן. די אלטע איז געווען שרעקלעך מיט און
 עקהאפט. די אונטערשטע ליפּ איז בא איר אראָפּגעהאנגען עפּשער פּיז
 דער סאמע פרוסט.

— גוטן אָוונט דיר, סאָלדאט! — מאכט צו אימ די קישעפּמאכערן. —
 ס'ארא מין פּינע שווערד בא דיר! און דאָס רענצל איז אויך ניט קיין
 שלעכטס! דו ביסט טאקע אן עמעסער סאָלדאט! איצט וואָרט מען נאָכ
 דארפן, זאָלסט קריגן אזויפיל געלט, וויפּל דו וועסט נאָר קאָנען פאָר-
 טראָגן.

— איך דאנק דיר, אלטע קישעפּמאכערן, — ענטפערט איר דער סאָל-
 דאט. — געלט, אויב דו וועסט מיר נאָר געבן, פּינ איך גרייט צו נעמען. —
 און ער האָט שוין געהאט אָנגעשטעלט די קעשענע.

— גיט אזוי גיכ, — מאכט די קישעפמאכערן. — דו טו א קוק אָט אפ
דעם־אָ בוימ, ער איז אינעווייניק אויסגעהוילט! טאָ קריכ ארום פונויבן,
וועסטו דאָרטן דערזען א לאַכ: דורכ דער דאָזיקער לאַכ קאָנסטו אריין
און זיכ אראָפּלאָזן ביז אראָפּ. און איכ וועל דיכ ארומנ'נדן מיט א שטריק
ארום די זיטן און וועל דיכ ארויסשלעפּן צוריק, ווי נאָר דו וועסט מיכ
א רופ טון.

— איכ פארשטיי גיט, נאָכ וואָס דארפ איכ אהיין קריכן? — האָט דער
סאָלדאט א פרעג געטאָן.

— דאָרטן וועסטו פאקן דאָס געלט, — האָט די קישעפמאכערן גע-
ענטפערט. — דער בוימ, דארפסטו וויסן זיין, איז גיט קיינ געוויינדעכער.
אז דו וועסט זיכ אראָפּלאָזן אראָפּ, וועסטו דאָרט דערזען א לאנג און-
טערערדישן דורכגאנג. דאָרטן וועט דיר זיין ליכטיק, ווייל עס פרענען
דאָרטן אריבער הונדערט לאָמפן. איבער דעם דאָזיקן דורכגאנג זאָלסטו
גיין און איבערגעצ גיט אָפקערעווען, וועסטו זיכ אַנשלאָנג אפ דריי טירן.
אינ יעדער טיר שטעקט א שליסל. טוסט אימ נאָר א דריי, אזוי עפנט
זיכ די טיר אופ. אז דו וועסט אריינקומען אינעם ערשטן צימער, וועסטו
זען, ווי שטייט אפן מיטן דיל א גרויסער קאסטן. אפן קאסטן זיצט א
הונט. בא אימ זינען די אויגן אזוי די גרייס, ווי צוויי טיישלאָב. נאָר
זאָל עס דיכ ווינציק וואָס ארן. איכ וועל דיר אהיין מיטגעבן מיין בלוי-
קעסטלדיקן פארטעך, וועסטו אימ אויסשפרייטן אפן דיל, און דאן גיי
אַן מוירע גלייכ צום הונט און זעצ אימ ארום צו מיר אפן פארטעך.
דערנאָכ קאָנסטו עפענען דעם קאסטן און זיכ נעמען געלט, וויפל דו
ווילט אליין. דאָס דאָזיקע געלט איז פון גאָלע קופער. נאָר טאָמער וועט
זיכ דיר בעסער פארוועלג האָבן זילבער-געלט, טאָ גיי אינ צווייטן צימער.
דאָרטן שטייט אויכ אפן מיטן דיל א קאסטן, אפ דעם דאָזיקן קאסטן
וועט אויכעט זיצן א הונט; בא אימ זינען שוין די אויגן, אזויווי צוויי
מיל-רעדער די גרייס. נאָר זאָל עס דיכ ווינציק וואָס ארן. דו גיי צו אימ
אַן מוירע, זעצ אימ אוועק צו מיר אפן פארטעך און דערנאָכ נעם דיר
זילבער-געלט, וויפל דו ווילסט אליין. אויב דיר ווילט זיכ אָבער קריגן
גאָלדן געלט, אפירע אזויפיל, וויפל דו וועסט נאָר קענען פארטראָגן, טאָ
גיי דאן אינ דריטן צימער. דאָרטן שטייט אפן מיטן דיל א קאסטן, און-
געשאָטן מיט גאָלד, פול ווי אן אויג. אפ דעם דאָזיקן קאסטן זיצט שוין
א הונט מיט אויגן, אזויווי די קמלעכדיקע טורעם די גרייס. דאָס איז

שוין דאסקע איינמאל א הונט. אז איך זאג, מעגסטו זיך שוין אפ מיר פארלאזן. אבער דאס זאל דיך אויך ווינציק וואס ארנ. דו זעצ איך נאָר אוועק צו מיר אפן פארטעך, וועט ער דיך שוין ניט וואגן אָנרירן. און דאן נעמ דיר גאָלד, וויפל דיין הארץ וועט נאָר גלוסטן!

— דאָס איז גאָר ניט אזוי שלעכט, — מאכט צו איר דער סאָלדאט. — אָבער וואָס ווילסטו, דו אלטע מעכאשייפע, דערפונ האָבן? עפעס וואָס קערסטו דאָך דערפאר וועלן. איך שטעל זיך עס זייער גוט פאָר.

— ניין, — מאכט צו איך די קישעפמאכערן, — איך וועל פא דיר אפידע קיין האלבן שילינג דערפאר ניט נעמען. דו ברענג מיר נאָר צו טראָגן דאָס אלטע פייערגעצייג, וואָס מיין פאפּע האָט דאָרט פארגעסן, איידער זי איז דאָס לעצטע מאל פונ דאָרט ארויסגעקראָכן.

— נו, רעכט, — מאכט דער סאָלדאט. — בינד מיך ארום מיטן שטריק. — פארטיק, — זאָגט די קישעפמאכערן. — און אָט האָסטו דיר מיין בלוט-קעסטלדיקן פארטעך.

און דער סאָלדאט האָט ארופגעקלעטערט אפן בוים. ער האָט דאָרטן אָפגעזוכט די לאַך און זיך אראָפגעלאָזן אראָפ. דאָרטן האָט ער געטראָפן אלץ, פונקט אזויווי די אלטע האָט איך אויסגעמאָלט. צום אלעם ערשטן האָט ער פאר זיך דערזען דעם אונטערערדישן דורכגאנג. דאָרטן איז טאקע געווען ליכטיק, ווי פאטאָג, ווייל ס'האָבן געברענגט העכער הונדערט לאַמפן.

דער סאָלדאט איז געגאנגען איבערן דאָזיקן דורכגאנג אזוי לאנג, ביז ער איז געקומען צו די דריי טירן. האָט ער אָפגעדרייט דעם שליסל און איז אריין אין ערשטן צימער אריין. אוכ, איז דאָ געזעסן א הונט אפן קאסטן, מיט אויגן, ווי די טיי-שאַלן די גרייס. ער גלאַצט זיינע אויגאנעס אפן סאָלדאט און פירט מיט זיי אום אין אלע זייטן.

— נישקאַשע פון א כייע! — מאכט דער סאָלדאט און ער איז צוגעגאנגן גען נעענטער, האָט איך א נעם געטאָן און אוועקגעזעצט אפ דער קישעפ-מאכערנס פארטעך.

דער הונט האָט איך טאקע קיין ריר ניט געטאָן. האָט דער סאָלדאט געעפנט דעם קאסטן און אָנגעהויבן פאקעווען דאָס געלט צו זיך אין די קעשענעס אריין. אָנגעלייגט פולע קעשענעס מיט קופער-געלט, האָט ער פארמאכט דעם קאסטן, צוריק אוועקגעזעצט אהין דעם הונט און איז אוועק אין צווייטן צימער אריין.

און ווירקלעך, דאָ איז טאקע געזעסן אפן קאסטן א הונט מיט צוויי אויגן, ווי די מילרעדער די גרייס.

— עפשער וואָלסטו, ליבניקער, אפ מיר וויניקער געגלאָצט? — מאכט צו אימ דער סאָלדאט. — ט'מיר א ראכמאַנעס אפ דינע אויגן. — ער איז צוגעגאנגען נעענטער, האָט געגעבן א זעצ אוועק דעם הונט אפ דער קי-שעטמאכערנס פארטעך, און אליין האָט ער זיך אינדערגיב א נעם גע-טאָן צום קאסטן. דער קאסטן איז געווען פול מיט זילבערנע מאטבייעס. האָט דער סאָלדאט אויסגעשאָטן פון די קעשענעס דאָס קופערנע געלט און האָט אָנגעשטאַפּט ביידע קעשענעס און אויך דאָס רענצל מיט אַן א שיר זילבערנע געלט און איז מיט דעם אוועק איבן דריטן צימער אריין. אַ, וואָס דאָ טוט זיך. ווונדער איבער ווונדער! אינמיטן צימער שטייט א גאָלדענער קאסטן, און אפן קאסטן זיצט אן אומגעלומפערטע באשעפּע-ניש. א פאַר אויגן, ווי די עמעסע קיילעכדיקע טורעמס, און זיי דרייען זיך דונד ארום, ווי די פלינקע רעדער.

— א שיינעם און א פיינעם גוטמאָרגן! — האָט דער סאָלדאט אויסגע-רופן און צוגעשטעלט צוויי פינגער צום היטל. וואָרעם אזא מיג הונט זעט ער דאָס ערשטע מאָל אפ זיין לעבן. ער האָט אימ א וויילינקע בא-טראכט און גלייב א קלער געטאָן צו זיך אליין: „וואָס ווינציקער וואק-לעניש, אלץ געזונטער וועט זיין פאר מיר“. און ער איז צוגעגאנגען נע-ענטער, האָט געגעבן א זעצ אוועק דעם הונט אפן פארטעך און זיך א נעם געטאָן צום קאסטן. טאטע-זיסער! ווי, וויפל גאָלד דאָ טוט זיך! פאר אזויפיל גאָלד קאָן מען דאָך אָפקויפן די גאנצע הויפטשטאַט. מע קאָן אָפ-קויפן אלע שפילעכדעך, אלע צינ-סאָלדאטלעך, אלע הילצערנע פערדלעך, אלע פלעדדעך און אלע צוקער-לעקעכלעך פון דער גאנצער וועלט! סע וואָלט שוין געקלעקט אפ אלץ.

דאָ האָט דער סאָלדאט אינדערגיב ארויסגעשאָטן פון די קעשענעס און פונעם רענצל דאָס זילבער-געלט, און האָט מיט ביידע הענט גענומען שארן דאָס גאָלד פונעם קאסטן ארויס, ער האָט אָנגעשטאַפּט פולע קעשע-נעס, א פול רענצל, א פול היטל און פולע שטיוול מיט גאָלד, ער האָט אָן-געפאקעוועט אזויסיל גאָלד, אז ער האָט זיך קוימ געקאָנט רירן פונעם אָרט. נו, איצט איז ער שוין אפ אן עמעס א מענטש מיט געלט!
האָט ער אוועקגעזעצט דעם הונט צוריק אפ זיין אָרט, האָט אינדער-גיב פארהאקט די טיר און אויסגערופן:

— הע, אלטע מעכאשייפע, שלעפ מיכ גיכ אפצוריק!
— און מײַן פײַערגעצײַג האָסטו מיטגענומען? — פרעגט די קישעפֿֿֿ
מאכערן.

— ריכטיק! — האָט זיכ דער סאָלדאט אָנגערופֿן. — אָט דאָס האָב איכ
שוין אינגאנצן פֿאַרגעסן.

און ער איז אוועק צוריק, האָט אונגעזוכט דער קישעפֿֿֿמאכערנס
פֿײַערגעצײַג און עס פֿאַרכאַפט מיט זיכ

— פֿאַרטיק! — שרייט דער סאָלדאט פֿונ לאַכ ארויס. — איכ האָב עס!
די קישעפֿֿֿמאכערן האָט א שלעפֿֿ געטאָן די שטריק און ארויסגעֿֿֿ
שלעפט דעם סאָלדאט פֿונ דער הייל ארויס.

איצט איז שוין דער סאָלדאט צוריק געווען אפֿן גרויסן טראַקט.
— גיב אהער דאָס פֿײַערגעצײַג, — מאכט צו אימ די קישעפֿֿֿמאכערן.
— אפֿ וואָס דאַרפֿסטו, מעכאשייפע, דאָס דאָזיקע פֿײַערגעצײַג? —
פרעגט בא איר דער סאָלדאט.

— דאָס איז ניט דײַן אײַסעק, — ענטפֿערט אימ די קישעפֿֿֿמאכערן. —
דאָס געלט האָסטו פֿאַקומען?! גיב אהער דאָס פֿײַערגעצײַג.

— טוק־טאַק. — מאכט דער סאָלדאט. — איכ וויל, זאָלסט מיר די רעגע
זאָגן, וואָס דו ווילסט דערמיט טון. זאָגסטו, איז גוט, אויב ניט, צי איכ
ארויס מײַן שווערד און האַק דיר אָפֿ דעם קאַפֿ.

— נײַן, איכ וועל ניט זאָגן, — האָט די קישעפֿֿֿמאכערן געענטפֿערט.
האָט דער סאָלדאט ארויסגעכאַפט די שווערד און איר גלײַכ אראָפֿֿֿ
גענומען דעם קאַפֿ.

די קישעפֿֿֿמאכערן איז געבליבן ליגן, און דער סאָלדאט האָט פֿאַרֿֿֿ
בונדן אינגאנצן זײַן געלט אין דער קישעפֿֿֿמאכערנס פֿלוֿיקעֿֿֿטלדיקן
פֿאַרטעכ. דאָס פֿײַערגעצײַג האָט ער באהאלטן אין קעשענע. דאָס פֿעקל
אפֿ דער פֿלײַצע, און הימא — גלײַכ אין שטאַט אריין.

די שטאַט איז געווען שוין אײַנמאַך א שטאַט — גרויס און שײַן, מאמעש
א פֿראַכט! האָט דער סאָלדאט זיכ אויסגעקליבן דעם בעסטן האָטעל און
זיכ דאָרטן אָפֿגעדונגען דעם שענסטן צימער, און ער האָט באפוילן, מע
זאָל אימ דערלאנגען זײַנע ליבסטע מיכאַלים. עפעס א קלײַניקייט, אז מע
האָט אזויפיל געלט!

דער דינער, וואָס האָט אימ געפֿוצט די שטיינל, האָט זיכ געוונדערט,
ווי קומט עס, אז אזא רײַכער פֿאַרעצ זאָל גײַן אין אזעלכע צעריסענע

שטייול. אָבער ווען האָט ער געקאָנט באַווײַזן זיך קױפֿן בעסערע? ערשט
אפּ מאָרגן האָט דער סאָלדאט טאַקע אײַנגעקױפֿט זײַער שײַן אָנטוּן און
שטייול, וואָס זײַנען טאַקע געווען פאַר אײַם ווי אָנגעמאַסטן.

איצט איז דער סאָלדאט געוואָרן אַ מענטש אַ פאַרנעם. די שטאַטלײַט
האַבן אײַם אױסדערצײלט וועגן אלע אױסטערלײשע זאַכן, וואָס געפֿינען
זיך באַ זײַ אײַן שטאַט. זײַ האָבן אײַם אױך דערצײלט אַרצ, וואָס זײַ האָבן
געוויסט, וועגן דעם קעניג זײַערן און וואָס פאַר אַ פֿינן קינד זײַן
טאַכטער — די פֿרינצעסן איז.

— וויאזוי קאָן מען זי אָנקוקן? — האָט דער סאָלדאט אַ פֿרעג געטאָן.
— נו, דאָס איז שױן נײַט פֿונ די גרײַנגע זאַכן, — האָבן אײַם די לײַט
געענטפֿערט. — די פֿרינצעסן ווײַנט אײַן אַ גרויסן קופֿערנעם פֿאלאַצ, וואָס
איז אַרומגעבױט מיט שטײַנערנע ווענט און מיט הױכע טורעמס. קײַנער,
אױסער דעם קעניג אליין, טאָר זיך נײַט דערוועגן אַרײַן אָדער אַרויס
פֿונ דאָרט. וועסטו דאָך פֿרעגן „פֿאַרוואָס?“ ווײַל דעם קײַסער האָט עמע-
צער פֿירגעזאָגט, אז אפּ זײַן טאַכטערס מאַזל איז אָנגעצײכנט, זי זאָל כאַ-
סענע האָבן פֿאַר אַ פֿראַסטן סאָלדאט. קלאָר, אז אפּ אזא מינ זאַך וועט
דער קעניג, פֿאַרשטייט זיך, פֿעשומױפֿן נײַט אײַנגײַן.

„אױב אזוי, וואָלט אײַך זי ערשט אַ פֿאַלן געווען אָנקוקן“, — קלערט
דער סאָלדאט צו זיך אליין. אָבער ווײַל יאָ, ווײַל נײַט, אז אפּ אזא מינ זאַך
איז גאָר נײַט שײַעכ צו קריגן קײַן דערלױבעניש.

דערצו איז נאָך דער סאָלדאט געווען אַ מענטש, וואָס האָט נײַט לײַב
געהאַט זיך נעמען צום האַרצן, האָט ער דערווײַל אָנגעהױבן פֿירן אַ קױס-
טיק לעבן. ער פֿלעג אלע טאָג גײַן אײַן טעאַטער, שפּאַצירן אײַנעם קעניג-
לעכטן פֿאַרק און טײַלן אָרעמעלײַט געלט. ווײַל ער האָט דאָך גאָר נײַט
לאַנג אליין געפֿילט דעם טאַם, ווי שלעכט סײַז צו זיצן אָן אַ קאַפֿיקע
באַ דער נעשאַמע.

נו, און איצט, אז דער סאָלדאט איז געוואָרן רײַך און איז געגאַנגען
שײַן אָנגעטאָן, האָבן זיך צו אײַם גענומען שאַרן אסאַך גוטע פֿרײַנט. אלע
טײַנען זײַ אײַן אײַן קאָל, אז ער איז אַ זעלטענער מענטש און אַן עכטער
קאוואַליער, און אזעלכע רײַד זײַנען אײַם זײַער געווען צום האַרצן.

געלט אױסגעבן האָט ער זײַער שײַן געקאָנט און אױַנפֿרענגען דאַפֿקע
נײַט. האָט דער סאָלדאט אזוי לאַנג געשאַטן מיט געלט, ביז ער האָט זיך
אַרומגעקוקט, אז עס זײַנען באַ אײַם געפֿליבן צוויי שילינג אײַן קעשענע

און מער גארניט. אויב אזוי, האָט דער סאָלדאט געמוזט פארלאָזן זײַן
שיינע דירע און זיך אריינקלײַבן. אינעם אָרעם צימערל, אי דאָס
אונטערן סאמע דאך. ער האָט שוין אליין אָנגעהויבן פּוצן זיך די שטיינער
און פארשטשאַפּען די לעכלעך אפּן אָנטון. די גוטע־ברײַנט האָבן צו אימ
אופגעהערט ארופקומען, ווייל ביז מע קומט אהער אפּן בוידעם־שטיבל,
דארפּ מען צופיל טרעפּ פּייקומען.

אינעם אָרעם און אָוונט זיצט זיך אזוי דער סאָלדאט אינעם דער פינצטער.
ער פארמאָגט שוין נישט אפּילע קײַן געלט אפּ קײַן גראַשנדיקן ליכטל. און
אזוויי ער זיצט, דערמאנט ער זיך, אז ער האָט דאָך דער קישעפּמאכערנס
פּייַערגעצײַג. האָט דער סאָלדאט ארויסדערלאנגט דאָס פּייַערגעצײַג און
גענומען קרעסען פּייַער. ווי ער האָט נאָר דאָס ערשטע מאָל א קרעסע
געטאָן, אזוי האָט זיך גלייַכ געעפּנט די טיר, און דער הונט מיט די צוויי
אויגן, ווי די טײַשאַלן די גרייס, איז פאר אימ געפליבן שטיין. דאָס איז
געווען יענער זעלבער הונט, וועלכע דער סאָלדאט האָט געזען אינעם
ערשטן צימער פונעם דער הייל, וואָס אונטערן בױם.

— וואָס וועסטו, מײַן האר, זאָגן גוטס? — האָט אימ דער הונט א פרעג
געטאָן.

— אָט דאָס איז א קונץ! — האָט זיך דער סאָלדאט אָנגערופּן. — לאָזט
זיך אויס, אז דאָס פּייַערגעצײַג קאָן מיר גראדע זייער שײַן צונוצ קומען.
— שאפּ מיר אײַן א פּיסל מינץ, — מאכט ער צום הונט.

דער סאָלדאט האָט קײַם באוויזן אויסצורײַדן, ווי דער הונט איז
גלייַכ פארשוונדן געוואָרן. און סײַ האָט נישט געווערט קײַן אויגנפליק, ווי
דער הונט איז שוין דאָ צוריק מיט א פּולן פּיסל קופּער־געלט אינעם מויל.
איצט האָט ערשט דער סאָלדאט פארשטאנען, וואָס פאר א ווונדערלעך
פּייַערגעצײַג ער האָט. אז ער טוט אײַן מאָל א קרעסע פּייַער, וואקסט פאר
אימ אויס דער הונט מיט די אויגן, ווי צוויי טײַשאַלן די גרייס. טוט ער
צוויי מאָל א קרעסע — אזוי וואקסט פאר אימ אויס דער הונט מיט די
אויגן, ווי די מילרעדער די גרייס. טוט ער דרייַ מאָל א קרעסע — אזוי
וואקסט פאר אימ אויס דער הונט, וואָס יעדער אויג איז בא אימ די גרייס
ווי א קײַלעכיקער טורעם, און ער ווארט אפּ זײַן באפעל. דער ערשטער
הונט טראָגט אימ קופּער־געלט, אז ער דארפּ, דער צווייטער פּרענגט
אימ זילבער, און דער דריטער — רײַן גאַלד.

איצט איז דער סאָלדאט צוריק דײַך געוואָרן. ער האָט זיך צוריק אײַ

פֿערגעקליפֿן איז די פֿעסטע צימערן און זיך פֿונסניך גענומען פֿוצן איז די
שענסטע קליידער. אלע זיינע גוטער־ריינט האָפֿן זיך צוריק גענומען צו אימ
דערנענטערן, און ער איז באַ זיי צוריק געוואָרן געהויכט און געקרוינט.
עפֿעס איינמאָל איז דעם סאָלדאט געקומען אפֿן געדאנק: פֿונדעסט־
וועגן איז אַ גרויסער פֿארדראָס, וואָס מע קאָן בעשומיפֿן ניט אָנקוקן
די פֿרינצעסן! אלע זאָגן דאָך, אז זי איז שיינ, ווי די וועלט! וואָס וועט
איר ארויסקומען, אויב זי וועט שוין פֿארזיצן אירע יאָרן אינעם קופֿער־
נעם שלאָס צווישן די הויכע ווענט מיט די טורעמס? און, וווּ איז עס
ערגעז מײַן פֿיערגעצײג?

און ער האָט אַ קרעסע געטאָן איינ און איינציק מאָל:
איז דעם זעלבן אויגנבליק איז פֿאר אימ אויסגעוואקסן דער הונט מיט
די אויגן, ווי די טײַשאָלן די גרייס.

— הער אָקאָרשט אויס, מײַן פֿריינט, — האָט זיך דער סאָלדאט אָנגע־
רופֿן, — איצט איז שוין אפֿילע האַלבע נאַכט, נאָר סע ווילט זיך מיר שרעק־
לעך אָנקוקן די פֿרינצעסן, זאָל זײַן כאַטש אפֿ איינ אויגנבליק.

דער הונט האָט גלייך גענומען דעם וועג, און דער סאָלדאט האָט זיך
אפֿילע ניט באַוויזן ארומקוקן, ווי דער הונט איז שוין געווען צוריק מיט
דער שלאָפֿנדיקער פֿרינצעסן.

די פֿרינצעסן איז געשלאָפֿן באַם הונט אפֿן רוקן און איז געווען אזוי
וונדערלעך שיינ, אז פֿונעם ערשטן קוק האָט יעדערער אפֿ איר געקאָנט
דערקענען, אז דאָס איז טאקע אַן עמעסע פֿרינצעסן. דער סאָלדאט אונדזע־
רער האָט זיך ניט געקאָנט איינהאלטן און זי געמוזט אַ קוש טון. דערופֿ־
איז ער דאָך געווען אַ בראַווער סאָלדאט פֿונ־קאָפֿ ביז די פֿיס.

דערנאָך האָט דער הונט אָפֿגעטראָגן די פֿרינצעסן צוריק אינפֿאלאצ אַרײַן,
פֿונקט אפֿ דעם זעלבן שטייגער, ווי ער האָט זי אהער געבראַכט צו טראָגן.
אינדערפֿרי באַם אָנפֿײַסן האָט די פֿרינצעסן דערציילט דעם קעניג
מיט דער קעניגן, וויאזוי עס האָט זיך איר באַנאַכט געכאַלעמט אַ ווײַ־
דערלעכער כאַלעם. זי איז קלוימערשט געפֿאָרן אפֿ אַ הונט רײַטנדיק, און
עפֿעס איינער אַ סאָלדאט האָט זי אפֿילע אַ קוש געטאָן.

— אַ שיינע מײַסע? — מאכט צו איר די קעניגן. קענטיק, אז דער כאַ־
לעם איז איר געווען ניט שטאַרק צום האַרצן.

אפֿ דער קומענדיקער נאַכט האָט מען צוגעשטעלט צו דער פֿרינצעסן
געלעגער אַן אלטע הויפֿ־דאַמע, און מע האָט איר אָנגעזאָגט, זי זאָל

געווירע ווערן, צי איז עס ווירקלעך געווען א כאלעם און צי ס'איז דא אפסטמאל ניט פארמישט עפעס אנדערש.

דער סאלדאט האָט זיך דערוויל ווידער שרעקלעך פארבענקט: ער כאלעשט, אזוי וויל ער זען די פרינצעסן. דערומ איז אויך די נאכט גע- קומען צו לויפן דער הונט, האָט א כאפ געטאָן די פרינצעסן און זיך גע- לאָזט מיט איר לויפן, ווי ער קאָן נאָר. אָבער די אלטע הויפּדאמע האָט אינדערגיך אָנגעטאָן א פאָר גרויסע וואסער-שטיוול און זיך אוועקגעלאָזן נאָך זיי. ווי זי האָט דערזען, אז דער הונט איז פארשוונדן געוואָרן מיט דער פרינצעסן לעמ אײנעם א גרויסן הויז, האָט די הויפּדאמע צו זיך אליין א טראכט געטאָן: „איצט ווייס איך שוין, וווּ מיר האלטן!“ און זי האָט גענומען א שטיקל קרייד און געמאכט א גרויסן ציילעם אפן טויער. דערנאָך איז זי זיך רויק אוועק אהיים און זיך געלייגט שלאָפן. אָבער זי האָט זיך צו גיב פארויקט. אז ס'איז געקומען די צייט אָפּטראָגן די פרינ- צעסן צוריק, האָט דער הונט דערזען דעם ציילעם אפן טויער און ער האָט זיך גלייך אָנגעשטויסן, וואָס דאָס מיינט. האָט ער אויך געכאפט א שטיקל קרייד און אָנגעמאַלט ציילעמער אפ אלע הויז-טירן פון דער גאנ- צער שטאָט. דאָס איז גראדע געווען זייער א קלוגער אופטון: זאָל איצטער פרווון די הויפּדאמע אָפּזוכן זייער טויער, אז אומעטום זינען אָנגעמאַלט פונקט די זעלבע ווייסע ציילעמער.

אם מאָרגן אינדערפרי האָבן זיך דער קעניג, די קעניגין, די ארטע הויפּ- דאמע און אָן א שיר אָפּיצערן אוועקגעלאָזן א קוק טון. וווּ איז עס די פרינצעסן די נאכט געווען.

— אָט איז עס, — האָט דער קעניג אויסגערופן און א ווייז געטאָן אפ א ווייסן ציילעם איבערן ערשטן טויער.

— ניין, זיסער מאן, — זאָגט די קעניגין, — ס'איז גאָר אַטאָ דאָ! — וואָרעם זי האָט דערזען א ציילעם אפ א צווייטן טויער.

— און אָנאָ שטייט אויך א ציילעם, און אַטאָ אויך, — האָבן זיך די אָפּי- צערן אָנגערופן. וואָרעם וווּ זיי האָבן נאָר ניט א קוק געטאָן, זינען אר- מעטום געווען אָנגעמאַלט ווייסע ציילעמער אפ די טויערן. אזוי, אז זיי זינען היינטיקס מאל ארויס אינגאנצן ניט וויסנדיק.

אָבער די קעניגין איז געווען א גרויסער קאָפּמענטש, און כוז ארומ- סאָרן איז די קארעטעס האָט זי נאָך עפעס געקאָנט. דערומ האָט זי גלייך פאפוילן אירע דינער, זיי זאָלן איר דערלאנגען איר גאָלד.

שערעלע מיט א היפש שטיקל זינד, און זי האָט אומגענייט א שיינ גאלדן
בײַטעלע. אהער, אינעם דאָזיקן בײַטעלע, האָט זי אָנגעשאָטן דעטשענע
גרויפן און האָט עס אומבאמערקט צוגעפעסטיקט נא דער פרינצעסן אפ
דער פליצע. דערנאָך האָט זי דורכגעשטאָכט אינ בײַטעלע א לעכל, קער
דיי גרויפן זאָלן זיך שיטן און איבערלאָזן א שפור, בײַט די פרינצעסן
וועט ווידעראמאָל זיך לאָזן פאָרן צו איר סאָלדאט.

פאנאכט האָט זיך דער הונט ווידעראמאָל אראָפגעוויזן, האָט ארוּפגע-
כאפט די פרינצעסן צו זיך און זי אוועקגעטראַגן צום סאָלדאט אהײַם.
און פאר דער צײַט האָט זיך שוין דער סאָלדאט אזוי שטארק פארליבט
אינ דער פרינצעסן, אז ער איז גרייט געווען אפילע דערעגע מיט איר
כאטענע האָבן. נו, און דערצו קאָן ער דאָך ווערן דעם קעניגס אן אײ-
דעם, דאָס איז אויך ניט פונ די קלייניקייטן.

דער הונט איז געלאָפן בליצ-שנעל און האָט אפילע ניט באמערקט,
וויאזוי די גרויפן האָבן זיך געשאָטן דעם גאנצן וועג פונעם קופערנעם
שלאָס אָן ביזן סאָלדאטס שטוב.

גאנצפרי זינען דער קעניג מיט דער קעניגס ארויס פונ זייער פאלאצ,
האָבן געכאפט א קוק אפן שליאכ און האָבן שוין גלייך דערקענט, ווױהינ
די פרינצעסן איז געפאָרן. האָט מען דעם סאָלדאט גלייך געכאפט און
אימ פארזעצט אינ טורמע.

דער סאָלדאט איז דאָרט, נעבעכ, געזעסן און געזעסן. אכ ווי פינצ-
טער און ווי לאנגווייליק זײַן אימ דאָרט געווען!
נאָר דאָס איז אלץ גאַרניט. איינמאָל רופט זיך אָן דער וועכטער צום
סאָלדאט:

— דו ווייסט? מאָרגן וועט מען דיך שוין אופהענגען!
איצט איז שוין דעם סאָלדאט גאָר געוואָרן קאלעמוטנע. ער האָט אָן-
געהויבן צוטראכטן פארשידענע מיטלען, וויאזוי זיך ארויסראטעווען פון
נעם טויט, אָבער ער האָט גאַרניט ניט געקאָנט צוקלערן. דער גאנצער
אומגליק איז באשטאנען אינ דעם, וואָס דעם ווונדערלעכען פײַערגעצײג
זינעם האָט ער דאָך פארגעסן אינדערהײַם.

אפ מאָרגן אינדערפרי איז ער צוגעגאנגען צום קליינעם פענצטערל
און גענומען ארויסקוקן דורך דער אײַזערנער גראטע. זעט ער, ווי דאָס
פאָלק אײַלט זיך גאנצע מאכנעסווייזן: אלע לויפן אויסער דער שטאָט —
עס ווילט זיך זײ אַנקוקן, וויאזוי מע וועט הענגען דעם סאָלדאט. סע

קלאפן שוין פונדערהייטנס די פויקן, און די סאָלדאטן מאַרשירן. אָבער
אָס איז פאַרביי דער סאַמע טורמע-דורכגעלאָפן עפעס א יאַטל אינא א
שוסטערשן פאַרטעכ און אינ פאַנטעפל אפ די פאַרוועסע פיס. ער לויפט
און טאַנצט אַזש אונטער. נאָר פלוצעט איז בא אימ אַראָפגעפלוויגן איין
פאַנטעפל און זיך דערלאנגט א קלאפ פונקט אינ דער וואנט, ווי עס איז
געווען דאָס פענצטערל, פונדאנען דער סאָלדאט האָט ארויסגעקוקט.

— היי, דו, שוסטער-יונג, — מאכט צו אימ דער סאָלדאט, — וואָס האָט
טו זיך אזוי צעטראָגן? זעסט דאָך, אז איך בין נאָך דאָ, און אָן מיר וועט
דאָרטן סייווי גאַרניט נישט זיין. דערפאַר אָבער, ווען דו טוסט א שפרונג
צו מיר אהיים און ברענגסט מיר צו טראָגן מיין פּיערגעצייג, דאן קריגסט
בא מיר גאַנצע פיר שילינג פאַרן גאַנג. אָבער דו מוזסט עס מאכן שנעל
און אפ איין פוס. אָפּגערעדט?!

דאָס יאַטל איז נישט געווען פויל צו פאַרדינען די פיר שילינג, האָט ער זיך
א קאָז געטאָן פּיל-אויסן-בוויגן און געבראַכט צו טראָגן דעם סאָלדאט זיין
פּיערגעצייג, און... יא, און איצט לאָמיר הערן, וואָס ס'איז פון דעם געוואָרן.
פון יענער זייט שטאַט האָט מען אויסגעפויט א הויכע טליע. ארום איר
זינען געשטאַנען אסאך סאָלדאטן און גאַנצע מאכנעס שטאַטלייט. דער
קעניג מיט דער קעניגין זינען זיך געזעסן אויפנאָן אפ זייערע געבעטע שטולן
פונקט אנטקעגן די ריכטער און אנטקעגן דעם גאַנצן קעניגלעכען ראט.
אָט האָט מען שוין דעם סאָלדאט ארופגעפירט אפן לייטער, און דער
טאליען איז שוין גרייט אימ פאַרווארפן דעם שליפּ אפן האלדז. אָבער
דאָ האָט דער סאָלדאט געפּעטן, מע זאָל צווארטן א רעגע.

— סע וואָלט זיך מיר זייער וועלן, — מאכט ער, — פאַרוויכערן מיין
ליולקע. דאָס וועט דאָך זיין דאָס לעצטע מאָל אינ מיין לעבן.

און אינ דעם דאָזיקן לאנד איז געווען אינגעפירט א מינהעג פון
פאַרצייטן, אז מע דאַרף אויספילן דעם לעצטן פאַרלאנג פון יעדן איין
נעם, וואָס איז פאַרורטיילט צום טויט. מיטן איינעם טניי, פאַרשטייט זיך,
אויב דער דאָזיקער פאַרלאנג פאַשטייט בדוויז פון א קלייניקייט.

דערום האָט טאַקע דער קעניג נישט געקאָנט זיין אזוי שלעכט, און ער
האָט געהייסן, מע זאָל דעם סאָלדאט צוליב טונ.

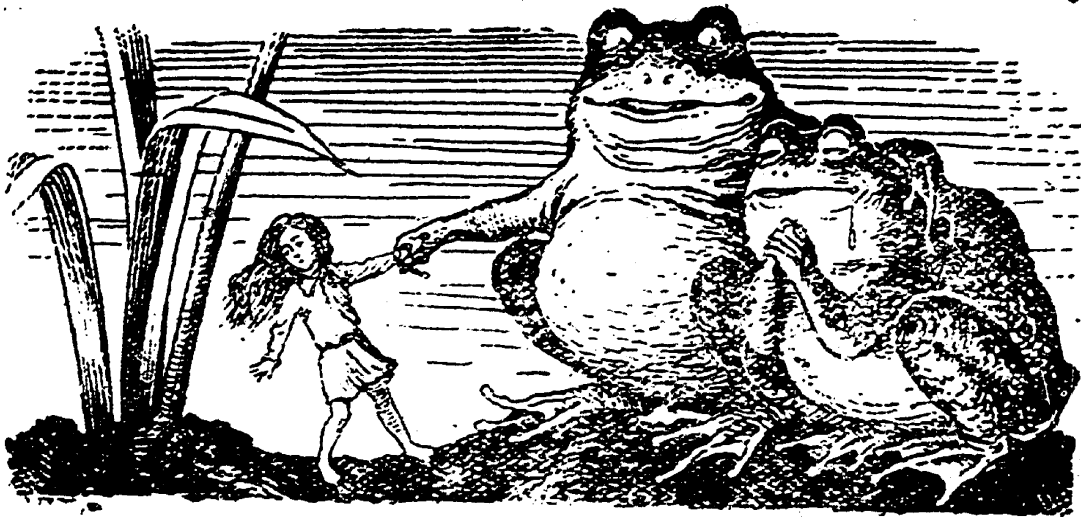
דער סאָלדאט האָט גענומען דעם ציבעק אינ מויל אריין, האָט ארויס-
גענומען פון קעשענע דאָס פּיערגעצייג און גענומען קרעסעג פּיער. ער
האָט א קרעסע געטאָן פריער איין מאָל, דערנאָך צוויי מאָל, און דערנאָך

דר"מ מאָל, און סע זינען פאר אים מיטאמאָל אויסגעוואקסן דר"מ הינט.
בא איינעם זינען די אויגן געווען, נוי צוויי טיי-שאָלן די גרייס, באַם
צווייטן - ווי צוויי מילרעדער, און באַם דריטן זינען די אויגן געווען, ווי
קמלעכדיקע טורעמס.

— אנו, פריינטעלעך, — מאכט צו זיי דער סאָלדאט, — העלפט מיר, ווי
עס איז, אויסגעלייזט ווערן פון דער דאָזיקער טליע.
דאָ האָבן אלע דר"מ הינט זיב א וואָרפ געטאָן אפ די ריכטער און
אפן קעניגלעכן ראט. איינעם האָבן זיי א כאַפ געטאָן פאר די פיס, דעם
צווייטן פאר דער נאָז און יעדערן אונטערגעוואָרפן אזוי הויב, אז יענער
איז דערנאָך אראָפגעפאלן און צעשאַטן געוואָרן אפ שטיק-שטיקלעך.
— מיב נישט! איב וויל נישט! — האָט זיב דער קעניג צעשריגן. אָבער
דער סאמע גרעסטער הונט האָט אים געגעבן א כאַפ צוזאמען מיט דער
קעניגן און ער האָט זיי געגעבן א שלידער גלייב נאָך אלע איבעריקע.
דאָ האָבן זיב די סאָלדאטן דערשראָקן, און דאָס גאנצע פאָלק האָט גע-
נומען שרייען איב איינ סאָל:

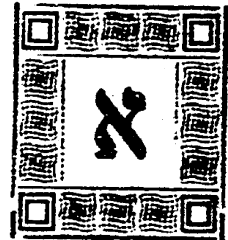
— גוטער סאָלדאט, מיר קלייבן דיכ אויס פאר א קעניג און מיר בעטן
דיכ, זאָלט נעמען אינדזער פרינצעסן פאר א קאלע.
אויב אזוי, האָט מען דעם סאָלדאט אוועקגעזעצט איב קייסערס קא-
רעטע. די דר"מ הינט האָבן געטאנצט פאר דער קארעטע און געשריגן:
„הורא!“ די וויסעכעוועניקעס האָבן אלע געפליפּט, און די סאָלדאטן
האָבן אָפגעגעבן סאליוט. די פרינצעסן איז ארויס פון איר קופערנעם
שלאָס און איז געוואָרן קעניגן. די גאנצע מיסע האָט איר, דעם עמעס
געזאָגט, פארשאפט אסאך פארגעניגן. די כאַטענע-מאָלצייטן האָבן זיב
געצויגן אכט טעג דורכאנאנד. די דר"מ הינט זינען אויב געזעסן ארום
טיש, האָבן געזויפט און געפרעסן און די גאנצע צייט געגלאָצט מיט
זייערע מעשוניע-מאָדנע אויגאנעס.

דױמעלע

מאָל איז געווען א פרוי, האָט זי נישט געהאט קיין קינדער, און זי איז מאמעש אויסגעגאנגען, אזוי האָט זי געוואָלט האָבן כאָטש א קליין פיצעלע קינד. נעמט זי איינמאָל און גייט אוועק צו אן אלטער קישעפמאכערן און רופט זיך צו איר אָן:

— איך גיי אויס, אזוי וויל איך האָבן א קליין קינד.
 עפּשער וועסטו מיר געבן אן אייצע, וויאזוי איך זאָל צו דעם קומען.
 — מיטן שענסטן קאָוועד, — האָט די קישעפמאכערן געענטפערט, —
 דאָס איז דאָך גאָר נישט פונ די שווערע זאכן. אָט האָסטו דיר א גערשטנדל.
 אָט דאָס גערשטנדל איז נישט פונ יענעם מיין גערשטן, וואָס וואקסט
 אפ די פויערשע פעלדער און וואָס מע ווארפט עס פאר די הינער. נעם
 אָט דאָס־אָ גערשטנדל, פארזעצ עס אינ א בלומען־טאָפּ, און דערנאָך וועסטו
 טו שוין זען, וואָס סע וועט דערפונ ווערן.
 — איך דאנק דיר, — האָט די פרוי געזאָגט און האָט געגעבן דער קי-
 שעפמאכערן צוועלפ גראָשן. דערנאָך איז זי אוועק אהיים און פארזעצט

דאָס גערשטנדל איז א בלומען-טאָפּ. ווי זי האָט עס נאָר פארזעצט, אזוי
האָט דאָס גערשטנדל גלייכ גענומען ארויסשפראַצן, און פונעם - שפראַצ-
לינג איז אויסגעוואקסן א גרויסע ווונדערלעכע בלום, ווי אן עמעסער
טיולפאן. אָבער די בלעטלעך ארום זײַנען נאָך געווען פעסט פארמאכט,
פונקט ווי אפ א קנאָספּ.

— אכ, ס׳ארא מין ליב בלימעלע! — האָט די פרוי א זאָג געטאָן און
גענומען קושן די בלום איז די רויטע און געלע שיינע בלעטער. אָבער
ווי זי האָט זיך נאָר אָנגערירט מיט די ליפן איז די בלומען-בלעטער, אזוי
האָט איבערווייניק עפעס א קנאק געטאָן, און די בלום האָט זיך צעעפנט.
דאָס איז טאקע געווען אן עמעסער טיולפאן, נאָר איבערווייניק איז שיסעלע
איז אפן גרינעם פעסטל פון דער בלום געזעסן א פיצניק מיידעלע, זייער א
שיינס און א ליבס. דאָס מיידעלע איז אינגאנצן געווען ווי א דוימעלע די
גרייס, און דעריבער האָט מען איר טאקע געגעבן אזא נאָמען — דאָס דוי-
מעלע.

א האלבע שאַלעכצ פון א וואַלעכשן ניסל האָט זי באקומען פאר א וויגעלע,
פרישע בלויע פּילכנס זײַנען געווען איר פעטגעוואנט, און אלס קאָלדערלע
האָט איר געדינט א שיינע רויזנבלאט. איז דעם דאָזיקן וויגעלע פלעגט
דוימעלע שלאָפן באנאכט, און באטאָג פלעג זי זיך שפּילן אפן טיש.
די פרוי האָט אוועקגעשטעלט אפן טיש א טעלער מיט וואסער, די
ברענג טעלער האָט זי ארומגעלייגט מיט בלומען אזוי, אז די לאנגע בלו-
מען-שטענגלעך האָבן זיך געבאָדן איז דער וואסער. פאר דוימעלען איז
דער טעלער מיט וואסער געווען ווי א גאנצע אָזערע, און איבער דער
דאָזיקער אָזערע איז זיך דוימעלע געשווומען אפ א טיולפאן-בלאט, ווי אפ-
א שימעלע. אָנשטאָט רודערס האָט זי געהאלטן איז די הענט צוויי פער-
דישע האָר.

גאנצענע טעג פלעג דוימעלע אומשווימען אפ איר ווונדערלעכ שיפע-
לע. זי פלעג איבערשווימען פון איין עק טעלער צום צווייטן און פלעג
זיך זינגען דערפֿון אלערדיי שיינע לידער.
אזא מין איידל טעלעכל, ווי בא איר, האָט נאָך קיינער קיינמאָל ניט

געהערט.
איינמאָל באנאכט, ווען דוימעלע איז, ווי געוויינלעך, געשלאָפן פא זיך
איז וויגעלע, האָט גענומען א גרויסע זשאפע און איז אריינגעקראָכן דורכ
דער צעשפּאַלטענער טאפליע איז צימער אריין. די זשאפע איז געווען

גליטשיק און שרעקלעך מיט. אז זי איז שוין געווען אינעווייניק איז צי
מער, איז זי צום אלעם ערשטן ארופגעשפרונגען אפן טיש און געגעפן
א קוק גלייך צו דער שאלעכצ פונעם וואלעכשן ניסל; דא איז אונטערן
רויזן-בלעטעלע געשלאפן דאס קליינע דוימעלע.

— פונקט אזא ווייב וואלט איך וועלן האבן פאר מיין זון, — האט זי
די זשאפע אָנגערופן און זי האט א כאפ געטאָן דאָס שאלעכצ-וויגעלע
מיטן מיידעלע צוזאמען און איז ארויסגעשפרונגען צוריק איז גארטן
אריין.

איז גארטן האט געפלאָסן א טיכל, וואָס איין ברעג זינער איז געווען
אינגאנצן זומפיק, און אָט דאָ טאקע האָבן אינעם זומפיקן שלאָם געווינט
די אלטע זשאפע מיט איר זון. דער זון איז אויך געווען גליטשיק און העס-
לעך און איז געווען געראַטן איז זיין מאמע — אז ס'ע זאָל פעלן א האָר!
— קוואַ-אקס, קוואַ-אקס, ברעקע-ק-קעס, — דאָס איז געווען אלץ, וואָס
ער האָט געקענט אויסריידן. ביים ער האָט דערזען דאָס פיצעלע מיידעלע
איז דער שאלעכצ פונעם וואלעכשן ניסל.

— רעד ניט אזוי הויך! — האָט זיך די אלטע זשאפע אָנגערופן, — וואָ-
רעם זי קען זיך נאָך אופכאפן און פונ אונדז אינגאנצן אנטלויפן. זי איז
גרינג, ווי א פערל. איך קלער זי גאָר אוועקזעצן דאָרטן איז דער סא-
לע מיט פונ טיך אפ א בלאט פונ א וואסער-קריגעלע. פאר אזא מיין פיי-
צעלע מיידעלע וועט עס זיין א גאנצער אינדזל. פונדאנען אנטלויפן מעג
זי שוין פארגעסן. און ביז עפעס-וואָס וועל איך זען אַינאַרדענען פונ
אַינערטוועגן א וויל נעסטעלע איז שלאָם.

איז טיך זינען געוואקסן אסאך וואסער-קריגעלעך, און זייערע גרינע,
פרייע בלעטער זינען געשווומען איבערן וואסער. דער סאמע גרעסטער
בלאט איז געלעגן גאָר ווייט פונעם ברעג. איז די זשאפע צוגעשווומען צו
דעם דאָזיקן בלאט און אוועקגעשטעלט אפ דעם דאָס שאלעכצ-וויגעלע
מיטן שלאָפנדיקן מיידעלע.

גאנצפרי כאפט זיך דוימעלע אופ און דערזעט, אז זי געפינט זיך אפ
א גרינעם שווימענדיקן בלאט. אפן גאנצן ארום איז וואסער און וואסער
אַן א ברעג. דאָ איז דוימעלע זייער דערשראָקן געוואָרן, און זי האָט גע-
מאכט א געוויינ. און די אלטע זשאפע איז דערוויל געזעסן אינעם שלאָם
און האָט באפוצט איר הויז מיט טשערעט און מיט געלע וואסער-קריגע-
לעך. קלאָר: זי האָט געוואלט וואָס מער אויסנעמען פא איר יונגער שוור.

און אז אלץ איז שוין געווען פארטיק, האָט די זשאַפּע גענומען איר
העסלעך זונדל, און זיי זינען ביידע אוועקגעשווימען צו יענעם בלאט,
ווי דוימעלע האָט זיך געפונען. זי האָט געקלערט מיטנעמען דוימעלעס
וויגיבעטעלע און עס אוועקשטעלן אינעם נייעם שלאָפּזימעב.
די אלטע זשאַפּע האָט זיך געגעבן א טוק אונטער אנטקעגן דעם מיי-
דעלע און זיך אָנגערופן:

— אָט דאָס איז מייַן זון. קאָנסט אפּ אימ א קוק טון. פון הייַנט אָן און
ווייטער וועט ער שוין זיין דייַן מאַן, און איר וועט ביידע וויסן פון א
לעבן דאָרטן פא אונדז אינעם שלאַמיקן זומפּ.

— קוואַק, קוואַקס, ברעקקע-קע-קעקס, — דאָס איז אלץ, וואָס מע האָט
פונעם „שיינעם זון“ געקאָנט הערן.

די זשאַפּעס האָבן פארנומען דאָס וויגיבעטל און זינען מיט דעם
אוועקגעשווימען. און דוימעלע איז געבליבן איינע אליין אפּן גרינעם
בלאט און האָט זיך ביטער צעווייגט. וואָרעם זי האָט ניט געוואָלט וווינען
מיט דער גליטשיקער זשאַפּע אינעם שלאַמיקן זומפּ. און כאַסענע האָבן
פאר איר העסלעכע זון האָט זי אוואַדע ניט געוואָלט.

דערווייל האָט געטראַפּן, אז די קליינע פישעלעך, וואָס זינען געשווי-
מען פארביי, האָבן געזען די זשאַפּע און איר זון און זיי האָבן געהערט,
וואָס זיי האָבן גערעדט צו דוימעלען. האָבן זיי ארויסגעשטעקט זייערע
פיסקלעך פון דער וואַסער ארויס, קעדדי אַנצוקוקן די קליינינקע קאלע.
ווי די פישעלעך האָבן נאָר דערזען דוימעלען, אזוי האָבן זיי זי זייער
ליב פאקומען, און ס'האָט זיי גלייַך פארדראָסן די מייַסע. זיי האָבן פאר-
שטאנען, אז די זשאַפּעס וועלן זיי געוויס אוועקשלעפּן צו זיך. „ניין, מע
טאָר אזא זאך ניט דערלאָזן!“ און די פישעלעך זינען אלע אָנגעשווימען
צום וואַסער-קריגעלע, ווי דוימעלע איז געזעסן, און זיי האָבן אלע צוזא-
מען אָפּגעביסן דעם בלאט פונעם שטענגל. ווי דער בלאט איז געוואָרן פריי,
אזוי איז ער גלייַך אוועקגעשווימען מיטן שטראָם. דער שטראָם איז גע-
ווען א שטארקער, און דער בלאט מיטן מייַדעלע זינען געשווימען גאנצ
שנעל. איצט וואָלט שוין די זשאַפּע ניט געקאָנט אַניאָגן דוימעלען, אפילע
זי זאל וועלן. און דוימעלע איז זיך געשווימען אלץ ווייטער און וויי-
טער, און די פישעלעך, וואָס זינען געזעסן צווישן די קוסטן, האָבן גע-
קוקט אפּ איר און צוגעזונגען:

— אַך, ס'ארא שייַן, ליב מייַדעלע דאָס איז!

א שײַן ווײַס באַבעלע האָט די גאַנצע צײַט נאָכגעשוועבט נאָך דױמען־
לעג, ביז עס האָט זיך ענדלעך אראָפּגעלאָזט צום שױמענדיקן פּלאַט. דאָס
קליינ פּיצעלע מײדעלע האָט באַ דעם זײער אױסגענומען. דױמעלע האָט
אױסגעטאָן איר גאַרטעלע, אײנ עק־האַט זי ארופּגעוואָרפּן אפּן באַבעלע
און דעם צױיטן האָט זי פאַרפעסטיקט צו דעם פּלאַט. אײצט אײז דער פּלאַט
אױעקגעשוומען נאָך פּלעקער.

פּלוצעם אײז נאָענט פאַרביי דורכגעפּלויגן א מײזשוק. ווי ער האָט
דערזען דױמעלען, האָט ער זי געגעבן א כאַפּ און אױעקגעטראַגן צו זיך
אפּן בױם, און דער גרינער פּלאַט אײז זיך אױעקגעשוומען ווײטער און
צוזאַמען מיט אײם דאָס באַבעלע — דאָס באַבעלע האָט זיך דאָך נײט געקאַנט
אַפּרײסן, ווײל סײז געווען צוגעפּונדן צום פּלאַט.

דאָס אַרעמע דױמעלע האָט זיך, נעפעכ, זײער דערשױאַקן, ווען דער
מײזשוק האָט זי א כאַפּ געטאָן און אײז מיט איר געקומען צו פּלעגן צום
בױם. אָבער דער מײזשוק אײז נײט אזא, וואָס זאָל זיך פּונ אַלצדינג נעמען
צום האַרצן. ער האָט זיך באַזעצט סאַמע פּונויפּן אפּן גרעסטן פּלאַט, האָט
אַנגעהאַדעוועט דױמעלען מיט זיסן פּלומענ־זאַפט און איר געזאַגט, אז זי
געפעלט אײם זײער, נײט געקוקט דערופּ, וואָס זי אײז אפּילע קײן קאַפּ נײט
ענדלעך אפּ קײן זשוק. דערנאָך זײנען צו אײם געקומען צו גאַסט נאָך
זשוקעס, וואָס האָבן געוווינט אפּן זעלפּיקן בױם. זי האָבן פאַטראַכט דױ־
מעלען פּונ קאַפּ ביז די פּיס, און זײערע ווײבער און טעכטער האָבן גע־
קײטש מיט די טאַפּ־הערנערלעך.

— זע נאָר, זי האָט דאָך מער נײט, ווי צױי פּיס! — מאַכן די ערשטע.
— אז זי האָט אפּילע נײט קײן טאַפּ־הערנערלעך! — מאַכן די צױיטע.
— און סײאַרא מײן דיניקע זי אײז! — רופּן זיך אָן די דריטע. — זי אײז

דאָך געראַטן אײן א מענטשן, סע זאָל פעלן א האַר.

— נײן, זי אײז טאַקע גאַנצ מײעס, — האָבן ענדלעך אלע זשוקעס
פאַשלאָסן. כאַטש דאָס מײדעלע אײז געווען עמעס אײדל און עמעס שײן.
דער מײזשוק, וואָס האָט זי אױעקגערויפּט, אײז פּונ אָנפאַנג אױך געווען
בא אזא מײן מײגונג, אָבער אז ער האָט דערזען, וויאזוי אלע זאָגן, אז זי
אײז שרעקלעך מײעס, האָט ער, ענדלעך, אױך אָנגעהויבן גלייבן דערינען,
און ער האָט זי שױן מער נײט געוואָלט האַלטן באַ זיך, זאָל זי זיך גײן,
ווהײן זי ווײל. און ער אײז אראָפּגעפּלויגן מיט איר אראָפּ און זי אױעקגע־
זעצט אפּ א געל פּלימל.

דאָס דױמעלע האָט זיך דאָרטן יאָמערלעך צעוויינט. סײַהאָט איר פאַר-
קלעמט נאָם האַרצן, וואָס זי איז אזוי מיַעס, אז אפּילע די מײַזשוקעס
ווילן זי נאָ זיך ניט האַלטן. אָבער אינדערעמעסן איז זי דאָך געווען אזוי
שיין און אזוי ליב, אז סײַגאָר שווער זיך פאַרשטעלן בעסערס און שע-
נערס—מאַמעש ווי אַ שיין רויזעלע.

אַ גאַנצן זומער האָט דאָס דױמעלע אָפּגעלעבט איינע אַליין אינעם
גרינעם וואַלד.

זי האָט זיך אויסגעפּלאַכטן אַ בעטעלע פּונ גראַז און עס אונטערגע-
האַנגען אונטער אַ גרויסן לאַפּוכ-בלאַט, ער זאָל זי שיצן פּונעם רעגן. זי
האָט זיך גענערט מיטן זיסן בלומען-האַניק און פּלעג פאַרטרינקען מיטן
סוּי, וואָס זי פּלעג געפּינען אלע גאַנצפּרי אפּ די בלעטעלעך.

אזוי איז דורך דער זומער, און נאָכן זומער דער האַרפּסט, ביז סײַהאָט
זיך גענומען רוקן דער לאַנגער און קאַלטער ווינטער. אלע פּייגעלעך
זינען אוועקגעפּלויגן, די בלומען זינען פאַרוועלקט געוואָרן, און דער
גרויסער בלאַט, וואָס האָט געשיצט דױמעלען פּונ רעגן, איז אויך געוואָרן
געל און פאַרטריקנט, ביז ער האָט זיך אינגאַנצן צונויפּגעדרײַט.

דױמעלע האָט געציטערט פאַר קעלט, אירע קליידער זינען שוין גע-
ווען אָפּגענוצט, און אַליין איז זי דאָך געווען אזוי קליין און אזוי אײַדל,
אַטאָם ווערט זי פאַרפרוירן.

סײַהאָט אָנגעהויבן גיין אַ שניי, און יעדער שנייעלע איז פאַר דױמע-
לען געווען דאָס זעלבע, וואָס אַ גאַנצע לאַפּעטע מיט שניי פאַר יעדן
איינעם פּונ אונדז. מיר זינען דאָך גרויסע, און זי איז געווען אינגאַנצן
די גרייס ווי אַ דױמעלע. זי האָט זיך דאַפּקע איינגעדעקט מיט אַ טרוקע-
נעם בלאַט, אָבער ער האָט דאָך אפּילע קיין קאַפּ ניט געוואַרעמט. און
דױמעלע האָט אַליין געציטערט, ווי אַ בלאַט אינמיטן האַרפּסט.

דאָן האָט דױמעלע באַשלאָסן אוועקגיין פּונ וואַלד און אָפּזוכן פאַר
זיך אַן אָרט, וווּ זי זאָל קאָנען ווינטערן.

פּיז יענער זײַט וואַלד, וווּ זי האָט געווינט דעם גאַנצן זומער, איז
געשטאַנען אַ גרויס קאַרן-פּעלד. די טווע האָט מען שוין פּונדאַנען
לאַנג אַראָפּגעפּירט, און פּונ דער ערד האָט בלוז אַרויסגעשטעקט די
קורצע האַרטע סטערניע, וואָס פאַר איר איז עס געווען, ווי אַ גאַנצער
געדיכטער וואַלד.

איז פּעלד איז איר געווען נאָך קעלטער, ווי איז וואַלד, דאָרטן צווישן

די ביימער, און דוימעלע איז שיר אינגאנצן ניט פארפרוירן געוואָרן.
דערווייל האָט זי אָבער געטראָפּן צו א גריבעלע, וווּ די פעלדמויז האָט
געוויינט. דער אריינגאנג איז גריבעלע אריין איז געווען פארדעקט מיט
טרוקענע שטענגלעך און מיט גרעזלעך, און די פעלדמויז האָט געלעבט
איז דער ווארעם און איז דער זעט. מע האָט עס גלייך געזען, וואָרעם די
קיב און דער שפּיכלער זינען בא איר געווען פול געפאקט מיט
סערנער.

האָט זיך דוימעלע אוועקגעשטעלט, ווי א בעטלער-מידעלע, פאר דער
טיר און גענומען בעטן, מע זאָל איר שענקען א שטיקל גערשטן-
קערנדל, וואָרעם ס'איז שוין באד צוויי טעג, אז זי האָט איז מויל ניט
געהאט.

— אכ, דו אָרעם באשעפעניש, — האָט זיך די פעלדמויז אָנגערופן
(וואָרעם זי איז איז טאָך געווען א גוטע אלטינקע), — נו, קום שוין אריין
וועסטו זיך אָנווארעמען, און מירן צוזאמען איבערבייסן.

און דוימעלע איז אראָפּ צו דער פעלדמויז איז גריבעלע אריין. דאָ
האָט זי זיך אָנגעווארעמט און איבערגעביסן.

דאָס מידעלע האָט בא דער אלטער זייער אויסגענומען. נעמט די אל-
טע און רופט זיך אָן:

— פון מינעטוועגן קאָנסטו אפילע בלייבן דאָ אפן גאנצן ווינטער.
איך וועל דיר געבן קעסט, און דו וועסט בא מיר צוקלייבן און האלטן
ריין די שטוב. דערצו וועסטו מיר דערציילן שיינע מיסעס. מיסעס האָב
איך קעסיידער ליב צו הערן.

און דוימעלע איז דאָ געבליבן און האָט אלץ געפאָלגט, וואָס די אלטע
מויז פלעג איר באפוילן. און דעם עמעס געזאָגט, האָט זיך איר דאָ איז
דער ווארעמער מויז-לאָך געלעבט גאָר ניט אזוי שלעכט.

— אינגיכט וועלן מיר האָבן געסט, — מאכט צו איר איינמאָל די פעלד-
מויז. — יעדער וואָך קומט מיך געוויירע ווערן מיין באַענטער שאַכנ. א,
ער איז זייער רייך און האָט א פינעם אויסהאלט. ער האָט גרויסע זאלן
אונטער דער ערד, און ער גייט איז א טייערן סאמעטענעם פעלצ. ווען
ער וויל פאר דיר כאסענע האָבן, וואָלסטו מיט אימ זייער גוט געטראָפּן
דו וואָלסט שוין געווען באזאָרגט אפן גאנצן לעבן. און וויל ער זעט
ניט גאָרניט, וועסטו אימ מוזן דערציילן די שענסטע געשיכטעס, וועלכע
זינען דיר נאָר באקאנט.

אָבער דױמעלע האָט זיך ווײניציק וואָס געײאָגט נאָכן דאָזיקן גליק. דער
שאָכט איז איר נישט געלעגן אינעם זײנען, ווײל דאָס איז דאָך געווען דער
מױלוואָרפּ.

אינגיכט האָט ער זיך טאקע אהער אראָפּגעוויזן אינעם זײנען שוואַרצן
סאַמעטענעם פעלצ. ער איז געווען זײער רײכ און געלערנט. די פעלד-
מױז האָט פונעם איינשטאַרק געהאַלטן. זײנען הױז איז געווען עפּשער צוואַנ-
ציק מאָל גרעסער פונעם אירן. דאָרט זײנען געווען זײער אסאך גרויסע
זאַלן און לאנגע גורכגענג, אָבער די זון האָט אהיין קײנמאָל נישט ארײַן-
געשײנט. דער מױלוואָרפּ, נישט געקוקט אפּ זײנען גאַנצער געלערנטקײט,
האָט די זון נישט געקאָנט איבערטראָגן. פונעם קײנ פלומען האָט ער אויך
נישט געהאַלטן, און ער האָט זיך וועגן זײ זײער שלעכט אָפּגערופּן, ווײל
ער האָט זײ, דעם עמעס געזאָגט, קײנמאָל נישט געזען.

דױמעלע האָט געמוזט זײנען פאַרן אָנגעזעענעם גאַסט. זי האָט אָפּגע-
זונגען צו זײ לידלעך און עס געמאַכט אזױ בײנעוודיק זײס, אז דער
מױלוואָרפּ האָט זיך אינעם איר גלייך אפּן אָרט פאַרליבט. אָבער ער האָט
וועגן דעם אפּילע קײנ האלבן וואָרט נישט ארויסגעזאָגט, ער איז דאָך גע-
ווען אזױ ערנסט און געשטעלט פאַר זיך.

און דערנאָך האָט דער מױלוואָרפּ דורכגעגראָפּן פונעם זײנען הױז פּױ צו
דער מױזנלאַך א לאנגע אונטערערדישן דורכגאַנג און ער האָט אײנגע-
לאדן די פעלד-מױז מיט דױמעלען, זײ זאָלן שפּאַצירן, ווען זײ וועלן
נאָר וועלן, איבער דעם דאָזיקן אונטערערדישן דורכגאַנג.

דער מױלוואָרפּ האָט געהאַלטן אינעם מױל א שטיק פּױל-האַלצ, אינעם
דער פּױנצטער שױמערירט דאָך פּױל-האַלצ, פונקט ווי א ברענענדיקע
ליכט. ער איז געגאַנגען אפּרײער אונט פאַרויכטן דעם לאנגע און פּױטן
דורכגאַנג. אינמיטן וועג איז דער מױלוואָרפּ געבליבן שטײן און זיך אָב-
גערופּן:

— דאָ ליגט עפעס א פּױגל. נאָר איר זאָלט גאָר קײנ מױרע נישט האָבן,
ווײל ער איז טױט.

און אז זײ זײנען אָנגעקומען צו יענעם אָרט, האָט דער מױלוואָרפּ
געגעבן א שטעק זײנעם פּױטען נאָר צו דער סטעליע-צו און דאָרטן דורכ-
געשטאַכט א לעכל אינעם דער ערד. דורכטן דאָזיקן לעכל איז אהער ארײַן-
געדרונגען די טאָג-שײן, און דױמעלע-האָט דערזען פאַר זיך א שוועל-
פעלע. דאָס איז געווען אן עמעס פּױגעלע מיט פּעדעלעך און מיט א

שנאָבעלע. עס איז, קענטיק, געשטאַרבן גאַר ניט אזוי לאנג און איז אריין-
געפאלן אהער צום מילוואָרפּ אינ גריבל אריין. די פליגלען זינען באַמ-
טויטן פייגעלע געווען פעסט צוגעדריקט צום קערפער, די פיסלעך און
דער קאַפּ— אינ די פּעדערן באהאלטן. קענטיק, אז דאָס אָרעמע שוועל-
בעלע איז, נעבעכ, פאַשעט פארפרוירן געוואָרן. דוימעלע האָט אפדעם זייער
ראַכמאַנעס געהאַט. אלע פייגעלעך זינען איר געווען זייער ליב, ווייל זיי
האַבן איר א גאַנצן זומער געזונגען זייערע ווונדערשיינע לידער. אָבער
דער מילוואָרפּ האָט א שטויס געטאָן דאָס שוועלבעלע מיטן פיסל און
האַט זיך אָנגערופּן:

— עס וועט שוין מער ניט פּייפּן! קיין פויגל זאָל מען גאַר ניט דער-
לעבן געבוירן צו ווערן. איך בין גליקלעך, וואָס קיינער פון מינע פריינט
איז עס ניט געוואָרן, וואָרעם וואָס ווייסט אזא פויגל? זומער צוויטשערט
עס, און א גאַנצן ווינטער מוז עס הונגערן.

— יאָ, יאָ, דאָס זאָגט איר זייער קלוג, — מאַכט די פעלד-מויז, — וואָס
קומט ארויס דעם פויגל פון זיין גאַנצן צוויטשערן, ווען סע קומט דער
ווינטער מיט אלע זיינע קעלטן? ער מוז דאַן הונגערן און פרייזן מעג
עס זיין אפילע דער אָנשטענדיקסטער מין פויגל.

דוימעלע הערט עס אלץ אויס און שוויגט. אָבער ווען ביידע לימט
האַבן זיך שוין אויסגעקערט צום פויגל מיטן רוקן. האָט זיך דוימעלע
אָנגעפויגן צום שוועלבעלע, האָט פאַנאַנדערגענומען זיינע פעדערלעך
און עס א קוש געגעבן אינ די פאַרמאַכטע אויגן אריין.

„עפּשער איז עס דאָס זעלבע שוועלבעלע, וואָס האָט פאַר מיר א
גאַנצן זומער אזוי שיינ געזונגען? — האָט דאָס מיידעלע א טראַכט
געטאָן. — אויב אזוי, ליב פייגעלע, האָסטו דאָך מיר דעמלט פאַרשאפּן אָן
א שיר פרייד!“

אינ די רייד האָט דער מילוואָרפּ צוריק פאַרשטעקט דאָס לעכל אינ
סטעליע און איז אוועק באַגלייטן די אלטע מויז צוואמען מיט דוימעלען
צוריק צו זיי אהיים.

באַנאַכט האָט עפעס דוימעלע ניט געקאַנט אַנשלאָפּן ווערן, איז זי
אופגעשטאַנען פון איר בעטעלע און האָט אויסגעאַרבעט פון טרוקענע
גרעזעלעך א גרויסן טעפּיכ, דערנאָך איז זי אוועק צום אונטערערדישן
דורכגאַנג און האָט דאָרטן איינגעזעקט מיטן טעפּיכל דאָס טויטע פיי-
געלע. דערנאָך האָט דוימעלע געפראַכט צו טראָגן פון דער מויז-לאַך

וויכפּעכיקן מאַכ און האָט געמאכט א גוטן געלעגער, אז דעם טויטן פיי-
געלע זאָל דאָרטן זיין גוט צו ליגן.

— אדיע, ליב שוועלבעלע. — האָט זיך דוימעלע אַנגערופן, — א דאנק
דיר פאר דינע שיינע לידער, וואָס האָסט מיר זומער געזונגען, דאן ווען
די פיימער זיינען נאָך געווען גריין און די זון האָט אזוי ווארעם און
מילד צו אונדז אראָפגעשיינט.

און זי האָט צוגעלייגט איר קאָפּ צו דעם פייגעלעס פרוסט. פלוצעם.
האָט זי זיך אָבער זייער דערשראָקן, וואָרעם איז דעם פייגעלעס פרוסט,
האָט זי דערהערט, קלאפט עפעס. דאָס איז געווען דעם פייגעלעס הארץ
דאָס פייגעלע איז נאָך ניט געווען אינגאנצן טויט. ס'איז נאָר געווען
שטארק פארגליווערט פונ קעלט, און איצט, אז מע האָט עס א ביסערלע צע-
ווארעמט, האָט עס צוריק אופגעלעבט.

אז עס קומט דער הארפסט, פליען אלע שוואלבן אוועק איז די ווא-
רעמע לענדער. טרעפט אָבער, אז איינע פארשפעטיקט, ווערט זי אזוי
דערפרוירן, אז זי פאלט אראָפּ. ווי א טויטע, און בלייבט ליגן אפן זעל-
פיקן אָרט, ביז סע פאלט אָן דער קאלטער שניט און באדעקט זי אינ-
גאנצן.

דוימעלע האָט אזש געציטערט פאר שרעק, וואָרעם אנטקעגן אזא
פיצל, ווי זי איז, האָט דאָך דער פויגל אויסגעזען ריזיק גרויס. דאָך האָט
זי זיך אָנגענומען מיט מוט און האָט נאָך געטרײער. און שטימפער איינ-
געדעקט דאָס שוועלבעלע. דערנאָך איז זי אוועקגעלאָפן אהיים און גע-
בראכט דאָס בלעטעלע מיאטע, וואָס האָט איר זעלבסט געדינט פאר א
קאָלדרע. און זי האָט מיט דעם אינגעדעקט דעם פויגלס קאָפּ.

די צווייטע נאכט האָט זיך דוימעלע ווידעראמאָל דורכגעשלימכט אהיין.
איצט איז שוין די שוואלב געווען אינגאנצן לעבעדיק, זי איז נאָר גע-
ווען זייער אָפגעשוואכט. זי האָט קוימקוימ געעפנט אפ א קורצער ווילדע
די אויגן, קעדי א קוק צו טון אפ דוימעלען. דוימעלע איז געשטאנען
אנטקעגן איר מיט א פויך שטיקעלע האַלצ איז דער האנט — קיין אנדער
לאמטערן האָט זי דאָך ניט געהאט.

— איך דאנק דיר, ליב און פייניק מיידעלע! — האָט זיך דער קראנ-
קער פויגל אַנגערופן, — איך האָב זיך אזוי גוט אינגעווארעמט. אינגיכט
וועל איך אינגאנצן קומען צו זיך און איך וועל ווידער ארויספליען צו-
דער ליכטיקער זון.

— אוי, זאָגט דױמעלע, — אינדרױסן איז דאָכ זײער קאַלט. עס שײנט
א שניי. פאַרבלייב בעסער דאָ אפּ דײַן װאַרעמען געלעגער, און איך װער
שוין אפּ דיר אכטונג געבן.

און זי האָט פאלד געפראכט צו טראָגן דער שוואַלפּ א פאַר טראָפּנט
װאַסער אפּ א פּלומענ־פּלעטעלע און עטלעכע רײנע גערשטנדלעכ. האָט
די שוואַלפּ זיך דערקױקט און איבערגעפּיסט. דערנאָך האָט זי אויסדער־
צײלט דױמעלען די גאַנצע מײסע, װיאַזוי זי האָט זיך לעמ א דאָרניקוסט
פאַרשטאָכּן א פּליגל, און דערװ האָט זי נײט געקאַנט אװעקפּליען מיט
די איבעריקע כאַװערטעס אירע אינ די הײסע לענדער ארײַן. און אז
ס'איז געקומען דער װינטער און עס איז געװאָרן זײער קאַלט, איז זי
אַראָפּגעפאלן א פאַרפּרױרענע אפּ דער ערד... מער האָט די שוואַלפּ שױן
גאָרנישט נײט געדענקט און זי האָט אפּילע נײט געװוסט, װיאַזוי האָט זי
זיך געפּאַקט אהער אונטער דער ערד.

דעם גאַנצן װינטער האָט זיך די שוואַלפּ טאַקע דאָ אװפּגעהאַלטן, און
דױמעלע האָט אפּ איר אכטונג געגעבן. דער מױלוואָרפּ מיט דער פּעלד־
מױז האָבן װעגן דעם נײט געטאַרט װיסן, װאַרעם זײ האָבן דאָכ נײט גע־
האַלטן פּונ קײן פּײגעלעכ.

אז עס איז געקומען דער פּרילינג און די זון האָט גענומען װאַרעמען,
האָט זיך דער פּױגל גענומען געזעגענען מיט דױמעלען. דױמעלע
האָט אָפּגעשטעקט דאָס לעכל, װאָס דער מױלוואָרפּ האָט געמאַכט אינ
דער סטעליע, זענע זאָל האָבן דורכװאַנען ארויסצופּליען.

די שוואַלפּ האָט אפּילע געפּרעגט פּא דױמעלען, עפּשער װיל זי אויך
אװעק פּונדאַנען, דאַן װעט זי זי ארױפּנעמען צו זיך אפּ דער פּלייטשקע,
און זײ װעלן צוזאַמען אװעקפּליען אינעם גרינעם װאַלד ארײַן. אָבער
דױמעלע האָט געװוסט, אז די אלטע פּעלדמױז װעט זיך נאָך ערגער
דערפּונ, װאָס זי װעט זי אװי אינמיטנדערינען אװעקװאַרפּן.

— נײן, איך קאָן מיט דיר נײט פּליען, — האָט זי געענטפּערט דער
שוואַלפּ.

— טאָ פאַרבלייב געװונט, לײב מײדעלע! — האָט דאָס שװעלפּעלע א
צװײטשער געטאַן און איז ארויסגעפּלויגן אפּ דער פּרײער לופּט.
דױמעלע האָט איר נאָכגעקוקט, און טרערן האָבן גענומען לױפּן פּא
איר פּונ די אױגן, װאַרעם זי האָט זיך שױן זײער צוגעװױנט צום דאָזיקן
שװעלפּעלע.

צוויטש צוויטש! — האָט דאָס שוועלבעלע אראָפגעשריגט און איז
אָוועקגעפלויגט צום גרינעם וואלד.

און דוימעלע איז פארפליבן ווינעט אין דער מויזנ-לאָך. איצט איז
איר געוואָרן ערגער. מע האָט איר ניט דערלויבט ארויסגיין זיך שפילן
אנטקעגן דער זון, און דאָס פעלד ארום זייער גריבעלע איז באוואקסן
געוואָרן מיט הויכע זאנגען, וואָס האָבן פא דוימעלען אין די אויגן אויס-
געזען ווי אַן עמעסער געדיכטער וואלד.

און אָט איז שוין געקומען דער מוילוואָרפ אַפריידן וועגן דער כא-
סענע.

— איצט, — זאָגט די אלטע פעלדמויז צו דוימעלען, — דארפסטו אָן-
הייבן גרייטן דיין אויסשטייער. דו גייסט כאסענע האָבן פאר אזא מיין
פארנעם, דארפ מען זען. זאָלסט האָבן אי וואָלנס, אי ליינענס, און סע
זאָל דיר גאָרניט פעלן. עפעס א קלייניקייט אַנקומען איז אזא מיין שטוב!
איצט האָט שוין דוימעלע געהאט אן ארבעט גאנצענע טעג שפינען
פאָדעם. די אלטע פעלדמויז האָט נאָך צוגעדונגען פיר שפינען, אז זיי
זאָלן זיצן פאטאָג און באנאכט דאָ איז דער מויזנ-לאָך און זיי זאָלן
אויסשפינען און אויסוועבן פארשיידענע שטאָפן.

איצט פלעג שוין יעדן אָוונט דער מוילוואָרפ אהער קומען פארברענגען.
— אָט דארפ זיך ענדיקן, — זאָגט ער, — דער זומער. די זון וועט
אופהערן אזוי באקן, וועט די-ערד ווערן ווייכער און שיטעוודיקער, און
דאן וועלן מיר שוין פראווען די כאסענע.

אַבער דוימעלען האָט עס ווינציק וואָס געפרייט. וואָרעם זי האָט ניט
געוואָלט אזא מיין אומעטיקן נעפעש, ווי דער מוילוואָרפ, פאר קיין
כאָסן.

יעדן גאנצפרי, פעשאס די זון איז אופגעגאנגען, און יעדן פארנאכט,
פעשאס די זון איז פארגאנגען, פלעג דוימעלע ארויסגיין פארן שוועל
פון דער מויזנ-לאָך. אמאָל פלעג דער ווינט צענעמען די שפיצן פון די
זאנגען, פלעג זי קאָנען דערזען א פיצעלע בלויען הימל און קלערן צו
זיך אליין:

„אכ, ווי גוט ס'איז דאָ אפ דער פריי!" און אלע מאָל פלעג איר ארום
אפן געדאנק דאָס שוועלבעלע. טאָמער וועט עס דורכפליען, טאָמער וועט
זי עס דערזען. אָבער דאָס שוועלבעלע האָט זיך ניט געוויזן, ס'איז קען-
טיק, אומגעפלויגט דאָרטן ווייטווייט אינעם גרינעם וואלד.

און אָט איז אָנגעקומען דער האַרבסט. דער אויסשטייער פון דוימע-
לעס וועגן איז שוין פארטיק.

— אינ-פיר-וואָכן ארום, — מאַכט צו איר די פעלדמויז, — שפילן מיר
די כאַסענע.

אַבער דוימעלע האָט זיך צעוויינט און געזאָגט, אז זי וויל נישט כאַסענע
האַבן פארן לאַנגווייליקן מוילוואָרפ.

— נאָרישקייטן! — האָט זיך די פעלדמויז אפ איר אָנגעפייזערט. — מאַכ
מיר נישט קיין שטיק, וואָרעם איך קאָן דיך נאָך מיט מײַנע ווייסע ציינ א
גוטן ביס טון אויך. דער מוילוואָרפ וועט זיין א מאַן, וואָס קיין בעסערן
דארפ מען גאָר נישט. די קעניגן אליין וואָלט זיך מעגן ווינטשן צו טראָגן
אזא מינ שוואַרצן סאַמעטענעם פעלצ, ווי באַ אימ איז. היינט די קיך און
דער שפייכלער זינען באַ אימ אויך פור געפאַקט. מעגסט נאָך דאַנקען
גאָט פאַר אזא מינ מאַן.

ענדלעך איז געקומען דער טאָג פון דער כאַסענע, און דער מוילוואָרפ
איז געקומען פארנעמען די קאַלע צו זיך אהיים. איצט וועט שוין דוימע-
לע זיך דאַרפן איבערקלייבן צום מוילוואָרפ טיפ אונטער דער ערד. זי
וועט שוין קיינמאַל נישט קאָנען זען די ליכטיקע שיינ, ווייל דער מויל-
וואָרפ האַלט דאָך נישט פון אזעלכע זאַכן. דוימעלען איז געוואָרן זייער
שלעכט אפן האַרצן. עס האָט זיך איר זייער נישט געוואָלט זיך געזעגענען
אפ אייביק מיט דער ליכטיקער זונען-שיין... און זי האָט באַשלאָסן ארויסגיין
פארן שוועל פון דער מויוז-לאַך און דאָס לעצטע מאָל א קוק טון אפ
דער זון.

די ברויטן האָט מען שוין געהאַט צוגעקליבן פון פעלד, איצט האָט
שוין ווייטער בלוזן ארויסגעשטעקט די פאַרטריקנטע סטערניע, און דאָס
מיידעלע איז אָפגעגאַנגען עטלעכע טריט פונעם שוועל, האָט אויסגע-
שטרעקט ביידע הענט צו דער זון:

— פאַרבלייב געזונט, זונעלע, — האָט זי אויסגעשריגן.
דערנאָך האָט זי דערזען א קליין, רויט בלימעלע, האָט זי עס אַרופ-
גענומען און זיך אָנגערופן:

— לאַז גריסן, בלימעלע, דער ליבער שוואַלב, טאַמער וועסטו זי דערזען.
— צווייט-צווייטש, — האָט זיך פלוצעם צעטראָגן איבערן סאַמע קאַפ.
דוימעלע האָט אופגעהויבן די אויגן און דערזען די שוואַלב, וואָס איז
דאָ אינ דער נאָענט דורכגעטלויגן.

די שוואלב האָט אויך דערזען דאָס מיידעלע און זיך זייער דער פרייט.

ערשט דאָ האָט דוימעלע אויסדערציילט איר ביטער הארץ, וויאזוי זי וויל ניט דעם מוילוואָרפ פאר קיינ מאן, וויאזוי זי וועט דארפן ווינען מיט אימ טיפ אונטער דער ערד און קיינמאָל ניט אָנקוקן די ליכטיקע שיינ. און בא די דאָזיקע רייד האָט זי זיך ניט געקאָנט איינהאלטן און אויסגעשאָסן א געוויינ.

— סע רוקט זיך שוין דער קאלטער ווינטער, — האָט זיך די שוואלב אָנגערופן. — און איך קלייב זיך אוועקפליען ווייט אהין, איך די ווארעמע לענדער. עפשער ווילסטו — פלי מיט מיר. דו קאָנסט זיך אוועקזעצן צו מיר אפ דער פלייטשקע, נאָר בינד זיך צו מיט דיין גארטעלע וואָס שטארקער, און מיר וועלן אוועקפליען פונעם העסלעכע מוילוואָרפ מיט זיין פינצטערער שטוב. מירן אוועקפליען ווייט אהין איבערן יאם, וווּ די זון שיינט בעלער, וווּ ס'איז א גאנצ יאָר זומער און סע בליען דאָרט וווי דערלעכע פדומען. פלי מיט מיר, מיינ פיצינק מיידעלע! דו האָסט דאָך מיר אָפגעראטעוועט דאָס לעבן דאן, ווען איך בין שיר ניט פארפרוירן געוואָרן אינעם פינצטערן קאלטן גרוב.

— גוט, איך פלי מיט דיר, — האָט דוימעלע געענטפערט.

און זי האָט זיך אוועקגעזעצט צום פייגעלע אפן רוקן און האָט פעסט צוגעבונדן איר גארטעלע צו זיין גרעסטן פעדער.

די שוואלב האָט געגעבן א שוועב אופ און זיך א לאָז געטאָן פּייל- אויסנפויגן ווייט איבער געדיכטע וועלדער, איבער גרויסע יאמען און הויכ-הויכ איבער די גרויסע פּערג, וואָס זינען שטענדיק באדעקט מיט שניי. דוימעלען איז געווען שטארק קאכט צווישן דער קאלטער לופט, דערום האָט זי זיך איינגענירעט אינעם פייגעלעס ווארעמע פעדערן און האָט נאָר דעם קאָפּ ארויסגעשטעקט אפ ארויס, קעדיי צו שעפן נאכעס פון די ווינדערלעכע ערטער, איבער וועלכע זיי זינען דורכגעפלוין.

און זיי זינען טאקע אָנגעקומען אין די ווארעמע לענדער. דאָרטן האָט די זון געשיינט אסאך בעלער, ווי דאָ. דער הימל איז געווען צוויי מאָל אזוי די הייך, ווי בא אונדז, און לעמ די פלויטן מיט די קאנאוועס האָבן זיך געקלאמערט ווינדערלעכ-שיינע, גרינע און בלויע ווינטרויפן. איך די וועלדער זינען געוואקסן לימענעס מיט מאראנצן. מירטן און שמעקנדיקע מיאטע האָבן געלאָזן זייערע רייכעס. און איבערן שליאכ

זײַנען אומגעלאָפֿן פֿרײַלעכע יאטלעך און האָבן זיך געײַגט נאָך די גרויסע און פֿארביקע שמעטערלינגען.
אָבער די שוואַלב איז געפֿלויגן נאָך ווייטער. און דאָרטן איז געווען נאָך שענער.

אפֿן ברעג פֿונעם בלויען יאמ האָט צווישן גרינע, געקרויזטע ביימער געשימערירט א ווייטער אלטערטימלעכער מאַרמאָר־פֿאלאז. זײַנע הויכע קאָלאָנעס זײַנען געווען באַפֿלאַכטן מיט ווילדע ווינטרויבן, פֿונדוטן האָבן אונטערן דאָך זיך געפֿונען א פֿאַר שוואַלב־נעסטן, און אינעם פֿונד זײַ האָט געווינט די דאָזיקע שוואַלב, וואָס דוימעלע איז אפֿ איר געפֿלויגן. — אָט דאָס איז מײַן הויז, — מאַכט צו איר די שוואַלב. — און איצט קלייב זיך אויס דאָרטן פֿונדוטן איינעם פֿונ די שענסטע בלימעלעך, וועל איך אהיין דיך אוועקזעצן און דו וועסט זיך לעבן, אזויווי דיין האַרץ גלוסט. — אַך, ווי פֿרעכטיק! — האָט זיך דוימעלע דערפֿרייט און גענומען פֿריעסקען מיט די הענט.

אונטן איז געלעגן א מאַרמאָר־זײַל, וואָס איז אומגעפֿאלן און זיך צעבראָכן אפֿ דרײַ שטיקער, און צווישן די דאָזיקע פֿרוכשטיקער זײַנען געוואַקסן שײַנע, גרויסע און ווייטע בלומען. די שוואַב איז מיט דוימעלע לען אראָפֿגעפֿלויגן און האָט זי אוועקגעזעצט אפֿ איינעם פֿונ די פֿרייע בלעטער. אָבער ווי דערשטוינט איז דוימעלע געוואָרן! זי האָט דערזען ווי אינמיטן שיסעלע פֿונ דער בלום זיצט א שײַן, קליין מענטשעלע, וואָס איז ווייט און דורכזיכטיק, פֿונקט ווי עס וואַלט געווען פֿונ גלאַז־געמאַכט. אפֿן קאָפֿ איז באַדעם געווען אן איידעלע קרוין, און אפֿ די אַקסלען האָבן באַדעם געפֿלאַטערט דינינקע גרינע פֿליגלען. עס איז געווען אינאיינעם וווקס מיט דוימעלען. דאָס איז געווען דער קעניג פֿונ די בלומען־שרעטעלעך. אינ יעדן בלימל האָט דאָ געווינט אזא מיין קליין מענטשעלע, א מאַן אָדער א פֿרוי. און ער, דער קעניג־דײַערער, איז געווען דער עלטסטער איבער זײַ אלע.

— אַך, ווי שײַן ער איז! — האָט דוימעלע געשעפֿטשעט צו דער שוואַלב. אָבער דער קליינינקער פֿרינצ האָט זיך שטאַרק דערשראָקן פֿאַר דער שוואַלב, וואָרעם וועדליק ער איז קליין און איידע, איז זי דאָך אַנטקעגן אימ א רײַז. אָבער ווי נאָר ער האָט דערזען דוימעלען, אזוי איז ער גע־וואָרן זײַער פֿרײַלעך, וואָרעם דאָס איז געווען דאָס שענסטע מײַדעלע פֿונ אלע די, וואָס ער האָט נאָר אַמאָל געזען. ער האָט גלייך אראָפֿגע־

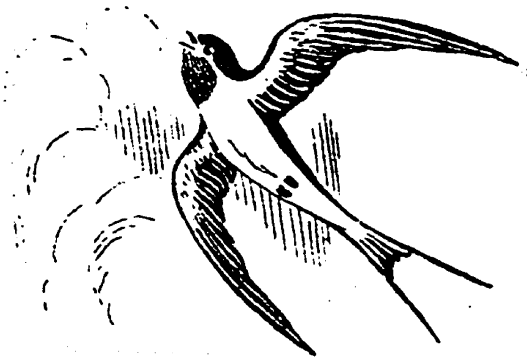
נומען די גאלדענע קרוין פון זיין קאָפּ און אָנגעטאָן אפּ אירן, און ער
האַט זי געפרעגט, וויאזוי זי הייסט און צי זי וויל פאר אימ כאסענע
האַפּן. דאן וואָלט זי געוואָרן די קעניגין פון אלע בלומען.
אַהאָ, דאָס איז שוין ניט דער זשאפעס זון און ניט דער מוילוואָרפּ
מיטן שווארצן סאמעטענעם פעלצ.

דוימעלע האָט אימ גלייב געענטפערט, אז זי וויל.
איצט איז פון יעדער בלום ארויסגעפלוין א באפליגלט שרעטעלע, א
מאן אָדער א פרוי. זיי זינען געווען אזוי ליב, אז ס'איז אפּ זיי א כיינ
געווען-צו קוקן. יעדערער פון זיי האָט געפראכט דוימעלען א שיינע מא-
טאָנע. נאָר די שענסטע און בעסטע פון אלע מאטאָנעס איז געווען די
פאָר שיינע דורכזיכטיקע פליגעלעך, ווי בא א גרויסער וויסער פליג.
די פליגעלעך האָט מען צוגעפעסטיקט דוימעלען צום פלייטשקעלע, און
איצט האָט זי שוין אויך געקאָנט פליען פון בלימל צו בדימל.

אכ, וויפל פרייד דאָס האָט דוימעלען פארשאפּן!
און די שוואלפּ איז געזעסן פונויבן בא זיכ אינ דער נעסט און האָט
פאָר זיי געזונגען אזוי פּיין, ווי זי האָט נאָר געקאָנט, כאָטש אינ הארצן
איז זי געווען אומעטיק, ווייל זי האָט דוימעלען אזוי ליב באקומען, אז
ס'איז איר שווער געווען זיכ מיט איר צו שידן.

— דו דארפסט מער ניט הייסן דוימעלע, — האָט דאָס בלומען-שרע-
טעלע צו איר געזאָגט, — וואָרעם דו ביסט צו שיינ פאר אזא מינ נאָמען.
מיר ווילן, זאָלסט בא אונדז הייסן מײע.

— פארבלייב געזונט, פארבלייב געזונט! — האָט די שוואלפּ זיכ צע-
זונגען, ווייל זי איז איצט געפלוין פון די ווארעמע לענדער ווייט אהינ,
צוריק קיין דענעמארק. דאָרטן האָט זי א קליין נעסטעלע, איבערן
פענצטער פון יענעם מענטשן, וואָס קאָן דערציילן שיינע מײסעס און
פאר אימ האָט זי געזונגען צווייט-צווייטש, און אזויארומ איז טאקע די
גאנצע מײסע צו אונדז דערגאנגען.

די ווילדע שוואנען

ײַט פונדאנען, דאָרט, וווּהײַן די שוואַלפּן פּלײַען, בעשאַס
פּא אונדז ווערט ווינטער, איז געווען א קעניג. דער
דאָזיקער קעניג האָט געהאַט עלפ זײַן און אײַן טאַכטער
מיטן נאָמען עליזע. די עלפ פּרידער — די פּרינצן פּלעגן
יעדן טאָג, מיט שטערנס אפּ די פּרוסטן און מיט שווערדן
פּא די זײַטן, גײַן אײַן שול ארײַן. זײ פּלעגן דאָרטן שרײַבן

מיט דימענטענע גריפעלס אפּ גאַלדענע טאָוולען, און זײ האָבן געלערנט
אפּ אויסנווייניק ניט ערגער, ווי ארײַנקוקנדיק אײַן די פּיכער. מע האָט
אפּ זײ גלײַכ געקאָנט דערקענען, אז דאָס זײַנען פּרינצן. זײער שוועס-
טער עליזע פּלעג אײַן דער צײַט זיצן אפּ א בענקעלע פּונ הױלן שפּיגל
און ארײַנקוקן אײַן א בילדער־בוכ, וואָס האָט פּאַטראָפּן א האַלבע מעלוכע.
יא, די דאָזיקע קינדער האָט זײַך טאַקע זײער גוט געלעבט. אָבער דאָס
האַט געדויערט ניט לאַנג.

זײער פּאָטער, וואָס האָט געקעניגט אײַבער גאָר דעם לאַנד, האָט כא-
סענע געהאַט פּאַר זײער א בײַזער קעניגן, און יענע האָט גלײַכ שטאַרק

פֿינט געקראָגן די קינדער, די קינדער האָבן עס, נעפעכ, באלד דעם
ערשטן טאָג דערפֿילט.

אינעם גאנצן פאלאצ האָט מען געפראוועט די סימכע, און עס האָט
זיך געטאָן אפּ טיש און אפּ בענק. די קינדער האָבן זיך אויך געשפּילט
אין „סקאַצ־קומט“, אָבער אַנשטאַט דעם, זיי זאָלן קאַנען, ווי אלע מאָל
דערלאנגען איינס דעם צווייטן קיכעלעך און געבראַטענע עפל, האָט זיי
די בייזע שטיפּמוטער אָנגעשאַטן א גלאָז זאַמד אין די טיי־קופּליקלעך
אריין און געזאַגט צו קיי:

— מאכט אייך פונ דעם. וואָס איר ווילט.

אז ס'איז אוועק די ערשטע וואָכ, האָט די שטיפּמוטער אָפּגעשיקט
עליזען אין דאָרפ אריין און זי אָפּגעגעבן צו א פּויעריש פּאַרפּאַלק, און
אין א קורצער צייט ארומ האָט זי אָנגעהויבן אָנריידן דעם קעניג אפּ די
אַרעמע פּרינצן. זי האָט אפּ זיי אָנגערעדט אזויפיל שלעכטע זאַכן, אז
דער קעניג האָט זיי מער נישט געוואָלט הערן און זען.

— פליט אייך אין דער ווייטער וועלט אריין, — האָט די בייזע קעניג
צו זיי אויסגעשריגן, — און לעבט, פונ וואָס סע וועט זיך אייך מאכנ! פליט
אייך, ווי די גרויסע פייגל, וואָס האָבן אינגאנצן קיינ קאַל נישט!

אָבער ס'האָט זיך באקומען נישט גאָר אזוי שלעכט, ווי איר האָט זיך
געוואָלט. די ברידער זיינען פארוואַנדלט געוואָרן אין עלפ ווונדערשיינע
ווילדע שוואנען. זיי האָבן ארויסגעלאָזט א מאַדנעם געשריי און זיינען
ארויסגעפלוין דורך די פאלאצ־פענצטער ווייט אהין איבער דעם פארק
און איבער דעם וואלד.

ס'איז נאָך געווען פריער פרימאָנג, ווען די עלפ שוואנען זיינען
דורכגעפלוין פארביי דעם שטיבל, וווּ די שוועסטער זייערע עליזע איז
געשלאָפּן מיט א שטאַרקן שלאָפּ. זיי זיינען א היפשע צייט אומגעפלוין
איבער דעם דאך, זיי האָבן אויסגעצויגן זייערע בייגעוויקע העלדזער
און געפאַכעט מיט די פליגל, אָבער קיינער האָט זיי נישט געזען און אויך
נישט געהערט, און זיי האָבן זיך געמוזט לאָזן פונסניין אין דער ווייטער
וועלט אריין. זיי האָבן אופגעשוועבט הויכ־הויכ ביז צו די סאַמע וואַלקנס
און זיי האָבן זיך אוועקגעלאָזן איבערן גרויסן טונקעלן וואלד, וואָס צייט
זיך ביז צום סאַמע ברעג פונ יאַם.

די אַרעמע קליינע עליזע איז געבליבן וווינען אינעם פּויערשן שטיי־
בעלע. זי האָט זיך געשפּילט מיט א גרינעם בלאט, ווייך קיינ אנדערע שפיי־

לעכלעך האָט זי דאָך נישט געהאט; זי האָט דורכגעשטאַכט אינעם בלאַט א
לעכעלע און געקוקט דורך דעם צו דער זונ, און ס'פלעג זיך איר אויס-
ווייזן, אז זי זעט אירע פרידערס קלאָרע אויגן, און אדעמאָל, ווען די
ווארעמע זונ-שטראלן פלעגן פאלן צו איר אפ די פאקן, פלעג זי זיך
דערמאנען, ווי זיי אלע האָבן זי אינדערהיים געקושט.
און די טעג זיינען זיך אזוי געגאנגען. דער ווינט פלעג אמאָל דורך-
שוועבן פארביי די רויזן-קוסטן, וואָס האָבן זיך צעבליט ארום שטוב, און
שעפטשען אָפּט צו די רויזן:

— איז דען דאָ עפעס שענערס פון אייך?

אָבער די רויזן פלעגן צושאָקלען מיט די קעפעלעך און ענטפערן:

— יא, טו א קוק אפ עליזען.

און די רויזן זיינען טאקע געווען גערעכט.

אז ס'איז איר געוואָרן פופצן יאָר, איז איר שוין געווען צייט צו פאָרן
אהיים. דאָרטן האָט די קעניגן דערזען, ווי שיינ איר שטיפטאָכטער איז,
איז זי אריינגעפאלן אין גרויס גרימצאָרן. איר האָט זיך געוואָלט גערן
פארוואנדלען עליזען אין א ווילדן שוואן, ווי זי האָט עס געטאָן מיט די
פרידער מיט אירע, האָט זי אָבער נישט געוואגט דאָס טון גלייך אפּן אָרט,
ווייל דער קעניג האָט געוואָלט קעסיידער האָבן זיינ טאָכטער פאר די
אויגן. איינמאָל גאנצפרי איז זי אוועק צו זיך אין איר מאַרמאָרנער באַד
אריין, וואָס איז געווען אויסגעפוצט מיט ווונדערלעכע טעפיכער און מיט
ווייכע אויסגענייטע קישנס. איז דער דאָזיקער באַד איז א ווינקעלע זיי-
נען בא איר געזעסן דריי זשאפעס. האָט די קעניגן גענומען די זשאפעס
איז די הענט אריין, זי האָט יעדערע פון זיי א קוש געטאָן און זיך אָן-
גערופן צו דער ערשטער פון זיי:

— אז עליזע וועט זיך קומען אהער באַדן, זאָלסטו זיך אוועקזעצן צו

איר אפּן קאָפּ, קעדיי זי זאָל ווערן אזוי טעמפּ און צעקראַכט, ווי די פּיסט.

צו דער צווייטער זשאפע האָט די קעניגן געזאָגט:

— דו זאָלסט זיך אוועקזעצן צו עליזען אפּן שטערן, קעדיי זי זאָל

ווערן אזוי העסלעך, פונקט ווי דו פּיסט, און דאן וועט זי איר אייגענער

טאטע נישט דערקענען.

— נו, און דו זאָלסט זיך אוועקזעצן בא איר אפּן הארצן, — האָט די

קעניגן א שושקע געטאָן דער דריטער זשאפע, — קעדיי זי זאָל ווערן בייז,

און דאָס וועט איר פארשאטן אסאך שמערצן.

די קעניגן האָט אַרײַנגעלאָזן די זשאַפּעס אין דער קלאָרער וואַסער
אַרײַן. איז די וואַסער גלייַך געוואָרן גרינ-גרוי. איצט האָט זי א רופ גע-
טאָן עליזעב, האָט אַראָפּגעצויגן פֿון איר די קליידער און איר באַפוילן
גיין אין וואַסער אַרײַן. ווי עליזעב האָט זיך נאָר אונטערגעטוקט, אזוי
האָט זיך אײַן זשאַפּע אַוועקגעזעצט באַ איר אפֿ די האָר, די צווייטע -
אַפֿן שטערן, און די דריטע - אפֿ דער פֿרוסט. אָבער עליזעב האָט עס, קענ-
טיק, אפֿילע ניט באַמערקט. און ווי זי האָט זיך נאָר אָפּגעפֿארטיקט, האָט
זי דערזען, ווי דרײַ רויטע מאַנ-פֿלומען שווימען אפֿ דער וואַסער. דאָס
זײַנען די גיפֿטיקע זשאַפּעס פֿאַרוואַנדלט געוואָרן אין פֿלומען, ווייל זיי
האַבן זיך אָנגערירט אינעם מיידלס קאָפּ, אינעם שטערן און אין דער
פֿרוסט. יאָ, עליזעב איז געווען צו פֿיין און צו אומשולדיק, אז דער קי-
שעפֿמאַכערנס צויפֿערײַ זאָל צו איר קאַנען צושטיין.

אַט דאָס דערזען, איז די בייזע קעניגן געוואָרן נאָך מער אין קאַס
און זי האָט אָנגעריבן עליזעב מיט זאַפֿט פֿון וואַלעכשע ניס, ביז עליזעב
איז געוואָרן שוואַרץ ווי קויל. דערנאָך האָט איר די בייזע שטיפֿמוטער
באַשפּריצט דאָס פֿאַנעם מיט אזא שטינקענדיקן זאַלב און זי האָט איר
פֿאַרפֿלאַנטערט אירע ווונדערשײַנע האָר. איצט איז די שײַנע עליזעב אַר-
מעגלעך געווען צו דערקענען.

אז דער פֿאַטער האָט אפֿ איר א קוק געטאָן, האָט ער זיך אפֿילע דער-
שראָקן און געזאָגט, אז דאָס איז ניט זײַן טאָכטער. קיינער, קיינער האָט
זי שוין ניט געקאָנט דערקענען, אויסער דעם אלטן הונט און די שוואַלפֿן.
אָבער דאָס זײַנען דאָך מער ניט ווי אַרעמע כּײַעס, - ווער הערט זיך צו
זיי צו!

דאָ האָט זיך, נעבעך, עליזעב פֿיטער צעוויינט און האָט זיך דערמאַנט
אין אירע עלפֿ ברידער, וואָס זײַנען ערגעץ ווייט אַוועק. באַטריבט און
דערשלאָגן, האָט זי זיך אַרויסגעגאַנוועט פֿונעם פֿאַלאַצ און איז אַוועק,
ווהיין די אויגן וועלן זי פֿירן. א טאָג א טאָגעדיקן האָט זי זיך אומגע-
שלעפֿט איבער פֿעלדער און איבער זומפֿן, ביז זי איז געקומען צו א גרויסן
וואַלד. וווהיין צו גיין האָט זי אליין ניט געוואָסט. זי האָט נאָר געפֿילט,
אז זי איז זייער דערשלאָגן און זי בענקט נאָך אירע ברידער, וואָס זײַנען
זיכער אויב אזוי פֿאַרטריבן געוואָרן אין דער ווייטער וועלט אַרײַן. עפֿ-
שער וועט זי זיך גאָר לאָזן זוכן אירע ברידער און זיך ניט אָפּשטעלן, ביז
זי וועט זיי געפֿינען.

זי האָט זיך נאָך נישט באוויזן צוגעוויינען צום וואלד, ווי ס'איז צוגע-
פאלן די נאכט. עליזע האָט געפילט, אז זי האָט זיך אראָפגעשלאָגן פון
וועג, האָט זי גענומען און זיך צוגעלייגט אפן ווייכע מאַך, און דעם קאָפּ
האָט זי אָנגעשפארט אָן א פּעניאָק. די נאכט איז געווען א שטיקע און א
ווארעמע. הונדערטער גליווערעמלעך האָבן, ווי גרינע פֿייערלעך, גע-
פלינצלט צווישן גראָז. און אז עליזע האָט אומגערן פארטשעפעט מיט
דער האנט א קוסטנ־צווייג, האָבן זיך אלע פלישטשענדיקע זשוקעלעך א
שאַט געטאָן פונדאָרטן, פונקט ווי שטערנדלעך זאָלן זיך צע-
שפּריצן.

א גאנצע נאכט האָבן זיך איר געכאַלעמט די פרידער, ווי זיי זיינען
נאָך אלע קליינע קינדער, זיי שפילן זיך און שרייבן מיט די דימענטענע
גריפעלס אפ די גאָלדענע טאָוולען; זיי האָבן, דוכט זיך, געקוקט אינעם
וונדערשיינעם פּוך מיט די פילדער, וואָס האָט באַטראָפּן א האלבע מע-
לוכע. אָבער אפ די טאָוולען האָבן זיי געשריבן נישט קיין רעדעלעך מיט
קיין פאסיקלעך, ווי אמאָל, נאָר זיי האָבן אָנגעשריבן אלץ, וואָס זיי האָבן
איבערגעלעבט און איבערגעזען פאר זיך. אויך די פילדער אינעם פּוך
זיינען געווען אלע לעבעדיק. די פויגלען האָבן געזונגען, און די מענטשן
זיינען אראָפגעגאנגען פון די פלעטער אראָפ און האָבן גערעדט מיט
עליזע און מיט אירע פרידער. אָבער ווען עליזע האָט דאָס פלעטער איי-
פּערגעקערט, זיינען יענע צוריק אריינגעשפרונגען און זיך געשטעלט אפ
זייערע פריערדיקע ערטער, קעדיי נישט אריינטראָגן אין די פילדער קיין
אומאָרדענונג.

אז עליזע האָט זיך אופגעכאַפּט, איז שוין די זון געשטאנען גאנצ
הויך. איבער די פלעטער מיט די געדיכטע צווייגן האָט זי די זון נישט
געקאָנט זען, אָבער די שטראלן האָבן פריילעך געשפילט אפן גראָז, ווי
די גאָלדענע העזעלעך. דאָס גרינס האָט געשמעקט אזוי גוט, און די פיי-
געלעך האָבן זיך געזעצט צו איר מאמעש אפ די אקסלען. דאָ האָט עליזע
דערהערט, ווי וואסערן פלאפלען אינדערנאָענט. דאָס זיינען געווען אסאך
קוואלן, וואָס האָבן זיך צונויפגעגאָסן אין איין אָזערע מיט א שיינעם,
הערלעכע זאמדיקן באָדן. עליזע האָט אָפגעזוכט צווישן די פיימער א
וועג צום וואסער. די וואסער איז געווען אזוי דורכזיכטיק, אז ווען נישט
דער ווינט, וואָלט מען געקאָנט מיינען, אז די פיימער מיט די קוסטן, וואָס
שפיגלען זיך אָפּ אין דער וואסער, זיינען דאָרט אָנגעמאָלט אפן דנאָ.

אז עליזע האָט דערזען אין וואסער איר אייגן געזיכט, איז זי באפאלב
א שרעק, אזוי שווארץ און העסלעך איז זי געווען. אָבער ווי זי האָט נאָר
איינגעזעצט איר האנט און א וויש געטאָן די אויגן מיטן שטערן, אזוי
האָט די הויט אפ איר פאָנעם גענומען לויכטן. אויב אזוי, האָט עליזע זיך
אויסגעטאָן אינגאנצן און איז אריין אין דער קלאָר-פרישער וואסער אריין,
און קיין שענערע פרינצעסן פון איר איז שוין נישט געווען צו געפינען
אפ גאָר דער וועלט.

אז זי האָט זיך צוריק אָנגעטאָן און פארפלאַכטן אירע לאנגע, שיינע
האַר, איז זי אָנגעקומען צו א פרויזנדיקן קוואל און זיך אָנגעטרונקען פון
דער הוילער האנט, און דערנאָך האָט זי זיך געלאָזן טיפער אין וואלד
אריין, נישט וויסנדיק, וווהיין זי וועט פארגיין. זי האָט געטראכט נאָר איינס,
אז זי וואָלט וועלן די פרידער געפינען.

אזוויי זי גייט אזוי, דערזעט זי א ווילדן עפּלבוים. דער בוים איז
געווען אזוי אָפגעשאַטן מיט פרוכטן, אז די צווייגן האָבן זיך אוש גע-
בויגן פאר שווערקייט. עליזע האָט איבערגעביסן, דערנאָך האָט זי און-
טערגעשפארט מיט שטעקעלעך די צווייגן און איז אוועק אהיין, ווו דער
וואלד איז געווען נאָך טונקעלער און געדיכטער. דאָ איז געווען שטיל-
שטיל. קיין איין פייגעלע איז אהער נישט פארפלוויגן, קיין איין זונען-
שטראל האָט זיך דורכ די געדיכטע פלעטער נישט געקאָנט דורכשלאָגן.
די הויכע שטאמען זיינען געשטאנען אזוי הארט איינס לעבן צווייטן, אז
זיי האָבן אויסגעזען ווי א וואנט, און די שטילקייט איז געווען אזוי גרויס,
אז עליזע האָט געהערט אירע אייגענע טריט. זי האָט געהערט דעם שאַרע
פון יעדן טרוקענעם פלאט, וואָס האָט געטראָפן איר אונטער די פיס. אָ,
די איינזאמקייט איז דאָ געווען אזוי גרויס, אז קיין ענלעכס האָט נאָך
עליזע איבערגעזען קיינמאָל נישט געפילט.

באנאכט איז שוין געוואָרן גאָר פינצטער. אפילע קיין איינציק גלי-
ווערעמל האָט איבערגעזען נישט געלויכטן. מיט א דערשלאָגן הארץ האָט זיך
עליזע אוועקגעלייגט אפן גראָז אָפרוען.

א גאנצע נאכט האָבן זיך איר געבאָלעמט גוטע כאלוימעס, און גאנצ-
פרי, אז זי האָט זיך אופגעכאפט, האָט זי נישט געוויסט, צי די אלע זאכן
זיינען געווען נאָר אין כאַלעם, צי עפּשער איז עפעס פון דעם פאָרגעקו-
מען אויב אין דער וואָר.

זי איז אָפגעגאַנגען עטלעכע טריט פאָרויס און האָט באגעגנט אן

אלטינקע פרוי, וואָס האָט געטראַגן א קויש מיט יאגעדעס. די אלטינקע האָט איר געגעבן א פאָר יאגעדעס פארוזכן, און עליזע האָט געפרעגט פא דער אלטינקער, צי האָט זי ניט באגעגנט קיין עלף פרינצן, אפ די פערד רייטנדיק.

— גיין, — מאכט די אלטינקע, — איך האָב נאָר געזען געזען, ווי עלף שוואנען מיט גאַלדענע קרוינען האָבן זיך אראָפגעלאָזט צום טיך און זינען אוועקגעשווימען.

און די אלטינקע האָט דורכגעפירט עליזע א ביסל ווייטער און איר געוויזן א באַרג־אָפּהאַנג, וואָס פא זיין צופוסנס האָט זיך געשלענגלט א טיך. די ביימער פון ביידע זייטן פּרעג האָבן געשטרעקט די צווייגן איינס צום צווייטן, און דאָרט, ווו די צווייגן האָבן ניט געקענט דערלאנגען, האָבן לאנגע וואַרצלען זיך געהויבן פון דער ערד ארויס און זיי געהאַלפן זיך איבערפלעכטן צווישן זיך.

עליזע האָט זיך געזעגנט מיט דער אלטינקער און איז אוועק לענגויס דעם טיך אזוי ווייט, ביז זי איז געקומען אהין, צו יענעם אָרט, ווו דער טיך איז אריינגעפאלן אין אַפענעם יאם אריין.

דער גאַנצער ברעגלאָזער יאם איז געלעגן פאר איר אויסגעשפרייט. אָבער דאָס יונגע מיידל האָט ניט געזען אפ אימ קיין איין זעגל, קיין איין קליין שיפעלע אפילע. זי האָט זיך פארטראכט: זי האָט ניט געוואוסט, וווהיין קערט מען זיך ווייטער.

זי האָט צוגעקוקט, ווי די כוואליעס קיילען די קליינע שטיינדעלעך פאם ברעג. די שטיינדעלעך האָבן זיך אזוי אויסגעריבן, אז זיי זינען גע־וואָרן קיילעכדיק, גלאט און געשליפן. און דאָס מיידל האָט א קלער גע־טאָן צו זיך אליין, וויפל מי דארפ מען אוועקלייגן, ביז די דאָזיקע הארטע שטיקלעך שטיין, גלאָז, אַייזן זאָלן פייטן זייער אויסזען און זאָלן ווערן אזוי גלאט און אזוי קיילעכדיק. און די וואסער טוט עס אקצ אופ, כאָטש זי איז פיל ווייכער פון איר איידעלער האנט. דער יאָם קיילעך די געדולדיק און אומדערמידלעך זינען כוואליעס, און ער באזיגט אפילע די סאַמע הארטסטע שטיינער. א דאַנק אייך, ליכטיקע כוואליעס, פאר דעם, וואָס איר האָט מיך אויסגעלערנט. איך וועל זיך אויך באמיען צו זיין אזוי אומדערמידלעך, ווי איר. דאָס הארץ זאָגט מיר, אז איר וועט נאָך מיך ווען עס איז אַפּטראַגן צו מיינע ליבע פרידער.

אפ צעטריקנטע וואסער־געוויקסן זינען געלעגן עלף ווייסע שוואנען־

פֿעדערנ. די פֿעדערנ זײַנען געווען פֿיכט. צי האָט זיך עס גענומען פֿון
 טראָפּנס טוי אָדער פֿון טרערן, דאָס ווייסט קײנער נישט. דער ברעג איז
 דאָך געווען אזוי פֿוסט און אײנזאמ, אָבער עליזע האָט עס נישט גע-
 פֿילט, וואָרעם זי האָט געקוקט צומיאמ און זיך זאט נישט געקאָנט אָנקוקן.
 נאָר אָט רוקט זיך אָן אפֿן הימל א גרויסער שוואַרצער וואַלקן. דער
 ווינט נעמט זיך שטארקן, און דער יאמ הייבט אָן צו ווערן טונקל, וויגן
 זיך און רוישן. באלד אָבער גײט די כמארע דורך, איבערן הימל שוועפֿן
 ראָזע וואַלקנדלעך. דער ווינט ווערט אײנגעשטילט, און דער יאמ איז
 שוין אויכעט רויק. איצטער איז ער ענלעך אפֿ א רויזנ־פֿלעטעלע. אָט איז
 ער גריין און אָט צוריק העל. אָבער ווי שטיל די לופט און ווי רויק דער
 יאמ זאָל נישט זײַן, רוט דאָך נישט די וואסער לעמ סאמע ברעג. די וואסער
 באוועגט זיך און הייבט זיך שוואַך, ווי די פֿרוסט בא א שלאָפֿנדיקן קינד.
 די זון האָט שוין געהאלטן באמ פֿארגײן, ווען עליזע האָט פֿרוצעמ
 דערזען, ווי סע פֿליען עלפֿ ווילדע שוואַנען מיט גאָלדענע קרוינדעלעך
 אפֿ די קעפֿ. די שוואַנען זײַנען געפֿלויגן אײנס הינטער דעם צווייטן און
 האָבן אויסגעזען, ווי א לאנגע ווייסע סטענגע. זײ דערזען, איז עליזע
 ארופֿגעקראָכן אפֿן ברעג־אָפֿהאנג און זיך באהאלטן הינטער א קוסט. די
 שוואַנען האָבן זיך דאָ אינדערנאָענט אראָפֿגעלאָזן אראָפֿ און האָבן גע-
 נומען פֿאטשן מיט זײערע גרויסע ווייסע פֿליגלען.

און ווי נאָר די זון איז אינגאנצן אראָפֿ אונטער דער וואסער, אזוי
 האָבן זיך פֿון די שוואַנען אָפֿגעטאָן זײערע פֿעדערן, און עליזע האָט
 מיטאמאָל דערזען פֿאר זיך עלפֿ שײנע פֿרינצן — די עלפֿ פֿרידער אירע.
 בא עליזען האָט זיך ארויסגעריסן א שטארקער געשרײ, וואָרעם נישט גע-
 קוקט דערום, וואָס זײ האָבן זיך שטארק געענדערט, האָט זי דאָך גלייך דער-
 קענט, ווער זײ זײַנען. זי האָט גלייך דערפֿילט, אז דאָס מוזן
 זײ זײַן. און זי האָט געגעפֿן א שפֿרונג צו זײ איז די אָרעמס און זײ
 גלייך אָנגערופֿן בא זײרע נעמען. די פֿרידער, פֿון זײער זײַט, האָבן זיך
 אויך געשעצט גליקלעך, ווען זײ האָבן דערזען און דערקענט זײער קליין
 שוועסטער, וואָס איז אזוי אויסגעוואקסן און אזוי שײן געוואָרן פֿאר דער
 דאָזיקער צײַט. זײ האָבן געלאכט און געוויינט פֿאר פֿרייד, און זײ האָבן
 אײנער פֿארן אנדערן גלייך גענומען אויסדערציילן וועגן די אלע שלעכטן-
 קײטן, וואָס די בײזע שטיפֿמוטער איז אנטקעגן זײ באגאנגען.
 — מיר, די עלפֿ פֿרידער, — האָט זיך דער עלטערער אָנגערופֿן, — פֿליען

אומ אלס ווילדע שוואנען אזוי לאנג, ביז די זונ שטייט אינ' הימל. אָבער
קוימ פארגייט זי נאָר, אזוי באקומען מיר צוריק אונדזער מענטשלעך גע-
שטאלט. דערצו מוזן מיר אלע מאָל פארן זונ-פארגאנג באוואָרענען אן
אָרט, וווּ די פיס אוועקצושטעלן, וואָרעם ווען מיר פליען אזוי אונטער די
וואַלקנס און עס קומט די שאַ, ווען מיר ווערן צוריק מענטשן, קאָנען מיר
נאָך דאָ אראָפּפאלן און דערטרונקען ווערן. ווינען, ווינען מיר ניט דאָ.
פון יענער זייט יאמ איז פאראן א לאנד, וואָס איז שיינ ווי אונדזערס, נאָר
דער וועג אהינ איז זייער ווייט. מע מוז איבערפליען דעם גאנצן יאמ. און
אפן וועג איז ניט צו געפינען קיין איין אינדזעלע, וווּ מיר זאָלן קאָנען
איבערווארטן די נאכט, נאָר איין איינציקער פעלדז שטעקט ארויס איבער
דער מיט פונ אָט דעם יאמ, און ער קלעקט קוימ דערופ, אז מיר זאָלן זיך
צונויפשטופן געדיכט איינס לעם אנדערן און דאָרטן ווי עס איז איי-
בערשטיין די נאכט. אז דער יאמ איז ניט שטיל, שפריצט די וואסער מא-
מעש איבער אונדז אריבער. אָבער דאָך איז דער דאָזיקער פעלדז פאר
אונדז א גליק, וואָרעם ווען ער זאָל נאָך אויך ניט זיינ, וואָלטן מיר קיינ-
מאָל ניט געקאָנט באזוכן אונדזער אייגן פאָטערלאנד. די סאמע לענגסטע
צוויי טעג פונעם יאָר מוזן אוועקגיין, קעדיי מיר זאָלן קאָנען אריבערפליען
דעם דאָזיקן יאמ, דערום קאָנען מיר זיך פארגינען נאָר איין מאָל אינ
יאָר אראָפקומען צו דער ליבער היים. מיר פלייבן דאָ אפ עלפ טעג
און פליען ארום איבערן גרויסן וואלד. פונדאָרטן זעען מיר ארויס דעם
פאלאצ, וווּ מיר זיינען געבוירן געוואָרן און וווּ דער פאָטער אונדזערער
ווינט. מיר זעען ארויס דעם הויכן קירכע-טורעם, אונטער וועלכן די
מוטער אונדזערע ליגט באגראָבן. דאָ פירן מיר, ווי יעדער בוימ און יעדער
קוסט וואָלטן מיט אונדז געווען פריינט. דאָ זעען מיר, ווי די ווילדע
פערד לויפן אומ איבער די סטעפעס, פונקט ווי מיר האָבן עס געזען נאָך
קינדווייז, דאָ הערן מיר, ווי די קוילנברענער זינגען זייערע אלטע לידער,
די זעלבע לידער, פא וועלכע מיר האָבן קינדווייז געטאנצט. דאָ איז
אונדזער פאָטערלאנד, אהער ציט עס אונדז קעסיידער, און דאָ האָבן מיר
דיך, קלייניק שוועסטערל אונדזערס, געפונען. צוויי טעג האָבן מיר נאָך
דאָ צו זיינ, און דערנאָך מוזן מיר זיך לאָזן איבערן יאמ צו א לאנד, וואָס
איז טאקע ווונדערשיין, נאָר ס'איז אָבער ניט אונדזער פאָטערלאנד.
וויאזוי זשע זאָלן מיר דיך מיטגעמען? מיר האָבן דאָך פא זיך נישט קיינ
שיפ און נישט קיינ שיפל.

— א, ווען איך וואָלט אייך קאָנען אויסלייזן פון דעם קישעפּ! — מאַכט צו זיי די שוועסטער.

און אזוי האָבן זיי געשמועסט קימאט די גאַנצע נאַכט. איינגעדערעמלט האָבן זיי פלויז ערשט פארטאָג.

אופגעכאַפט האָט זיך עליזע איבערן גערויש פון די שוואַנען-פליגל, וואָס האָבן זיך איבער איר צעפאַכעט. די פרידער זיינען צוריק פארוואַן-דלט געוואָרן אין פויגלען. זיי האָבן גענומען מאַכן גרויסע קרייזן אינדער-לופטן, ביז זיי זיינען, ענדלעך, אוועקגעפלוויגן פונדאנען. פלויז איין שוואַן איז געפליבן לעמ עליזען. דאָס איז געווען דער סאַמע יינגסטער פרודער. דער שוואַן האָט אוועקגעלייגט דעם קאָפּ זיינעם צו עליזען אפן שויס, און עליזע האָט אים געגלעט זיינע גרויסע ווייסע פליגל. דעם גאַנצן טאָג האָבן זיי פארבראַכט אינצוויינען, און צו אַוונט-צו זיינען די איבעריקע פרידער געקומען צוריק, און ווי די זון האָט זיך נאָר געזעצט, אזוי האָבן זיי צוריק אָנגענומען זייער געוויינלעכע געשטאַלט.

— מאַרגן, — האָט זיך אָנגערופן דער עלטסטער פרודער, — פליען מיר איבעראַניס אוועק פונדאנען, און מירן זיך ניט דערוועגן אומקערן אהער, איידער דאָס יאָר וועט דורכגיין. אָבער דיך וועלן מיר דאָ ניט איבער-לאָזן! נעם זיך אָן מיט מוט און פלי מיט אונדז! מיינע הענט זיינען אזוי שטאַרק, אז איך קאָן דיך איינער אליין דורכטראָגן דורכן גאַנצן וואַלד, איז דען וועלן אונדזערע אלעמענס פליגל ניט זיין אפּ אזויפיל שטאַרק, אז מיר זאָלן דיך קאָנען דורכטראָגן איבערן יאַם?

— יא, — האָט עליזע געענטפערט, — נעמט מיך מיט.

די גאַנצע נאַכט האָבן זיי פארטאָן אפּ דעם, וואָס זיי האָבן צונויפגע-טראָגן פויגעוודיקע לאָזע און טשערעט און האָבן אויסגעפלאַכטן דער-פון אַ גרויסע און פעסטע נעצ. אפּ דער דאָזיקער נעצ האָט עליזע זיך אוועקגעלייגט, און ווי די זון איז אופגעגאַנגען און די פרידער זיינען צוריק פארוואַנדלט געוואָרן אין פויגלען, האָבן זיי זיך אָנגעכאַפט מיט די שנאַבלען אין דער נעצ און זיינען אוועקגעפלוויגן מיט זייער ליב שוועסטערל, וואָס האָט נאָך געהאַלטן אינמיטן שלאָפן, הויכ אונטער די זאַמע וואַלקנס ארונטער. קעדיי די זונען-שטראַלן זאָלן איר ניט שלאָגן זיין די אויגן אריין, איז איינער, דער עלפטער שוואַן, געפלוויגן איבער זיך קאָפּ און צוגעדעקט זי מיטן שאַטן פון זיינע פרייסע פליגל. די שוואַנען זיינען שוין געווען ווייט פון לאַנד אָפגעפלוויגן, ווען עליזע

הָאָט זיכ אופגעכאפט. איר הָאָט זיכ אויסגעוויזן, אז עס כּאָלעמט זיכ איר
אזעלעכס, אזא מאַדנער געפיל הָאָט זי ארומגענומען פון דעם, וואָס זי
פליט אינדערלופטן איבערן פרייטן, ראכוועסדיקן יאמ. א צווייג מיט שיינע
צייטיקע יאגעדעס און א בינטל שמעקנדיקע וואַרצלען זינען לעמ איר
געלעגן בא דער זייט. דאָס הָאָט דער סאמע יינגסטער ברודער געהאט צונויפ-
געקליבן און לעמ איר אוועקגעלייגט. עליזע הָאָט צו אימ געשמייכלט און
געקוקט צו אימ. זי הָאָט פאלד דערקענט, אז דאָס איז ער, דער, וואָס
פליט איבער איר און באשאַטנט זי מיט זינע פליגל.

זיי זינען געפלוניגן אזוי הויכ, אז די סאמע גרעסטע שיפ, וואָס זיי
האַבן דערזען אונטער זיכ, הָאָט פא זיי אויסגעזען, פונקט ווי א ווייסע
מעווע וואָלט געזעסן אפ וואסער.

א גרויסער וואָלקן הָאָט געשוועבט אונטער זיי, און אפ דעם דאָזיקן
וואָלקן הָאָט עליזע, ווי אפ א בארג, דערזען איר אייגענעם שאַטן און די
שאַטנס פון די עלפ שוואנען. אזוי גרויס און אזוי ריזיק הָאָט עס אלצ
אויסגעזען, אז קיינ מער פרעכטיק בילד הָאָט זי זיכ נאָכ ביז איצט אפילע
פאַרשטעלן ניט געקאָנט. אז די זון הָאָט זיכ אופגעהויבן העכער און דער
וואָלקן הָאָט זיכ אָפגעשטעלט ווייט הינטער זיי, דאן איז אויכ דאָס שווע-
בנדיקע שאַטן-בינד אינגאנצן פארשוונדן געוואָרן.

דעם גאנצן טאָג זינען די שוואנען געפלוניגן אזוי שווינדיק, ווי א
קויל, וואָס פּיפט אינדערלופטן. אָבער דאָכ איז זייער געפלי געווען לאנג-
זאמער, ווי אן אנדערשמאָל. זיי האָבן דאָכ איצטיקס מאָד געטראָגן זייער
שוועסטער מיט זיכ. דער וועטער איז געוואָרן ערגער, און ס'הָאָט אָנגע-
הויבן צופאלן די נאכט. עליזע הָאָט מיט שרעק געקוקט, ווי די זון האלט
איבן איינ זינקען, און דעם איינזאמען פעלדן אפן יאמ איז נאָכ אלצ ניט
געווען צו זען. עליזען הָאָט זיכ אויסגעוויזן, אז די שוואנען האָבן אָנגע-
הויבן האסטיקער פאטשן מיט די פליגל. אכ! זי איינע איז דאָכ שולדיק
דערין, וואָס זיי האָבן זיכ איצט פארשפעטיקט! אז די זון וועט אינגאנצן
אונטערגיין, וועלן די פרידער אירע מוזן ווערן צוריק מענטשן סאמע
אינדערלופטן, און דאן וועלן זיי אראַפפאלן איבן יאמ און דאָרטן דער-
טרונקען ווערן. די שווארצע וואָלקנס האָבן זיכ גערוקט אלצ בעענטער
און בעענטער, ביז זיי האָבן זיכ פארייניקט איבן איינ גרויסן פלי-
שווערן הויפן, פונוואנען ס'הָאָט זיכ ארויסגעריסן איינ פליצ נאָכן
צווייטן.

איצט האָט זיך שוין די זון אראָפּגעלאָזט צום סאַמע ראַנד פּונעם יאַמ, אָט-אָס רירט זי זיך אָן אָן דער וואַסער.

באַ עליזען האָט דאָס האַרצ געפּלאַטערט. פּלוצעם האָבן די שוואַנען מיט גרויס אימפּעט זיך אַ לאַז געטאָן אַראָפּ. עליזע האָט געמיינט, אז דאָס פּאַלן זיי שוין. אָבער ניין, — זיי שוועבן ווייטער. יאָ די זון האָט זיך שוין אַינגעטוקט ביזן האַלב אין דער וואַסער, און ערשט דאָ האָט עליזע דער-זען אונטער זיך דעם קליינעם פעלדז, וואָס האָט אויסגעזען, פּונקט אזויווי אַ יאַמ-הונט וואָלט אַרויסגעשטעקט דעם קאָפּ פּונ וואַסער אַרויס. די זון טוקט זיך שוין אלץ נידעריקער און נידעריקער; איצט זעט זי שוין מער נישט אויס, ווי אַ קליין גלאַנצנדיק שטערנדל. און באלד האָט עליזע דער-פילט אַ האַרטן באַדן אונטער די פּיס. די זון האָט זיך אויסגעלאָשן, ווי דער לעצטער פּונק פּונ און אויסגעברענט שטיקל פּאַפּיר. זי האָט דערזען, ווי די ברידער שטייען אַרומ איר ענג אויסגעשטעלט, זיי האַלטן זיך אַרעם באַ אַרעם, און קיין פּיצל פּרייער פּלאַצ אין שוין מער פאַר קיינעם נישט געבליבן. דער יאַמ שלאָגט ווילד אינעם פעלדז, און אַ גאַנצער רעגן מיט טראָפּנס שפּריצט איבער זייערע קעפּ. דער הימל פּלאַקערט פּונ די פּליצן, און די דונערס קנאַלן איינער נאָכן צווייטן. אָבער דאָס שוועסטערל מיט די ברידער האָבן זיך פּעסט געהאַלטן מיט די הענט איינס אַנעם אַנ-דערן, געזונגען אינדערשטיל לידער, וואָס זיי האָבן פאַרגעדענקט פּונ דער קינדערייט, און דאָס האָט זיי צוגעגעבן שטאַרקייט און טרייסט.

ווי ס'האָט נאָר אַנגעהויבן טאָגן, איז צוריק געוואָרן שטיל און קלאָר. און אז די זון איז אופּגעגאַנגען, האָבן די שוואַנען פאַרלאָזן דעם פעלדז און זינען מיט עליזען אוועקגעפּלויגן ווייטער. אפּן יאַמ האָבן זיך נאָר געהויבן שטאַרקע כוואַליעס, און אז זיי האָבן געקוקט פּונ דער הייך אפּן ווייסן שוים, וואָס טראָגט זיך איבער דעם טונקל-גרינעם יאַמ, האָט זיך זיי אויסגעוויזן, אז דאָס זינען מיליאָנען שוואַנען, וואָס שווימען איבער דער וואַסער.

אז די זון איז שוין געשטאַנען גאַנץ הויך, האָט עליזע פּלוצעם דער-זען פּונדערווייטנס אַ פאַרגלאַנד, ווי אינדערלופּטן שוועבנדיק, מיט פּינקלענדיקן אַיז אפּ די פעלדז-שפיצן. אין דער מיט פּונעם דאָזיקן לאַנד הייבט זיך אפּ מיליאָנען א פּרעכטיקער פּאַלאַצ, וואָס איז באַזוימט מיט ליכטע דורכזיכטיקע גאַלערייען; עטוואָס נידעריקער וואַסן שיינען

פאלמענ-וועלדער און פרעכטיקע בלומען, וואָס יעדערע איז ווי אַ מיל-
ראָד די גרייס.

עליזע האָט אַ פּרעג געטאָן, צי דאָס איז שוין עפּשער דאָס לאַנד, וווּ
זיי דארפן זיך אראָפּלאָזן, אָבער די שוואַמען האָבן געשאַקלט מיט די
קעפּ אפּ נייַן, וואָרעם דאָס, וואָס זי האָט געזען, איז בלויז געווען דער
פּאַטאַ מאַרגאַנאַס ווּנדערשיינער און שטענדיק פּאַרענדערלעכער וואַלקן-
שלאָס, וווּ קיינער נייטיקט זיך ניט אינעם קיינ מענטשן. עליזע האָט ווידער
אַ קוק געטאָן אינעם דער ווייט, און זי האָט דערזען אַן אַ שיר טורעמס, וואָס
זיינען געהויפּנט איינס אפּן צווייטן, און פּונדאַרטן האָבן זיך געטראַגן
ניגונימ, ווי מע וואָלט געשפּילט אפּ אַן אַרגל. אָבער דאָס איז נאָר גע-
ווען דער גערויש פּונעם יאָמ, וואָס האָט זיך אַהער דערטראַגן. דערנאָך האָט
זיך איר אויסגעוויזן, אז זי זעט פאַר זיך הויכע פּערג, וואָס זיינען
באדעקט מיט געדיכטע וועלדער, זויפּער-ווייטער שניי האָט גע-
בלענדט אפּ די סאַמע שפּיצן פּונעם די דאָזיקע פּערג, און גרויסע
הליבעס - אייז האָבן זיך אראָפּגעלאָזט צווישן די אומצוטריטלעכע
פּעלדזן.

בלוצעם זיינען די דאָזיקע פּערג פּאַרוואַנדלט געוואָרן אינעם אַ גאַנצן
פּלאַט מיט זעגלשיפּן, וואָס באַוועגט זיך דאָרט פּונעבן. אָבער, אז זי האָט
זיך פּעסער איינגעקוקט, האָט זי ערשט פאַרשטאַנען, אז דאָס איז דער
יאַמ-נעפל, וואָס שוועפט, טראָגט זיך אַיבער דער וואַסער. די בילדער
האַבן טאַקע ווירקלעך געהאַלטן אינעם ענדערן זיך פאַר אירע אויגן.
נאָר אַט האָט זי שוין אפּ אַן עמעס דערזען דאָס לאַנד, וווּהיינ זיי זיינען
געפּלויגן. דאָרטן האָבן זיך געהויבט ווּנדערלעכע בלויז פּערג, מיט צע-
דער-וועלדער באדעקט, און פּונדערווייטנס האָט מען געזען גרויסע
שטעט מיט זייער שיינע פּאַלאַצן.

ס'איז נאָך געווען ווייט פּיזן זונ-אונטערגאַנג, און עליזע איז שוין
געזעסן אפּ אַ פּעלדזן פאַם אריינגאַנג צו אַ טיפּער הייל, וווּ ס'האַבן זיך
געשלענגלט ארום די ווענט אַזעלכע פּיינע, גרינע געוויקסן, וואָס האָבן
אויסגעזען ווי די געשטריקטע טעפּיכער.

— איצט וועלן מיר זען, וואָס סע וועט זיך דיר היינטיקע נאַכט כאָ-
לעמען, — מאַכט דער יינגסטער פּרודער צו עליזע און ער ווייזט איר,
ווּ איר אַלקערל וועט זייַן.

— אַך, ווי גליקלעך וואָלט איך געווען, — מאַכט עליזע, — ווען איך

דערזע אינז כאלעמ א מיטל, וויאזוי אייך אויסצולייזן. — אונ מיט די דאָ-
זיקע געדאנקען איז זי טאקע אנשלאָפן געוואָרן.

אונ עס דוכט זיך איר אויס, אז זי פליט הויכ-הויכ אונ דערנענטערט
זיך צום וואַלקנ-פאלאצ פונ דער פאטא מאַרגאנא. אונ די פייע פאטא
מאַרגאנא גייט איר ארויס אנטקעגן. די פייע איז אזוי ליכטיק אונ אזוי
איידל, אונ אינ דער זעלבער צייט איז זי אזוי שטארק ענלעך אפ יע-
נער אלטינקער, וואָס האָט איר אנומלטן געגעבן אינ וואלד פארזוכן אירע
יאגעדעס אונ וואָס האָט איר דערציילט וועגן די שוואנען מיט די גאַל-
דענע קרוינען אפ די קעפ.

— דינע ברידער, זאָגט צו איר די פייע, קאָנען אויסגעלייזט
ווערן. אָבער צי וועט בא דיר קלעקן דערופ מוט אונ אויסגעהאלטנקייט?
עמעס, די וואסער איז ווייכער פונ דינע איידעלע הענט אונ דאָך פורעמס
זי אויס די שטיינער אונ טאָקט זיי אויס. אָבער מע דארפ ניט פארגעסן,
אז די וואסער-פילט ניט דעם ווייטעק, וואָס דינע פינגער וועט אויסקור-
מען איבערטראָגן. די וואסער האָט קיינ הארצ ניט, אונ איר קומט ניט
אויס צו ליידן פונ די אנגסטן מיט די שמערצן, וואָס דיר וועט אויסקור-
מען איבערטראָגן. דו זעסט אָט די קראַפּעווע, וואָס איך האלט איצט
אינ דער האנט, פונקט אזא קראַפּעווע וואקסט דאָ ארום דינ הייל. איז
נאָר די, וואָס וואקסט דאָ, אונ אויך די, וואָס וואקסט אפן בעסוילעם ארום
די קוואַרימ, קאָנסטו נוצן. פארגעדענק עס גוט. אונ די דאָזיקע קראַפּע-
ווע זאָלסטו רייסן, כאַטש זי וועט דיר ברייען די הענט, אונ עס וועלן
אפ-זיי אופלויפן אָנ א שיר פוכירן. דערנאָך זאָלסטו זי אזוי לאנג טרעטן
מיט די פיס, ביז סע וועט זיך באקומען פונ איר פלאקס. פונ דעם דאָ-
זיקן פלאקס וועסטו אויספלעכטן אונ אויסשטריקן עלפ העמדער מיט
לאנגע ארבל, אונ ווי נאָר דו וועסט ארופווארפן די העמדער אפ די וויל-
דע שוואנען, אזוי ווערן זיי גלייך אויסגעלייזט פונעם קישעפ. אָבער גע-
דענקען מוזסטו איינ זאך, אז פונ דעם אויגנבליק, ווי דו וועסט נאָר אָנ-
הייבן די דאָזיקע ארבעט, אונ ביז די ארבעט וועט געענדיקט ווערן, טאָר-
סטו ניט אויסריידן קיינ איינ וואָרט, אפילע אויב סוועט געדויערן יאָרן-
לאנג. דאָס ערשטע וואָרט, וואָס דו וועסט נאָר ארויסברענגען, וועט
דורכלעכערן דינע ברידערס הערצער, ווי א קינזשאל. איצט וועט פונ
דינ צונג אָפהענגען זייער גאנצ לעבן. דאָס אלצ זאָלסטו גוט פאר-
געדענקען!

און פאטא מאַרגאנא האָט זיך אָנגערירט מיט דער ברייטענדיקער קראַץ-
פעווע אינעם עליזעס האנט. דאָס האָט זי אַ בריי געטאָנ, ווי מיט פּייער, און
עליזע האָט זיך אופגעכאפט.

ס'איז שוין געווען העלער טאָג אינדרויסן, און הארט לעמ איר גע-
לעגער איז געלעגן א שטענגל קראַפּעווע, פונקט אזא, ווי די, וואָס זי
האָט געזען אינעם כאַלעם. דאָס אלץ האָט אָנגעפילט איר הארץ מיט אסאך
טרייסט און דאנקבארקייט, און עליזע איז ארויסגעגאנגען פון דער הייל
און זיך גלייך גענומען צו דער ארבעט.

זי האָט געריסן מיט אירע צארטע הענט זיי בייזע באקנדיקע קראַפּע-
ווע, וואָס ברייט, ווי פּייער. אפ די הענט און אפ די עלנבויגנס זיינען בא-
איר אופגעלאָפן גרויסע פּוכירן. אָבער זי האָט עס גערן אלץ איבער-
געטראָגן. ווי דערלעבט מען נאָר, אז אירע ליבע ברידער זאָלן אויסגע-
לייזט ווערן. מיט די נאקעטע פיס האָט זי די קראַפּעווע געטראָטן, און
פונעם פלאקס גענומען שפינעל לאנגע גרינע פעדעם.

אז די זון איז פארגאנגען, זיינען די ברידער געקומען צו פליען, און
ווי דערשראָקן זיינען זיי געוואָרן פון דעם, וואָס זיי האָבן זי געטראָפן
שטומ. זיי האָבן א קלער געטאָנ, אז דאָס איז גיכער פון אלץ א נייער
קישעפ, וואָס די בייזע שטיפמוטער. האָט איר אָפּגעטאָנ. אָבער, ווי זיי
האָבן א קוק געטאָנ אפ אירע צעברייטע הענט, האָבן זיי גלייך פארשטא-
נען, אז דאָס אלץ טוט זי פאר זייער אויסלייזונג וועגן. דער יינגסטער
פון די ברידער האָט זיך צעוויינט. און אומעטומ, ווו זיינע טרערן זיינען
נאָר געפאלן, אזוי פלעגן גלייך פארשווינדן די פּוכירן, און דער ווייטעק
פלעג געשטילט ווערן.

די גאנצע נאכט האָט עליזע דורכגעפירט לעמ איר ארבעט. וואָרעם זי
האָט ניט געוואָלט קלערן פון קיין רון, ביז זי וועט ניט האָבן אויסגעלייזט
אירע ליבע ברידער. דעם גאנצן קומענדיקן טאָג, קאָלזמאן די שוואנען
זיינען ערגעץ אומגעפלוויגן, איז עליזע געזעסן איינע אליין. אָבער זינט
זי לעבט, איז נאָך קיינמאל די צייט ניט געפלוויגן מיט אזא מיין שנעל-
קייט, ווי איצט. אָט איז שוין איינע העמדל גרייט, און זי נעמט זיך צו דעם
צווייטן.

פלוצעם האָט זיך צעטראָגן צווישן די פּערג דאָס שאלן פון די יאגד-
האַרנס. עליזע האָט זיך שטארק דערשראָקן. די קלאנגען זיינען וואָס
אמאל געוואָרן געענטער. זי האָט דערהערט דאָס בילג פון הינט. מיט

גרויס שרעק איז עליזע אוועקגעלאָפֿן אין הייל ארײַן. זי האָט די גאנצע קראַפֿעווע אירע צונויפגעבונדן אין איין פינטל און זיכ אפ דעם אוועק געזעצט.

פונקט אין דער רעגע איז א גרויסער הונט ארויסגעשפרונגען פון צווישן די קוסטן, און באלד נאָכ אימ נאָכ איינער און נאָכ איינער. די הינט האָפֿן זיכ צעפילט הויכ אפא קאל. זיי זײַנען ערגעץ אוועקגעלאָפֿן און באלד טאקע צוריק געקומען צו יאָגן. אין א ווײַלע ארום זײַנען שוונ אלע יעגערס געשטאנען לעמ דער הייל, און דער שענסטער צווישן זיי איז געווען דער קעניג פון דעם דאָזיקן לאַנד. ער איז צוגעקומען נעען טער צו עליזען. זינט ער לעבט, האָט ער נאָכ אזא שיינהייט ניט געזען! — ווי קומסטו אהער, דו פרעכטיק קינד? — האָט ער א פרעג געטאָן. עליזע אָפֿער האָט נאָר געשאַקלט מיטן קאָפּ. זי האָט זיכ ניט דערוועגט אפילע צפֿענען דאָס מויל, וואָרעם אירע ברידער קאָנען דאָכ אומקומען

אפ אייביק. די הענט האָט עליזע באהאלטן אונטערן פארטעך, קעדיי דער
קעניג זאָל ניט זען אירע פוכירן.

— קומ מיט מיר, — האָט זיך דער קעניג אָנגערופן, — דו טאָרסט דאָ
מער ניט פלייבן. אויב־דו ביסט נאָר אזוי גוט, ווי שיינ, וועל איך זיך
אויספוצן אינ זייד און אינ סאמעט, איך וועל דיר אַנטוֹן א גאָלדענע
קרוין אפן קאָפּ, קעדיי דו זאָלסט זיך באזעצן אינ דעם ריכטסטן פון
מיינע פאלאצן און דאָרטן הערשן.

און ער האָט זי ארוּפגענומען צו זיך אפן פּערד.
עליזע האָט געוויינט און זיך געפראָכטן די הענט, אָבער דער קעניג
האָט צו איר געזאָגט:

— איך בין נאָר אויסן דיין גליק. דו וועסט נאָך מיר אמאָל זאָגן א
דאנק דערפאר.

און ער האָט זיך אוועקגעיאָגט דורכ די פּערג. עליזע האָט ער גע־
האלטן בא זיך אפן פּערד, און די יעגער האָבן געיאָגט נאָך אימ.
צו אַוונט־צו האָבן זיי דערזען פאר זיך דעם קעניגס פּרעכטיקע הויפט־
שטאָט מיט די פאלאצן און טורעמס. און דער קעניג האָט אריינגעפירט
עליזע צו זיך אינ פאלאצ אריין. אינ די הויכע מאַרמאָר־זאלן האָבן גע־
רוישט פּאַנטאנען, און די ווענט מיט די סטעליעס זיינען געווען באַמאָלט
מיט די שענסטע פילדער. עליזע האָט אָבער אפ דעם אלעמען קיין אויג
ניט אופגעהויבן, וואָרעם זי האָט געהאלטן אינ איין וויינען און טרויערן.
אינ אַנמאכט האָט זי זיך געלאָזט, די פרויען זאָלן אפ איר אָנציען קעניג־
לעכע מאלבושן, זיי זאָלן איר איינפלעכטן שוורן פּערל אינ די האָר און
אַנטוֹן איידעלע האַנטשן אפ אירע צעפאקטע פינגער.

אינעם ריכטן קלייד האָט עליזע אויסגעזען אזוי פּרעכטיק שיינ, אז
דער גאַנצער הויפּ האָט זיך נאָך טיפּער פאר איר פארנויגט, און דער קע־
ניג האָט געלאָזן מעלדן, אז ער נעמט זי זיך פאר א קאלע. אָבער דער
קעניגלעכער פישאָפּ האָט גענומען שאַקלען מיטן קאָפּ און איינרוימען
דעם קעניג אפן אויער, אז דאָס שיינע וואלד־מיידל איז גיכער פון אלץ א
קישעפּמאכערן, זי האָט מיט איר קישעפּ פארבלענדט דעם קייסער די
אויגן און אימ באַצויפּערט דאָס האַרץ.

אָבער דער קעניג האָט זיך צו אימ ניט געוואָלט צוהערן. ער האָט א
ווינק געטאָן צו די קלעזמער, זיי זאָלן א שפּיל טוֹן אפ זייערע קיילימ,
ער האָט געהייסן אראָפּברענגען די שענסטע מיידלעך צום טאַנצן, און

מע זאָל גרייטן דעם טיש מיט די שענסטע געריכטן. און אליין האָט ער
אוועקגעפירט עליזען דורך די דופטיקע גערטנער צו זײַנע פּרעכטיקע
פאלאצן.

עליזעס ליפּן, ווי אויב די אויגן אירע, האָבן אָבער אפּילע דעם מינדסטן
שמייכל ניט געטאָן. טרויער איז אין זיי געלעגן, פּונקט ווי דאָס זאָל זײַן
איר איינציק געיאַרשנטע אייגנשאפט און אייגנטום. דאן האָט דער קע-
ניג אופגעעפנט דאָס קליינע צימער, וואָס האָט זיך געפּונען לעמ עלי-
זעס שלאָפֿקאמער. דאָס צימערל איז געווען אינגאנצן באהאנגען מיט
גרינע טעפּיכער און איז געווען זייער ענלעך אפּ דער וואלד־הייל, וווּ
ער האָט געהאט געפּונען עליזען. אפּן דיל איז געלעגן דאָס פינטל
פלאַקס, וואָס זי האָט אויסגעשפינט פּונ דער קראָפּעווע, און אפּ דער
סטעליע איז געהאנגען דאָס העמדל, וואָס עליזע האָט שוין געהאט אויס-
געארבעט. דאָס אלץ האָט איינער פּונ די יעגער פּאַרכאַפּט מיט זיך ווי
א זעלטנהייט.

— דו קאָנסט זיך דערמאנען אין דיין פּריערדיקער היים, — האָט זיך
דער קעניג אָנגערופּן. — אָט האָסטו פּאַר זיך דיין ארבעט, מיט וועלכער
דו ביסט דאָרט געווען באשעפטיקט. צווישן דעם גאַנצן פּראַכט, וואָס
רינגלט דיך דאָ ארום, וועסטו אלע מאָל זיך קאָנען דערמאנען וועגן דיין
פאַרגאַנגענהייט און זיך מיט דעם פּאַרווילן, ווען עס וועט זיך דיר נאָר
פאַרגלוסטן.

ווי עליזע האָט נאָר דערזען דאָס אלץ, וואָס איז איר אזוי נאָענט צום
האַרצן, אזוי איז א שמייכל ארויס אפּ אירע ליפּן. דאָס בלוט האָט צוריק
גענומען שפּילן אין אירע יונגע באַקן. איר איז געקומען אפּן געדאַנק
די אויסלייזונג פּונ אירע ליפּע פּרידער, האָט זי געקושט דעם קעניגס
האַנט, און דער קעניג האָט זי געדריקט צו זײַן האַרצן.

דער פּישאַפּ האָט ווייטער געהאַלטן אין איין אַנריידן אַלדאָס ביין
אפּ עליזען, אָבער זײַנע רייד האָבן ניט געקאָנט דערלאנגען צום קעניגס
האַרצן. אפּ מאָרגן האָט מען געשטעלט אַ כאַסענע. דער פּישאַפּ זעלבסט
האָט געמוזט אַנטוון דער קאַלע די קרוין אפּן קאַפּ. פאַר גרויס פאַרדראָס
האָט ער איר אזוי שטייפּ אָנגערוקט דעם ענגן רייפּ אפּן קאַפּ, אז ס'האָט
איר אָן סאָפעק געמוזט ווי טון. אָבער עליזע האָט זיך צו דעם ניט צו-
געהערט, א שווערערער רייפּהאָט פּאַ איר געדריקט דאָס האַרצן. דאָס איז
געווען דער טרויער נאָך אירע פּרידער. אירע ליפּן זײַנען, ווי פּריער,

געווען שטומ, וואָרעם קוים ברענגען זיי ארויס דאָס מינדסטע וואָרט,
אזוי ברענגט זי אומ אירע ברידער פֿונ דער וועלט. דערפאר האָבן אָבער
די אויגן אירע אויסגעדיקט טיפּע ליפּע צום גוטן און שיינעם קעניג,
וואָס האָט געטאָן אלץ אינ דער וועלט, אבי זי מיט עפעס דערפרייען.
וואָס א טאָג ווייטער, אלץ ליבער איז ער איר געוואָרן. אָ, ווען זי קאָן
אימ אָנטרויען איר הארץ, זיכ טיילן מיט אימ וועגן אירע ליידן. אָבער
זי מוז דאָך פלייבן שטומ, זי מוז שטומ זיין, ביז זי וועט האָבן געענדיקט
די גאנצע ארבעט אירע.

אלע נאכט פלעג זי זיכ שטיל ארויסגאנווענען פֿונ שלאָפּצימער, און
זי פלעג זיכ פארקלייבן אינ איר געהיים קעמערל, וואָס איז ענדלעך גע-
ווען אפ א הייל, און דאָרטן האָט זי געשטריקט און געפלאַכטן איין
העמדל נאָכן צווייטן. אז ס'איז אָבער געקומען צום זיבעטן העמדל, איז
שוין בא איר מער קיין פלאקס ניש געבליבן.

אפן בעסוילעם, האָט געוויסט עליזע, וואקסט פֿונקט אזא מינ קראָפּע-
ווע, ווי זי דארף. אָבער זי מוז דאָס אליין מיט אירע אייגענע הענט אָנ-
רייסן.

„אָ, וואָס פֿאר א ווערט האָט דער ווייטעק, וואָס מײַנע פינגער ליידן, —
האָט זי געטראכט, — אנטקעגן דעם אנגסט, וואָס מײַנ הארץ שטייט אויס.“
און מיט א פארקלעמט הארץ, פֿונקט ווי זי וואָלט גיין טון א שלעכטע
זאכ, האָט זי זיכ אינ א ליכטיקער לעוואָנע-נאכט גענומען גאנווענען צום
בעסוילעם. זי איז געגאנגען דורך די לאנגע אלייען פֿונעם קייסערלעכע
גאָרטן און דערנאָך דורך די לידיקע, איינזאמע גאסן.

גיין אפן בעסוילעם אינמיטן דער נאכט איז געווען א מוירע, אָבער
זי האָט זיכ געשטארקט, זי האָט קיין איין וואָרט נישט ארויסגעלאָזט. זי
האָט אינדערגיכ אָנגעריסן א פינטל ברענדיקע קראָפּעווע און עס
אוועקגעטראָגן צוריק אינ שלאָס ארײַן.

דער איין און איינציקער מענטש, וואָס האָט זי אינ דער אָ שאָ געזען,
איז געווען דער בישאָפּ. ער איז דאָך קעסיידער אופ, דאן ווען אלע
איבעריקע שלאָפן. איצט איז ער שוין געווען אינגאנצן זיכער, אז זיין
מיינונג איז געוויס א ריכטיקע. מיט דער קעניגן איז דאָ עפעס נישט
גלאט. זי איז געוויס א קישעפּמאכערן און זי-האָט פֿארפירט אי דעם
קעניג, אי דאָס פֿאַלק.

אינדערפרי האָט ער איבערגעגעבן דעם קעניג אלץ, וואָס ער האָט די

נאכט געזען, און ער האָט געפאָדערט א שווערע שטראַפ פאר דער קעניג. אפילע די בילדער פון די ווענט האָבן, דוכט זיך, געשאַקלט מיט די קעפ, אז ס'איז ניט ריכטיק. אז עליזע איז אינ גאַרנישט ניט שולדיק, אָבער דער בישאָפ האָט עס אויסגעטייטשט אנדערש: — פארקערט, זיי שאַקלען מיט די קעפ און באדויערן עליזע פאר אירע גרויסע זינד. צוויי שווערע טרערן האָבן זיך אראָפגעקייקלט אפן קעניגס באַרן. ער איז אוועק אהיים, און צווייפל האָט זיך אריינגעגאנוועט צו אימ אינ האַרצן.

באנאכט האָט זיך דער קעניג נאָר געמאכט, אז ער שדאָפט, אָבער אינעמעסן איז קיינ שלאָפ ניט געקומען אפ זיינע אויגן. און באלד האָט ער באַמערקט, ווי עליזע שטייט אופ און פארלאָזט דעם שלאָפצימער. און יעדער נאכט האָט זיך איבערגעכאזערט דאָס זעלבע: אלע מאָל פלעג דער קעניג איר נאָכקוקן אינ דער שטיב און באַמערקן, ווי זי ווערט פאר-שווינדן בא זיך אינ קעמערל.

פון טאָג צו טאָג איז דעם קעניג אלץ שווערער געוואָרן אפן האַרצן. זיינ פאָנעם אינ געוואָרן אלץ פינצטערער. עליזע האָט עס זייער גוט גע-זען, אָבער זי האָט ניט געוויסט די סיבע דערפון. דאָס האַרץ איז איר אויסגעגאנגען אי פאר שרעק, אי פאר ראַכמאָנעס צו די ברידער. איבערן קעניגלעכען סאמעט און פורפור, אינ וועלכן זי איז געגאנגען געקליידט, זיינען געפלאָסן אירע ביטערע טרערן, וואָס האָבן זיך אויסגעלייגט, ווי די שימערירנדיקע דימענטן, און אלע, ווער ס'האָט נאָר געזען, ווי פרעכ-טיק זי איז, האָבן איר מעקאנע געווען און זיך געוונטשן זיין אפ איר אָרט. דערווייל איז די ארבעט געגאנגען צו ענדע. ס'איז געפליבן צו מאַכן נאָך איינ העמדל. איז אָבער אויסגעגאנגען דער גאנצער פלאַקס און די קראַפּעווע.

נאָך איינ מאָל, איצט שוין טאקע דאָס לעצטע מאָל, וועט זי זיך נאָך מוזן אראָפכאַפן אפן בעסוילעם און דאָרטן אָנרייסן געציילטע עטלעכע בינטלעך קראַפּעווע. איר איז דורכגעגאנגען א גרויל איבערן ליב, ווען זי האָט זיך דערמאנט, ווי שרעקלעך ס'איז גיינ אהינ איינע אליין אינ מיטן באַנאכט. אָבער איר ווילן איז געווען גענוג שטארק אפ אויסצו-פילן דאָס, וואָס זי מוז.

באנאכט האָט זיך עליזע שטילערהייט ארויסגעגאנוועט פונעם פאלאצ, אָבער דער קעניג און דער בישאָפ זיינען איר נאָכגעגאנגען אינ דער

שטיל, און זיי האָבן געזען, ווי עליזע איז לעמ בעסוילעם פארשוונדן
געוואָרן פון יענער זייט פארקן. דעם קעניג איז דערפון געוואָרן זייער
שלעכט אפן הארצן.

— מירן זי איבערגעבן צום געריכט, — האָט דער קעניג זיך אָנגע-
רופן.

און דער געריכט האָט פארמישפּעט עליזע צום פארברענען.
פון די פּרעכטיקע קעניגלעכע זאָלן האָט מען עליזען אוועקגעפירט
אינאָ פּינצטערן, פּיכטן קעלער, ווױהינ דער ווינט האָט אריינגעפּמפּט
דורך די ענגע פארגראטעטע פּענצטער. אָנשטאַט זיך און סאַמעט האָט
מען אהיין אריינגעוואָרפן דאָס פּינטל קראָפּעווע, וואָס זי האָט אָנגע-
ריסן אפן בעסוילעם, די דאָזיקע פּרײַענדיקע קראָפּעווע זאָל איר דינען
פאר א צוקאַפּנס, און די הארטע פּרײַענדיקע העמדלעך, וואָס זי האָט אויס
געפּלאַכטן, זאָלן איר פארפּייטן די ווייכע איבערפּעטן מיט די ווארעמע
קאָלדערעס. אָבער קיינ ליבערס פון דעם האָט זי זיך גאָר אליין ניט גע-
וונטשט. זי האָט זיך מיט פלייס פונסניי א נעמגעטאָן זיך צו דער ארבעט.
אינדרויסן האָבן גאַסניינגען גענומען זינגען אפ איר אלערליי שפּאַט-
לידעלעך, און קיינ איין נעשאַמע האָט זיך ניט געפונען, וואָס זאָל זי
טרייסטן מיט א פּרײַנטלעך וואָרט.

באַם סאַמע זון-פארגאַנג האָט עליזע דערהערט פון יענער זייט גרא-
טעס א רויש פון שוואנענ-פליגל. דאָס איז געווען עליזעס יינגסטער
ברודער, וואָס האָט אָפּגעזוכט די שוועסטער זינע. עליזע האָט זיך צע-
כליפּעט הויכ אפ א קאָל, און טרערן פון פּרײַד האָבן איר גענומען לויפן
פון די אויגן. כאָטש זי האָט גוט געוויסט, און דאָס איז די לעצטע נאַכט,
וואָס איר איז געפליבן צו לעבן. אָבער איז דער זעלבער צייט וועט זי
דאָך האָבן די גאַנצע ארבעט געענדיקט, און צום גליק זינען שוין די
ברידער אויך דאָ.

דער פּישאַפּ איז אריינגעקומען, קעדיי צו זיצן מיט איר די לעצטע
שאַען. ער האָט עס צוגעזאָגט דעם קעניג, אָבער זי האָט גענומען שאַק-
לעבן מיטן קאַפּ און אימ בעטן מיט אירע פליקן און מיט געוויינ, ער זאָל
אוועקגיין פונדאנען. זי מוז פאר דער דאָזיקער צייט ענדיקן איר ארבעט,
אויב ניט, וועט אלצ-אלצ גיין פארפאלן: אירע ליידן, אירע טרערן און
די שלאָפּלאָזע נעכט. דער פּישאַפּ איז אוועק. נאָר פארן ארויסגיין האָט
ער איר אָפּגעקאַגט א פאָר פּייזע, זייער פּייזע ווערטער. אָבער די אַרעמע

עליזע האָט דאָך גוט געוויסט, ווי אומשולדיק זי איז, און זי האָט פאָר-
געזעצט איר ארבעט.

די קליינע מיזעלעך, וואָס זינען דאָ אומגעלאָפן אין קעלער, האָבן
געשלעפט די צעוואָרפענע קראָפּעווע און איר געטראָגן צו די פיס, אפי
זיי זאלן איר מיט וואָס ניט איז באהילפיק זיין. די דראַסלען האָבן זיך
אווועקגעזעצט אפ די גראטעס פונ די פענצטערלעך און האָבן איר די
גאנצע נאכט געזונגען אזוי מונטער, ווי זיי האָבן נאָר געקאָנט, אפי
עליזען זאָל דאָ זיין פריילעכער, און זי זאָל איר מוט ניט פאר-
לירן.

ווי ס'האָט נאָר אָנגעהויבן שאַרענען, די זון איז נאָך ניט אופגעגאנגען,
האָבן זיך באמ טויער פונ פאלאצ באוויזן אלע ערפ ברידער עליזעס און
געפאָדערט, מע זאָל זיי פירן צום קעניג. אן ענטפער האָבן זיי
אָבער באקומען, אז דאָס איז אומעגלעך — ס'איז נאָך נאכט, דער קייסער
שלאָפט, און קיינער טאָר אים ניט וועקן. זיי האָבן געהאלטן אין איין
פעטן און פאָדערן, אז מע זאָל זיי נאָר פירן צום קעניג. אין
אָנגעקומען די וואכ, דער קעניג אליין איז ארויס זען, וואָס איז דאָרט
פאר א טומל. אָבער איז דער רעגע איז די זון אופגעגאנגען, און די
עלפ ברידער זינען פארשוונדן. איבערן שלאָס האָבן נאָר ארומגעשוועבט
עלפ-ווילדע שוואנען.

פונעם שטאָט-טויער האָט געשטראָמט דאָס גאנצע פאָלק, אלע האָבן
געוואָלט זען, וויאזוי מע וועט פארברענען די קישעפמאכערן.
א פוילע שקאפע האָט געשלעפט דעם וואָגן, אפ וועלכע עליזע איז
געזעסן. מע האָט אפ איר אָנגעטאָן א קיטל פונ גראָבן לייזונט. אירע
פרעכטיקע לאנגע האָר זינען געווען צעלאָזן איבער אירע אקסלען. אירע
באקן זינען געווען פלייך, ווי די וואנט. די ליפן האָבן געפליסטערט
שטיל, און די פינגער האָבן ניט ארויסגעלאָזן דעם גרינעם פלאקס. אפילע
אפן וועג צום טויט האָט זי זיך ניט צעשיידט מיט איר ארבעט, צען
העמדלעך זינען געלעגן לעם אירע פיס, און דאָס עלפטע האָט זי נאָך
געשטריקט.

דער האמוין האָט נאָכגעקוקט און איר נאָכגעשרינען:
— קוקט זי נאָר אָן, די קישעפמאכערן, ווי זיי מאכט מיט די ליפן!
לאַמיר ארויסרייסן פא איר דעם מיטען קישעפ פונ די הענט און עס
צעפליקן אפ שטיק-שטיקלעך.

און מע שטופט זיך שוין צום וואָגן, מע זויג באַ איה די העמדלעך
צעפליקן, אָבער דאָ זינען געקומען צו פליען עלף ווילדע שוואַנען און
האַבן זיך אַרומגעזעצט אַרומ-און-אַרומ דעם וואָגן, און האָבן גענומען
פאַטשן מיט זייערע גרויסע פליגל, האָבן זיך אלע דערשראָקן און זיך
גענומען אַפּרוקן אָן א זיט.

— די וויסע שוואַנען זינען אַראָפּגעפּלויגן פּונם הימל! זי איז זיכער
אומשולדיק, — האָבן פיל מענטשן געשעפּטשעט צו זיך אליין. אָבער זיי
האַבן זיך ניט דערוועגט עס אַרויסזאָגן הויך אפּ א קאַל.

איצט האָט שוין דער טאליען געהאַט אַנגעכאַפּט עליזען פאַר דער
האַנט, אָבער זי האָט מיט גרויס אימפעט געכאַפּט און אַנגעהויבן אַרופּ-
וואַרפּן אפּ די שוואַנען די עלף העמדלעך, און אלע האָבן מיטאַמאַל דער-
זען פאַר זיך עלף שיינע פּרינצן. בלויז פאַם סאַמע קלענסטן איז געבליבן
אין שוואַנען-פּליגל אַנשטאַט א האַנט, וואָרעם אינעם עלפטן
העמדל האָט געפּעלט אַן אַרבל, זי האָט עס ניט באַוויזן פאַרטיק
מאַכן.

— איצט מעג איך שוין ריידן, — האָט געזאָגט עליזע. — איך בין אין
גאַרנישט ניט שולדיק.

און דאָס פּאַלק, וואָס האָט דאָס אלץ געזען, האָט זיך פאַרנויגט פאַר
איר. און אלע האָבן זי גענומען רימען. אָבער זי איז אין אַנמאַכט גע-
פאַלן צו די ברידער אין די אַרעמס אַרין. דאָס האָבן אפּ איר אזוי גע-
וירקט די צאַרעס, די אַנגסטן און די שרעק.

— יא, זי איז אין קיין זאַך ניט שולדיק, — האָט זיך דער עלטסטער
ברודער אַנגערופּן. און אין דער צייט פּונם זיין ריידן האָבן זיך אין דער
לופט צעלאָזן רייכעס, גלייך ווי מיליאָנען רויזן וואָלטן דאָ געווען אַרומ.
דאָס האָט יעדעס שייטל-האַלץ אינעם שייטער-הויפּן געשלאָגן וואָרצלען
און געלאָזן פּונם זיך צווינגן, און אפּ דעם אַרט, וווּ מע האָט געזאַלט גע-
ווען פאַרברענען עליזען, איז אויסגעוואַקסן א הויכער גרינער קוסטן-
בוימ, באַדעקט מיט רויטע רויזן. און אפּן סאַמע שפּיצ פּונעם בוימ האָט
געשימעריט א בלענדנד וויסע בלום, וואָס האָט געלויכטן, ווי א שטערן.
די דאָזיקע בלום האָט דער קעניג אַראָפּגעריסן און זי צוגעפאַסט צו
עליזעס ברוסט, און עליזע האָט זיך אופּגעוואַכט מיט פּרידן און גליק אין
האַרצן.

דאָ האָבן אלע גלעקער אין שטאַט פּונם זיך זעלבסט זיך צעקלונגען.

פויגלען זייען זיך צונויפגעפלוויגן אהער גאנצע שארעסווייזן, און צום
פאלאצ האט זיך גענומען ציען אזא מינ גליקלעכער כאסענע-צוג, וואס
נאך אזוינעם האט קיין שום קעניג, זינט די וועלט שטייט, נאך קיינמאל
ניט געזען.

א י נ ה א ל ט

זײַט	
3	דאָס שטאַנדהאַפטיקע צינערנע סאַדאַטעלע
12	די פרינצעסן אפן ארבעטל
16	די גראַבע-נאָדל
23	דער כאַזירי-פאַסטעכ
32	דאָס יונג, העסלעכ קאַטשערל
47	דעם קייסערס נײַע קלייד
55	דער סאַלאָווי
73	דער פּליענדיקער קאַסטנ
84	דאָס פּײַער-געצינג
97	דוימעלע
114	די הילדע שוואַנען

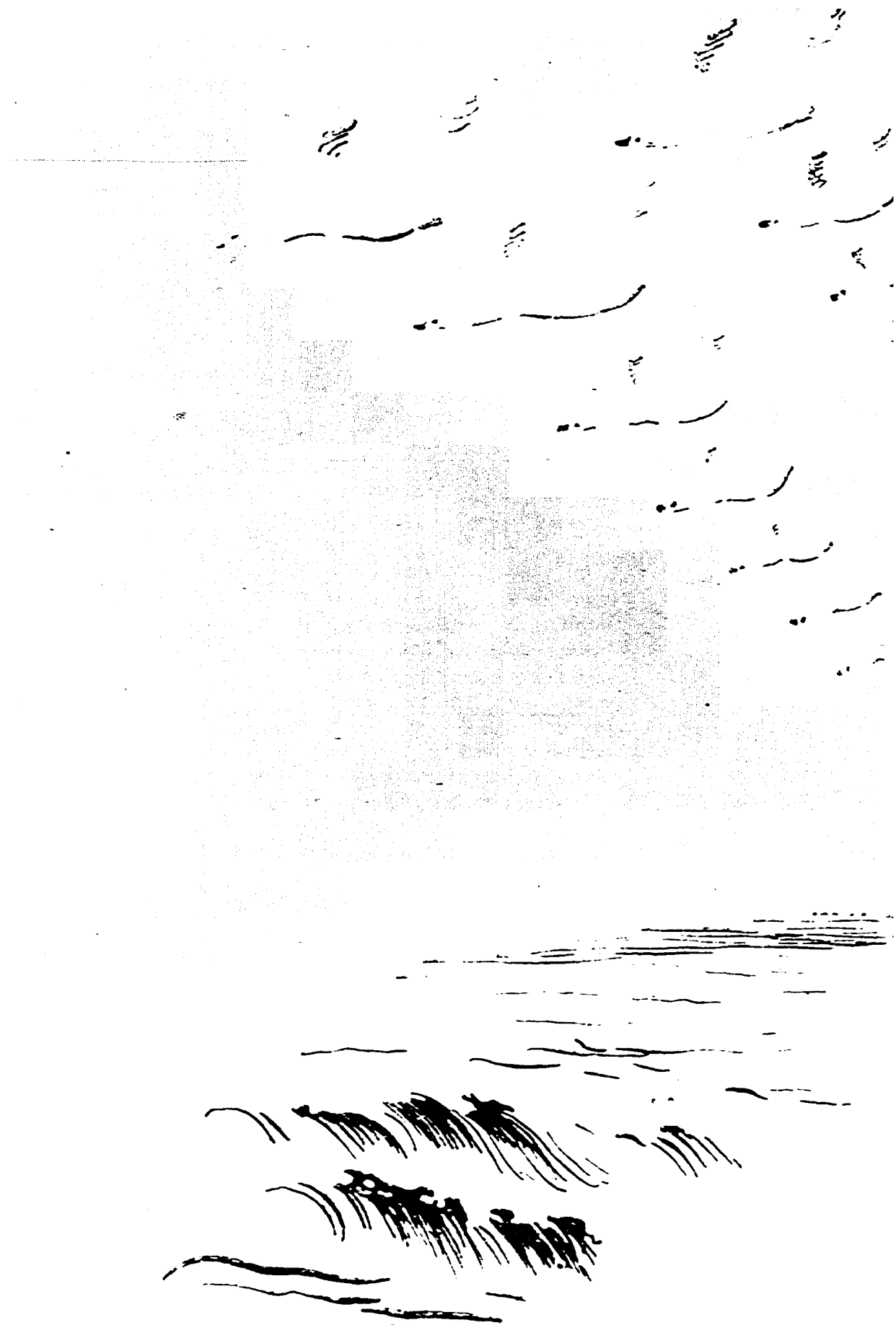

געמעזענ פון קינסטלער - ח. לייט וויינענ קא.

רעזאקטאר - ר. גאליאסווע.
טעכנישער אנהייבער - ס. גרויס.
קאדעקסטאר - ב. שווימאן און ט. שעכטמאן.

*

פאפיר 70X92 - 1/16 - 42 קג. 8,75
דרוקבויגן. 5,6 דיסקאנט-אחטאר-בויגן.
סיראזש 2500 עקו. פארלאג-נומ. 586.
באטולם. פון הייטסליים נומ. 7041.
באשט, נומ. 1916. שטאטלייט נומ. 1294.
נקמם אוסטרי, 11-טע דרוקערן אויפט,
בערדיטשעוו. אפגעבענ אין זאז
V|23-1940. אונטערזערייגן צום דרוק
31/V-1940 י.

а) 2 п/с 80 коп.